

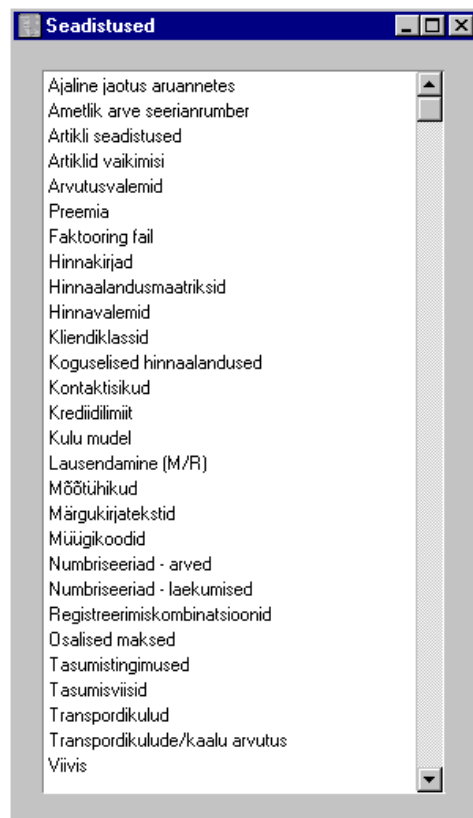
Hansa Financials
***Müügi-
reskontro***

Müügireskontro moodul

Müügireskontro on peamine vahend müügivõlgade ja muu jälgimiseks, mis puudutab firma arveldusi klientidega. Müügireskontrot saad kasutada koos mitmete teiste moodulitega: Arveid on võimalik koostada läbi Müügitellimuste, Lepingute ja Projektiarvestuse mooduli ning siin registreeritud Arvete alusel koostatakse kanded Finantsi.

Seadistused

Müügireskontros on järgmised Seadistused.

Seadistuse muutmiseks mine Müügireskontro moodulisse ning osuta kaustale [Seadistused] Põhiaknas või vali 'Seadistused' File-menüüst. Avaneb ülaltoodud nimekiri. Tee soovitud real hiirega topeltklõps.

Ajaline jaotus aruannetes

Selles seadistuses saad määrata kuni 6 aegumisperioodi, mida kasutatakse aruannete koostamisel.

Periood	Vaade
Periood 1	30
Periood 2	60
Periood 3	90
Periood 4	120
Periood 5	
Periood 6	

Ava seadistus topeltklõpsuga real 'Ajaline jaotus aruannetes'. Määra aegumise perioodid nagu näidatud ülaltoodud pildil jättes alumised väljad täitmata, kui Nii palju perioode pole vaja. Salvesta seadistus osutades [OK]. Kui Sa ei soovi muudatusi salvestada, sule aken sulgemisruudust.

Müügi- ja Ostureskontro aruannetes, kus saad kasutada valikut 'Ajaliselt jaotatud', grupeeritakse võlgu oldavad Arved vastavalt viivitatud ajale nagu näha alltoodud pildil. Tulpade arv aruandes vastab siin seadistatud aegumise perioodide hulgale. Näites määrab seadistatud Periood 1, kus lõpeb teine tulp ja algab kolmas. Periood 2 määrab, kus lõpeb kolmas tulp ja algab neljas.

Klient	Aegumata	0 - 30	31 - 60	61 - 90	91 - 120	121 -	Arve saldo
1001 Rae Rattapood AS	0,00	0,00	0,00	330,40	0,00	2 596,00	2 926,40
1002 U-Hulgi AS	0,00						
		392,95	0,00	0,00	0,00	0,00	392,95
1003 Smith & Co Bicycles Ltd	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15 382,46	15 382,46
1004 Extreme Sport AS	0,00	0,00					
			4 360,10	0,00	0,00	0,00	4 360,10
	0,00						
		392,95					
			4 360,10	330,40	0,00	17 978,46	23 061,91
				Kokku			23 061,91
				Tähtaja ületanud			23 061,91

Otsi

Ametlik arve seerianumber

Mõnedes riikides on ametlikult nõutud, et kõigile Arvetele antaks ametlik arvenumber. Need võib eelnevalt arveblankettidele valmis trükkida. Igale firmale, kes väljastab Arveid, antakse oma numbrivahemik. See vahemik tulebki siia sisestada.

Alates	1000000
Kuni	1100000

Alati kui Arve sisestatakse, asetatakse järgmine number sellest seeriast väljale 'Ametlik seerianr.' Arve 1. osal.

Artikli seadistused

Selle seadistuse kohta loe lähemalt peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Artiklid vaikimisi

Sellest seadistusest loe lähemalt peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Arvutusvalemid

Selle seadistuse kohta loe lähemalt peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Arvutusvalem: Vaata

Kood 5

Nimetus 5% allahindlust

	Artikli- Klassid	Summast	Summani	%
1	TEEN			5,00
2	LISA	500,00	1000,00	5,00
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

Faktooring fail

Kui Sinu firma saadab oma Arveid faktooringfirmale tasumiseks, võib kasutada ekspordifunktsiooni 'Faktooringarved'. Selles seadistuses kirjeldatakse eksporditava faili formaat: igal faktooringfirmal on erinev formaat.

Faktooring eksport: Vaata

Faktooring eksport

Faktooring pank No Factoring

Viimase ülel. kp.

Viimase ülel. nr. 0

Viimase arve nr. 0

Lepingu nr.

Aseta faktooringfirma väljale 'Faktooring pank' kasutades *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni. Kui Sinu faktooringfirmat ei ole *Ctrl-Enteriga* valitavas nimekirjas, võta palun ühendust oma Hansa esindajaga.

Ülejäänud välju uuendatakse alati, kui kasutatakse ekspordifunktsiooni 'Faktooringarved'.

Hinnaalandusmaatriksid

Sellest seadistusest loe lähemalt peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Hinnakirjad

Sellest seadistusest loe lähemalt peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Hinnavalemid

Sellest seadistusest loe lähemalt peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Kliendiklassid

Sellest seadistusest loe lähemalt peatükist 'Kliendid' juhendi 1. raamatus.

Koguselised hinnaalandused

Sellest seadistusest loe lähemalt peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Kontaktisikud

Igale Kliendile saad määrata nii palju Kontaktisikuid kui vaja. Seadistuse avamisel näed akent 'Kontaktisikud: Sirvi', milles näed varem sisestatud Kontaktisikuid.

Kontaktisikud: Sirvi					
Klient	Nimi	Kontakt	Amet	Osakond	Tel.
1001	Rae Rattapood AS	Kasme Aas	Raamatupidaja		276 45 569
1001	Rae Rattapood AS	Olev Vaarik	Müügimees	Müük	276 45 569
1002	U-Hulgi AS	Uuno Pikk	Juhataja		2 658 265
1004	Extreme Sport AS	Katrin Mänd	Raamatupidaja		650 9686
1004	Extreme Sport AS	Mihkel Mänd	Juhataja		650 9686

Otsi

Osuta [Uus]. Avaneb aken 'Kontaktisik: Uus'. Kliendi numbri, Ametnimetuse ja Klassifikaatori sisestamiseks võid kasutada *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni.

The screenshot shows a window titled 'Kontaktisik: Vaata' with the following fields:

- Klient:** 1002
- Kliendi nimi:** U-Hulgi AS
- Osakond:** (empty)
- Isiku nimi:** Uuno Pikk
- Suletud** (with buttons 1 and 2)
- Address:** Suurejõe 5a, Tallinn, 23658, Eesti Vabariik
- Telefon:** 2 658 265
- Faks:** (empty)
- Mobiiltel.:** (empty)
- e-mail:** (empty)
- Alt tel:** (empty)
- Sünnipäev:** 01.03.1960

See seadistus dubleerib Kontaktisikute registrit Müügiteeninduse moodulis. Lähemalt loe palun Müügiteeninduse moduli peatükist juhendi 4. raamatus.

Krediidilimiit

The screenshot shows a window titled 'Krediidilimiit: Vaata' with the following settings:

- Hoiatus kliendi asetamisel tellimusele
- Hoiatus kliendi asetamisel arvele
- Hoiatus kliendi asetamisel vp.tehingule
- Hoiatus kliendi asetamisel vp.korraldusele
- Hoiatus lähetuse koostamisel
- Ära luba salvestada arvet
- Ära luba salvestada tellimust
- Ära luba lähetada
- Ära luba salvestada vp.tehingut
- Lisa tsheki summad
- Lisa kolmanda tsheki summad
- Lisa IOU tsheki summad
- Lisa kolmanda IOU tsheki summad
- Arvestusalus:**
 - Kõik maksmata arved
 - Tähtaja ületanud
 - Tähtaega mitte ületanud

See seadistus võimaldab Sul kontrollida tehinguid Kliendiga, kui Kliendi krediidilimiit on ületatud või on jõudnud viimase piirini.

Hoiatused (esimesed viis valikut) ilmuvad, kui kasutad Klienti, kelle krediidilimiit on juba ületatud (määratakse Kliendi kaardi 4. osal). Salvestada (järgmised neli valikut) ei lubata, kui selle tehinguga ületataks Kliendi krediidilimiit. Ülejäänud neli valikut on kasutatavad vaid koos Tshekkide mooduliga.

Kliendi krediidiseisu arvestamiseks saad kasutada ühte kolmest meetodist—

Kõik maksmata Arved

Arvesse võetakse kõik maksmata Arved.

Tähtaja ületanud Arvesse võetakse ainult tasumata Arved, millel on tähtaeg ületatud. Nt. kui Kliendil on Tasumistingimuseks 30 päeva võetakse arvesse Arved, mis on tasumata üle 30 päeva.

Tähtaega mitte ületanud

Arvesse võetakse ainult tasumata Arved, millel ei ole tähtaeg ületatud.

Krediidilimiiti ei kontrollita, kui Kliendile ei ole määratud Krediidilimiiti.

Kulumudel

Kulu mudel: Vaata

% baashinnast

Arve kulu

Ei

Ostuhind

% baashinnast

Müügikate

FIFO

Kaalutud keskmine

Kulu mudel, lähetus

Ei

FIFO

Kaalutud keskmine

Kui kasutate kuluarvestust (jälgid laoarvestust Finantsis), arvutab Hansa iga Arve või Lähetuse kinnitamisel müüdud kauba kulu ja debiteerib selles summas Kulukontot ja krediteerib Lao kontot. Arvutamisel kasutatava meetodi (Kulumudeli) saad määrata igale Artikliklassile kaardi 2. osal. Üheks võimaluseks on määrata vaikimisi kasutatav Kulumudel: see määratakse siin. Seda Kulumudelit kasutatakse ka Artiklite puhul, mis ei kuulu ühtegi Artikliklassi.

Kulusumma arvutamise võimalikud meetodid on toodud allpool. Tee valik 'Arve kulu' kohta, kui kulukanded peaks koostatama Arvetest, või valiku 'Kulumudel, Lähetus' kohta, kui kulukanded peaks koostatama Lähetustest. Kulukanded koostatakse Lähetustest, kui oled määranud Finantsi seadistuses 'Allsüsteemid', et kanded koostatakse Lähetuste kinnitamisel. Muul juhul koostatakse need Arvetest.

Kui oled määranud, et kulukanded koostatakse Lähetustest, on soovitatav siiski valida ka 'Arve kulu' jaoks Kulumudel juhaks kui laoartikleid müüakse Arvega ilma Müügitellimusest (st, et Lähetust ei koostata).

Valitud Kulumudelit võidakse mõnikord ignoreerida, kui oled sisse lülitanud valiku 'Seerianumbripõhine kulu konteerimine' Lao mooduli seadistuses 'Kuluarvestus'. Sellisel juhul seotakse üksikud Ostuhinnad ja Seerianumbrid omavahel. Kui teatud Seerianumbriga Artiklit müüakse, kasutatakse kulukandel selle Seerianumbriga seotud Ostuhinda. See kehtib ainult Seerianumbriga Artiklite korral.

Ei	Vali see mudel, kui Sa ei soovi kuluarvestust kasutada.
Ostuhind	Kasuta Artikli Ostuhinda (märgitud Artikli kaardi 3. osal). Kui teed selle valiku, on soovitatav sisse lülitada üks valikutest uue Ostuhinna kalkuleerimiseks Artikli kaardi 3. Osal tagamaks, et Ostuhind oleks alati õige.
% Baashinnast	Arvuta kulu mingi protsendina Artikli Baashinnast (st. müügihinnast). Protsent määratakse sama seadistuse väljal '% Baashinnast'. Seda valikut võib kasutada, kui soovitakse näha pidevat müügikatet.
Müügikate	Kasuta Arve rea Müügikatet.
FIFO	Kasutatakse tegelikku FIFO ostuhinda, mis saadakse Lao sissetulekutel registreeritud Ostuhindade põhjal.
Kaalutud keskmine	Kasuta Artikli kaalutud keskmist Ostuhinda (kõigi eelnenud Lao sissetulekute keskmine ühikuhind; nähtav Artikli kaardi 3. osal).

Kui oled valinud Ostuhinna, % Baashinnast või Kaalutud keskmise, jälgi, et igal Artiklikaardil oleksid vastavad väljad täidetud. Vastasel juhul koostatakse kulukanded nullsummadega.

Kuluarvestuse kohta loe palun lähemalt Lao mooduli peatüki osast 'Kuluarvestus' juhendi 3. raamatus.

Lausendamine M/R

Selles seadistuses määrad vaikumisi kasutatavad kontod ja KM koodid Müügiresskontrost koostatavate kannete jaoks (st. Arvete ja Laekumiste jaoks). Neid kontosid kasutatakse, kui mujal ei ole kontosid või KM koodi määratud (nt. puuduvad need Artiklitel, Artikliklassidel, Klientidel või Kliendiklassidel). Põhjaliku kirjelduse selle kohta, kuidas Hansa vaikumisi kasutatavad kontod valib, leiad peatükist 'Hansa ja Sinu ettevõtte' juhendi 1. raamatus.

Kui oled importinud Hansaga kaasa oleva näidiskontoplaani, näed, et enamusele väljadest seadistuses 'Lausendamine M/R' on kontod määratud. Kui oled seda Kontoplaani muutnud, või kasutad oma Kontoplaani, pead jälgima, et ka siin kontod muudetakse.

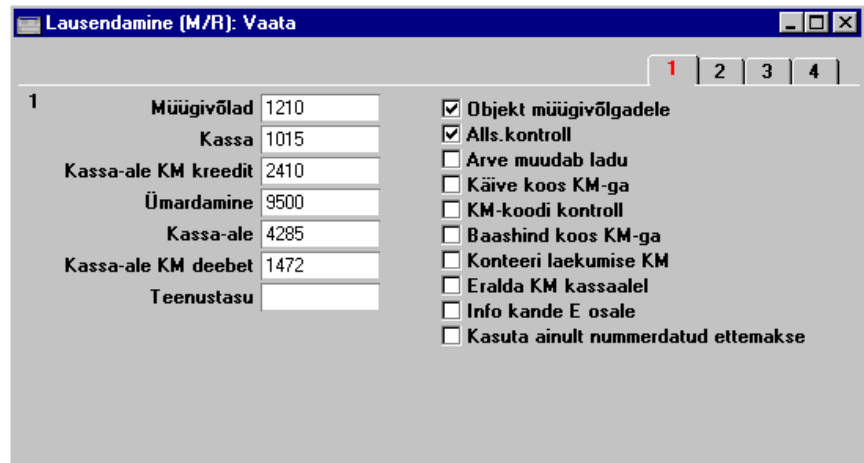

Selles seadistuses olevad kontonumbrid peavad leiduma ka Kontoplaanis. Vastasel juhul Hansa nende tõesust ei kontrolli ja kanded koostatakse vastavalt sellele seadistusele. Kontod tuleb kas Kontoplaani lisada (Kontode register Finantsis ja Üldises moodulis) või tuleb kontonumbrid selles seadistuses asendada kontodega Kontoplaanist.

Seadistus 'Lausendamine M/R' koosneb neljast osast. Erinevate osade vahel liikumiseks osuta nuppudele 1-4.

Enamusele väljadele peab olema sisestatud mingi kontonumber. Selleks saad alati kasutada *Ctrl-Enter* või -*Enter* (Macintosh) klahvikombinatsiooni, et vältida sisestusvigu. Samuti saad *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni kasutada KM koodide sisestamisel seadistuse 3. osal.

Osa 1

Lausendamine (M/R): Vaata		1 2 3 4			
1	Müügivõlad	1210	☒	Objekt müügivõlgadele	
	Kassa	1015	☒	Alls.kontroll	
	Kassa-ale KM krediid	2410	☐	Arve muudab ladu	
	Ümardamine	9500	☐	Käive koos KM-ga	
	Kassa-ale	4285	☐	KM-koodi kontroll	
	Kassa-ale KM deebet	1472	☐	Baashind koos KM-ga	
	Teenustasu		☐	Konteeri laekumise KM	
			☐	Eralda KM kassaalet	
			☐	Info kande E osale	
			☐	Kasuta ainult nummerdatud ettemakse	

Kontoväljad

Müügivõlad

Kui Arve on kinnitatud (st. Finantsi on koostatud kanne), debiteeritakse selle käibemaksuga summas Müügivõlgade kontot. Kui sisestatakse Laekumine, krediteeritakse selle summas sama kontot. Seega näitab see konto, kui palju Sinu firmale mingil ajahetkel võlgu ollakse.

Sisesta siia konto number, mida soovid kasutada Müügivõlgade kontona. Kui Kliendiklassil on Müügivõlgade konto määratud, kasutatakse seda.

Kassa

Siin määratud kontot debiteeritakse Müügivõlgade konto asemel, kui toimub sularahamüük (kinnitatakse Kassa sissetuleku order). Kassaorderitest loe lähemalt Tasumistingimusi käsitlevast juhendi osast käesolevas peatükis edaspidi.

Kui Kassaorderil kasutatud Tasumistingimusele on määratud mingi teine konto, kasutatakse seda.

Kassa-ale KM kredit

Seda kontot kasutatakse KM-summade registreerimiseks riikides, kus müügisummad esitatakse koos käibemaksuga. Seda kontot tuleb kasutada, kui linnuke on asetatud ruutu 'Käive koos KM-ga'. Enamuses riikides seda funktsiooni ei kasutata.

Ümardamine

Iga Arve kogusumma ümardatakse üles- või allapoole vastavalt selle Valuutale määratud ümardamise reeglitele. Kui Arved kinnitatakse, kantakse ümardamisest tulenev kasum või kahjum siin määratud kontole.

Arvete jaoks, millel ei ole Valuuta määratud pannakse ümardamise reeglid paika Üldise mooduli seadistuses 'Ümardamine'. Ümardamisest tulenev kasum või kahjum kantakse siin määratud kontole.

Seda kontot saab määrata ainult seadistuses 'Lausendamine M/R' ja on seega kasutusel ka Ostureskontrost koostatud kannetel.

Kassa-ale

Kui õigeaegselt tasutud Arve puhul antakse Kliendile ekstra allahindlust, debiteeritakse siin määratud kontot selle allahindluse summas. Kassa-ale kirjeldatakse kasutades Tasumistingimuste seadistust (kirjeldatud edaspidi).

Kassa-ale KM deebet

Kui kassa-ale andmisega väheneb ka KM, debiteeritakse seda kontot. Selle konto kasutamine sõltub riigi seadusandlusest.

Teenustasu

Seda välja kasutatakse Venemaal. Lähemalt küsi palun oma kohalikult Hansa esindajalt.

Valikuruudud

Objekt müügivõlgadele

Arvete kinnitamisel koostatavatel kannetel kantakse kõik kaardi 1. osal toodud Objektid Müügikonto(de) kredithkonteeringule. Kui linnuke on selles ruudus, kantakse need ka Müügivõlgade konto deebetkonteeringule.

Allüsteemi kontroll

Aseta linnuke sellesse valikuruutu, kui soovid kasutada allüsteemi kontrolli funktsiooni Müügireskontros. See tähendab, et määratud kontosid (nagu nt. Müügivõlgade konto) saab kasutada vaid allüsteemist (st. Arvetest või Laekumistest) koostatud kannetel. Kui proovid sellisele kontole Finantsis käsitsi kannet koostada, antakse ekraanile veateade.

See funktsioon ei takista nt. Finantsi Laekumisi sisestamast. Siiski ei lase see Sul Müügivõlgade kontot kogemata valesti muudel kannetel kasutada, mis võiks konto saldo valeks muuta. Selle protsessi kohta loe palun lähemalt Kande kaardi E osa kirjeldavast juhendi osast Finants-moodulit käsitlevas peatükis.

Selle funktsiooni kasutamiseks pead määrama kontod, mida allüsteemi kontrolliks kasutatakse. (st. kontod, mida ei tohi kasutada Kannete registris). Kasuta kontode määramiseks Üldise mooduli seadistust 'Allüsteemi kontrollkontod'.

Pea meeles, et linnuke selles valikuruudus määrab allüsteemi kontrolli vaid määratud kontodele Müügireskontros. Samanimeline valikuruut on ka seadistuses 'Lausendamine O/R', mis käivitab sarnase kontrolli Ostureskontro kontode jaoks.

Arve muudab ladu

Sellel linnukesel on kaks funktsiooni. Esiteks määrab see, kuidas Arve laoise muudab. Kui kasutatakse seda valikut, vähendab Hansa iga Arvel oleva Laoartikli laoiseisu Arve kinnitamisel selle koguse võrra. Artikli piisavust laos ei kontrollita, kui valik 'Ära luba lähetada miinusesse' Lao seadistustes ei ole aktiivne. Teiseks funktsiooniks on kaasata Arve kinnitamisel Finantsi tekkivale kandlele ka kulukonteeringud (kui Finantsis soovitakse laotoimingutest ülevaadet saada).

Sellel linnukesel on mõju vaid siis, kui Lähetused koostatakse otse Arvetest (st. kui ei ole Müügitellimust). Muul juhul vähendatakse laoiseise Lähetuste koostamisel Müügitellimustest.

Seda seadistust saad igal konkreetsel Arvel muuta kasutades linnukest 'Muuda ladu' Arve 1. osal.

Lähemalt loe Hansa kuluarvestusest Lao moodulit käsitlevast peatükist juhendi 3. raamatus.

Käive koos KM-ga

Aseta linnuke sellesse ruutu, kui soovid, et käive arvestataks koos käibemaksuga. Kui see seadistus on valitud, peab olema konto asetatud väljale 'Kassa-ale KM krediidit'.

KM koodi kontroll

See seadistus kontrollib arvele sisestatud KM koodi. Kui kasutatavale müügikontole on määratud KM kood, ei luba Hansa seda üksikutel Arve ridadel muuta. Ekraanile ilmub järgmine teade—

Baashind koos KM-ga

Kui Artiklikaartidele sisestatud baashinnad sisaldavad käibemaksu, märgi ära see ruut, kui soovid, et automaatset käibemaksu arvutust ei toimuks.

Konteeri laekumise KM

See funktsioon võimaldab arvestada käibemaksu vastavalt Laekumistele (mitte Arvetele), mida kasutatakse Inglismaal kassapõhisel KM arvestusel. Sellised kasutajad peavad samuti jälgima, et valik 'Konteeri tasumise KM' seadistuse 'Lausendamine O/R' 1. osal oleks sisse lülitatud ja et kõigile sisestatud KM koodidele oleks määratud Laekumise KM ja Tasumise KM kontod. Kassapõhist KM arvestust on kirjeldatud Finants-mooduli peatükis KM koode käsitlevas osas s raamatus edaspidi.

Kasutajad Lätis ei peaks seda valikut sisse lülitama ning peaksid kasutama valikut 'Konteeri tasumise KM' seadistuses 'Lausendamine O/R'.

Eralda KM kassa-alel

Kasuta seda valikut, kui soovid, et kassa-ale protsent (määratakse Tasumistingimuste seadistuses) arvutataks Arve käibemaksuta summalt. Muul juhul arvutatakse see käibemaksuga kogusummalt. Seda valikut kasutatakse ainult Inglismaal. See valik kehtib ainult Müügireskontro puhul.

Info kande E osale

Kui Arvetest ja Laekumistest koostatakse automaatselt kanded, kasuta seda valikut, kui soovid, et kande E osal oleksid näha Arve number, Laekumistähtaeg ja Klient (Arvete puhul) või Laekumise number, Tasumise kuupäev ja Klient (Laekumiste puhul). See seadistus kehtib ainult Müügiväljade konto konteeringutele.

Seda seadistust saad igal üksikul Arvel või Laekumisel muuta kasutades linnukest 'Info kande E osale'.

Kasuta ainult nummerdatud ettemakse

Kui Klient maksab Sulle ühelegi Arvele viitamata, saad sellised laekumised sisestada Laekumiste registrisse andes Laekumisele Ettemaksu numbrit kaardi C osal (nummerdatud Ettemaksu Laekumine) või ilma Ettemaksu numbrita (nummerdamata Ettemaksu Laekumine). Kui tuleb aeg Arve koostada, saad selle siduda mõlemat tüüpi Laekumistega, kuid see protseduur on lihtsam, kui kasutad Ettemaksu numbreid.

Kui Sa ei soovi, et sisestataks Ettemaksu numbrita Laekumisi, aseta linnuke sellesse ruutu. See tähendab, et kõigile Laekumise ridadele tuleb sisestada kas Arve number või Ettemaksu number enne kui on võimalik kaart salvestada. Sellist valikuruutu ei ole seadistuses 'Lausendamine O/R', seega siin tehtud valik takistab ka sisestamast Ettemaksu numbrita Tasumisi Ostureskontros.

Müügireskontros saad tagada ka, et iga Ettemaksu number, mida Laekumistel kasutatakse oleks ka mingi Müügitellimuse number. Seda saad seadistada asetades linnukese valikuruutu 'Kasuta ettemaksude juures müügitellimuse numbrit' Müügitellimuste mooduli seadistuses 'Ettemaksud'. See on vajalik, kui

Ettemaksud laekuvad vastavalt väljastatud Müügitellimustele.

Osa 2

Lausendamine (M/R): Vaata					
		1	2	3	4
2	Mahakandmised	7351	Kursikasum	8091	
	Kursi ümardamine	8091	Kursikahjum	8191	
	EMU kursi ümardamine	9500	Ettemaks	2610	
	EMU kursi mahakandmine	9500	Ettemaksu KM	2610	
	Baasvaluuta ümardamine	9500	Pangakulu	6795	

Paljusid kontosid seadistuse sellelt osalt kasutatakse, kui Arvetest ja Laekumistest koostatavatel kannetel toimub valuuta konverteerimine. Lähemalt loe palun Valuutasid käsitlevast peatükist.

Mahakandmised, Kursi ümardamine, EMU kursi ümardamine, EMU kursi mahakandmine

Neid kontosid kasutatakse, kui Arvet tuleb käsitleda täielikult tasutuna, kui ka saadud summa pisut Arve summast erineb eeldusel et erinevus jääb lubatud piiridesse. See erinevus kantakse ühele neist kontodest järgmistel alustel—

Mahakandmised Kui saadud Valuuta erineb Arve Valuutast ja saadud Valuuta ei ole EMU liige;

Kursi ümardamine

Kui saadud Valuuta on sama mis Arve Valuuta ja see ei ole EMU liige;

EMU kursi ümardamine

Kui saadud Valuuta on sama mis Arve Valuuta ja see on EMU liige;

EMU kursi mahakandmine

Kui saadud Valuuta erineb Arve Valuutast ja saadud Valuuta on EMU liige.

Lubatud piir seatakse Valuutade seadistuses. Kui see on märgitud ka kohalikku Valuutat tähistaval kaardil, saad seda funktsiooni kasutada kohalike Arvete (st. Arvete, mis on kohalikus Valuutas) väikeste summade automaatseks mahakandmiseks vähendades sellega

vajadust kasutada hooldusfunktsiooni 'Lootusetud arved(mahakandmine)'.

Lähemalt loe selle funktsiooni kasutamisest Valuuta kaardi 2. ja 3. osa kirjeldavast lõigust peatükis 'Mitme valuuta süsteem'.

Pea meeles, et juhul kui erinevus on tingitud muutusest baaskursis, ei kanta seda ühele neist kontodest vaid Kursikasumi või Kursikahjumi kontole (kirjeldatud edaspidi).

Mahakandmiste kontot kasutatakse tavaliselt veel lootusetute võlgnevuste jaoks, mis kantakse maha kasutades Laekumise Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Uus mahakandmine' või hooldusfunktsiooni : 'Lootusetud arved (mahakandmine)'.

Ettemaks

Seda kontot kasutatakse juhul, kui lased oma Klientidel osta ettemaksuga. Määra konto siin ja aseta linnuke ruutu 'Ettemaks' Kliendi kaardi 3. osal. Kui Ettemaksu Laekumine kinnitatakse, krediteeritakse selle summas siin näidatud kontot.

Kui Kliendiklassi kaardil on määratud teine ettemaksu konto, kasutatakse seda.

Ettemaksu KM

Seda välja kasutatakse, kui Ettemaksu Laekumisest koostatud kandel eristub ka käibemaks. Seda kasutatakse Venemaal ja Inglismaal (kassapõhine KM arvestus). Kui sisestatakse Ettemaksu Laekumine, tuleb Laekumise kaardi D osal näidata KM kood ja summa. Kui KM koodi väljale on midagi sisestatud, debiteeritakse Laekumise kinnitamisel KM summa ulatuses siin näidatud kontot ja krediteeritakse KM koodide seadistuses määratud Laekumise KM kontot (või Müügikontot, kui Laekumise KM kontot ei ole määratud).

Pangakulu

Sisesta siia konto, mida krediteeritakse Laekumiste pangakuludega.

Osa 3

Lausendamine (M/R): Vaata					
		1	2	3	4
3	Müük Eestis	3011	KM-kood Eestis	1	
	EÜ	3015	KM-kood EÜ	2	
	Mitte EÜ	3015	KM-kood mitte EÜ	2	

Müük Eestis, EÜ, Mitte EÜ

Kui Arve kinnitatakse, kantakse selle KM-ta summad Müügikonto kreditisse.

Kasulik võib olla pidada mitut Müügikontot, et saada ülevaadet eri tüüpi toodete müügist. Selleks saad igale Artiklile määrata eraldi Müügikonto. Siia sisesta Müügikonto, mida soovid vaikselt kasutada. Seda kontot krediteeritakse alati, kui müüakse mõni Artikkel. Millele ei ole oma Müügikontot määratud.

Sisestada saad kolm vaikselt kasutatavat Müügikontot: millist neist mingi Arve puhul kasutatakse, sõltub sellest, millises piirkonnas Klient asub (määratakse Kliendi kaardi 3. osal).

KM kood Eestis, KM kood EÜ, KM kood mitte EÜ

KM koodidega määratakse, milliseid KM kontosid kasutatakse, kui Arvest koostatakse kanne Finantsi ning KM määr. KM koodid seadistatakse Finantsi seadistuses 'KM koodid'.

Igale Artiklile on võimalik määrata eraldi KM kood. Sisesta siia KM kood, mida soovid kasutada vaikselt, kui Artiklile, Artikliklassile või Kliendile ei ole määratud oma KM koodi. Tavaliselt, kui Sinu firma on KM kohuslane, on selleks KM kood, mis tähistab KM standardmäära. Muul juhul on selleks nullmääraga KM kood.

Määrata tuleb kolm vaikselt kasutatavat KM koodi: millist neist Arvel kasutatakse, sõltub sellest, millises piirkonnas Klient asub (määratakse Kliendi kaardi 3. osal). Pea meeles, et Klientidele, kes asuvad EÜ või mitte EÜ piirkonnas, ei arvestata Arvetel käibemaksu sõltumata sellest, milline KM kood on siin määratud.

Osa 4

Lausendamine (M/R): Vaata			
			1 2 3 4
4 Lao sissetuleku kontroll	9000	Ladu	1510
Lisakulu	9999	Laokulu	4010
Transpordikulu	4020	Lao muutus	1510
Tollikulu	4030	Tagastatud kaubad	4010
Tootmise M-kulu	9999	Sularaha tagasi	
Tootmise T-kulu	9999		

Lao sissetuleku kontroll

Kontrollkonto, mida kasutatakse saadud kaupade registreerimiseks enne kui Ostuarve saadakse ja registreeritakse. Seda kontot krediteeritakse Lao sissetuleku kinnitamisel.

- Lisakulu** Spetsiaalne kulukonto, millel registreeritakse mitmesugused kauba kättesaamisega seotud lisakulud. (sisestatakse Lao sissetuleku ridadele väljale 'Lisakulu'). Seda kontot krediteeritakse Lao sissetuleku kinnitamisel.
- Transpordikulu** Kasutatakse kauba kättesaamisega seotud transpordikulude registreerimiseks. Seda kontot krediteeritakse Lao sissetuleku kinnitamisel.
- Tollikulu** Registreeritakse kauba kättesaamisega seotud tollikulud. Seda kontot krediteeritakse Lao sissetuleku kinnitamisel.
- Tootmise M-kulu** Seda kontot debiteeritakse materjalikulu summas Toote kaardi kinnitamisel. Toote kaartidest (kasutatakse komponentidest laoartiklite komplekteerimiseks) loe palun juhendi 5. raamatust.
- Tootmise T-kulu** Seda kontot debiteeritakse töökuulu summas Toote kaardi kinnitamisel. Tavaliselt on selleks komplekti kokkupanemiseks vaja läinud tööjõu kulu.
- Ladu** Lao konto. Kasutatakse vaid Lao mooduli puhul. Kui kasutad kuluarvestust Finantsis, debiteeritakse seda kontot kaupade lattu võtmisel ja krediteeritakse Arve või Lähetuse kinnitamisel juhul kui Artikliklassil või Lao kaardil on Ladu määramata.

Lähemalt loe palun Lao mooduli peatüki Kuluarvestust käsitlevast osast juhendi 3. raamatus.

- Laokulu** Kulukonto, mida kasutatakse kaupade lähetamisel laost Kui kasutad kuluarvestust, debiteeritakse seda kontot Arve või Laekumise kinnitamisel, kui Artikliklassil on Laokulu konto määramata.
- Lao muutus** Sellele kontole registreeritakse kauba väärtuse muutused, mis tekivad kauba üleviimisel ühest Laost teise, kasutatakse Lao liikumiste registris.

Tagastatud kaubad

Kui Klient tagastab mingi Artikli Lattu, sisestatakse Tagastatud kaupade registrisse uus kaart (kirjeldatud Lao mooduli peatükis juhendi 3. raamatus). Kui Tagastatud kauba kaart kinnitatakse, krediteeritakse koostatud kandes seda kontot, kui antud Artikkel ei kuulu mingisse Artikliklassi, millele on määratud Kulukonto ja Kuluarvestuse seadistuses (Lao moodulis) on märgitud linnuke ruutu 'Kasuta konteerimisel artikliklasse'.

- Sularaha tagasi** Seda kontot kasutatakse, kui Kassamüügi moodulis sisestatakse Sularahaarveid. Kui Klient maksab rohkem kasutades krediitkaarti ja soovib, et vahe makstaks talle tagasi sularahas, krediteeritakse selles sularahasummas siin määratud kontot. Et see erinevus ka kandel näha oleks, peab see konto olema erinev Sularahaarvel kasutatud Kassa vahekonto (mis võetakse Tasumisviisilt või Kassa konto väljalt käesoleva seadistuse 1. osal).

Mõõtühikud

Sisesta siia erinevad ühikud, mida kasutad. Ühikuid kasutatakse Artiklite aruannetes ja hinnakirjades ning siia sisestatud ühikuid näed *Ctrl-Enter* valikuaknas. Ühikud saad kirjeldada erinevates keeltes, mida saad kasutada võorkeelsetel Arvetel.

	Keel	Tekst
1	ENG	Box
2	ESP	Cajon
3		
4		
5		
6		
7		
8		

Koguse ja Mahu/Kaalu faktoreid kasutades saad näidata teatud Ühiku suhet baasühikusse. Kui näiteks Ühikuks on tosin, oleks Koguse faktoriks 12, kuna tosin tähendab 12 tükki. Mahu /Kaal faktoriks oleks 12 pluss või miinus muutused pakendamisest. Seda infot saad kasutada Arvete (Osa E) ja Tellimuste (Osa H) sisestamisel.

Märgukirjatekstitid

Hansast saad väljastada märgukirju Klientidele, kes on Arvete tasumisega hilinenud. Iga üle aja läinud Arve kohta trükitakse eraldi Märgukiri, millel toodud tekst võib olla erineva rangusastmega vastavalt juba väljastatud Märgukirjade hulga. Need tekstid sisestatakse selles seadistuses: Märgukirjatekste saad sisestada kõigis kasutatavates Keeltes.

Seadistuse valimisel avaneb aken 'Märgukirjad: Sirvi', milles näed sisestatud tekste. Tekstide muutmiseks tee soovitud real hiirega topeltklõps, uute tekstide lisamiseks osuta [Uus].

Märgukirju trükitakse kasutades funktsiooni 'Dokumendid' ning need koostatakse Klientidele, kelle kaardil on märgitud valik 'Märgukirjad'.

Müügikoodid

Müügikode ei kasutata Hansas alates versioonist 2.4.

Müügikoodidega saad kirjeldada erinevaid müügitingimusi erinevateks olukordadeks. Tavaliseks näiteks on erinevad KM protsendid erinevatel Artiklitel, ekspordil ja kohalikul müügil, riiklikele ja eraklientidele jne.

	K-dEesti	EÜ	Mitte EÜ	Kommentaar
1	J	100	100	Jalgrattad
2	L	110	110	Lisad
3	T	180	180	Teenindus
4				
5				
6				
7				
8				

Numbriseeriad - Arved

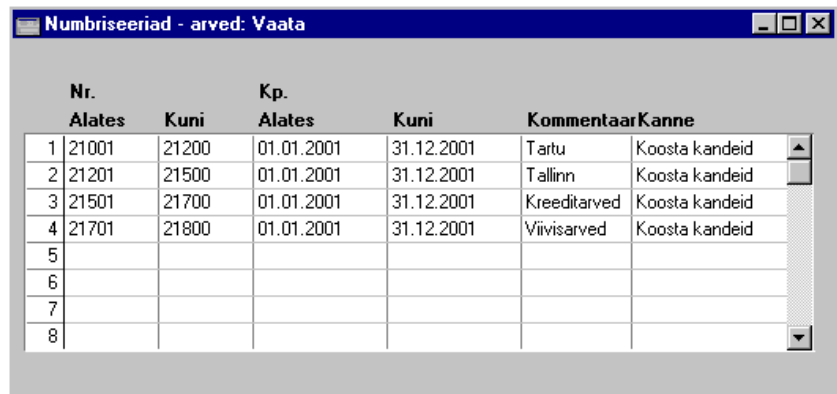
Igal Arvel on oma kordumatu number, mis võetakse numbriseeriast. Uue Arve sisestamisel võetakse järgmine vaba number seeriast. Soovi korral saad seadistada erinevad numbriseeriad erinevateks aastateks, erinevatele osakondadele või erinevat tüüpi Arvetele.

Erinevad Arvete numbriseeriad kirjelda selles seadistuses. Numbriseeriad ei tohi üksteisega kattuda. Kui numbriseeriaid kirjeldatud ei ole, alustatakse Arvete nummerdamist ühest ülespoole.

Kui numbriseeriad on kirjeldatud, saad neid siduda erinevate Kasutajatega Üldise mooduli Kasutajate registris (kaardi Osa 3). Sisesta Arve nr. väljale soovitud numbriseeria algusnumber. Kui Kasutajale ei ole määratud oma numbriseeriat, võetakse number esimesest seeriast. Arvele automaatselt antud numbrit saab iga kasutaja alati muuta kasutades *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni.

Iga numbriseeria puhul saad määrata, kas sellesse seeriasse kuuluvatest Arvetest koostatakse nende kinnitamisel Finantsi kanded või mitte. Väljal 'Kanne' *Ctrl-Enteriga* valides näed kahte valikut: 'Koosta kandeid' ja 'Ära koosta kandeid'. Vali esimene, kui soovid, et kandeid koostataks või teine, kui Sa ei taha, et kandeid koostataks. Tegelikuses on see funktsioon välistava iseloomuga, mis tähendab, et Sa võid ainult valitud numbriseeriatele kandeid mitte koostada lasta. Kui üldiseks eelistuseks (Finantsi seadistuses 'Allsüsteemid') on märgitud, et Arvetest kandeid ei koostata, ei saa Sa siin vastupidist määrata.

Topeltkõps seadistuse real 'Numbriseeriad - Arved' avab järgmise akna—

Nr.	Alates		Kuni		Kommentaar	Kanne
	Alates	Kuni	Alates	Kuni		
1	21001	21200	01.01.2001	31.12.2001	Tartu	Koosta kandeid
2	21201	21500	01.01.2001	31.12.2001	Tallinn	Koosta kandeid
3	21501	21700	01.01.2001	31.12.2001	Kreeditarved	Koosta kandeid
4	21701	21800	01.01.2001	31.12.2001	Viivisarved	Koosta kandeid
5						
6						
7						
8						

Sisestaa iga uus numbriseeria esimesele vabale reale ja kui oled valmis, osuta muudatuste salvestamiseks [OK]. Kui Sa ei soovi muudatusi salvestada, sula aken sulgemisruudust.

Selles seadistuses saad määrata erinevad numbriseeriad erikeelsetele Arvetele. Selleks sisesta Kommentaari väljale suurte tähtedega soovitud Keele kood. Klientidele, kellele ei ole Keelt määratud, võetakse Arve number automaatselt esimesest numbriseeriast.

Numbriseeriad - Laekumised

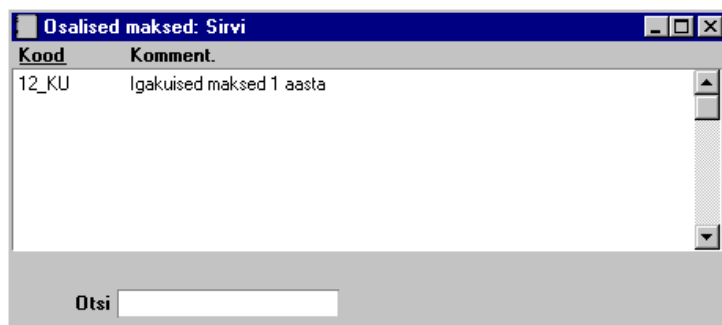
Määra siin seadistuses numbriseeriad Laekumistele samuti nagu Arvetele. Ainsaks erinevuseks on see, et Laekumiste numbriseeriaid ei saa Keeltega siduda.

Erinevad numbriseeriad saad seadistada erinevatele Tasumisviisidele: palun loe selle võimaluse kohta lähemalt Tasumisviiside seadistust kirjeldavast juhendi osast edaspidi.

Osalised maksed

Selles seadistuses kirjeldatakse Osaliste maksete kavad, mida saab siduda Tasumistingimustega.

Seadistuse valimisel avaneb aken Osalised maksed: Sirvi, milles näed varem sisestatud Osaliste maksete kavasid.

Olemasoleva maksete kava muutmiseks tee soovitud real hiirega topeltklõps või lisa uus kava osutades [Uus].

Päevi	Kuid	Summa / %
1	1	8.33%
2	1	8.33%
3	1	8.33%
4	1	8.33%
5	1	8.33%
6	1	8.33%
7	1	8.33%
8	1	8.33%
9	1	8.33%
10	1	8.33%
11	1	8.33%
12	1	8.33%
13		

Sisesta kavale kood ja nimetus ning kirjelda maksmise kava alltoodud maatriksis—

Päevi Kui perioodiks iga makse vahel on teatud arv päevi, määrata see päevade arv siin. Esimesel real on selleks päevade arv alates Arve kuupäevast, järgmistel ridadel aga päevade arv eelmise makse kuupäevast.

Kuid Kui perioodiks iga makse vahel on teatud arv kuid, määrata see kuude arv siin. . Esimesel real on selleks kuude arv alates Arve kuupäevast, järgmistel ridadel aga kuude arv eelmise makse kuupäevast. Igal kuul on maksepäevaks sama kuupäev, mis oli Arve kuupäev.

Ülaltoodud pildil on esimese osamakse tähtajaks üks kuu alates Arve kuupäevast, teise makse tähtajaks on üks kuu alates esimesest osamaksest jne.

Kui ühele reale on sisestatud nii päevade kui kuude arv, lisatakse need mõlemad eelmise osamakse kuupäevale (st. eelmise osamakse kuupäev või Arve kuupäev + päevad + Kuid).

Summa/% Määrata siin osamakse summa. See võib olla fikseeritud summa või protsent Arve summast. Protsentidele tuleb lisada ka % märk nagu pildil.

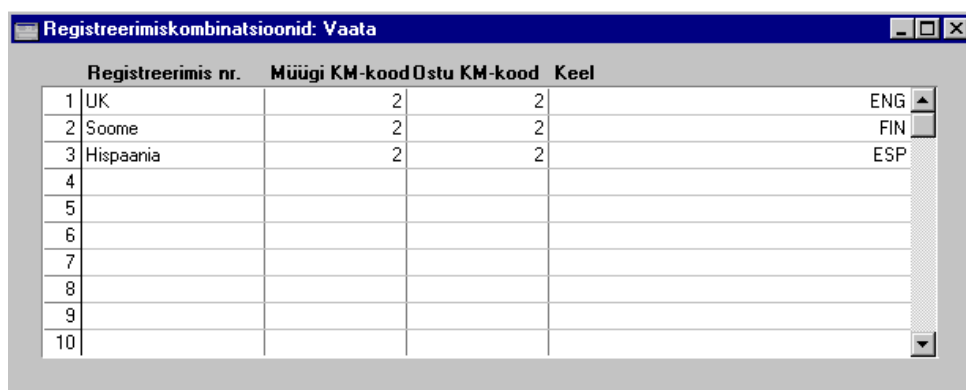
Salvesta Osaliste maksete kaart osutades [OK] või sule kaart sulgemisruudust ja registreeri muutused. Kui Sa ei soovi tehtud muudatusi salvestada, sule kaart sulgemisruudust.

Kui Osaliste maksete kavad on paika pandud, saad neid siduda Tasumistingimustega (kasutades välja 'Osalised maksed' Tasumistingimuse kaardil). Kui selliseid Tasumistingimusi Arvetel kasutatakse, saab Arve Tasumistähtajaks vastava maksete kava viimane kuupäev (üalaloodud pildil oleks selleks kaksteist kuud Arve kuupäevast alates). Osalisi makseid näed aruannetes 'Laekumisennustus', 'Likviidsusprognos', 'Osaliste maksete ülevaade' ja 'Tasumisennustus'. Muudes aruannetes näed lihtsalt Arve lõplikku tasumistähtaega.

Registreerimiskombinatsioonid

Seda seadistust kasutatakse selleks, et tagada, et Klientidele ja Hankijatele on sisestatud õige KM kood ja Keel.

Seadistuse muutmiseks tee hiirega topeltklõps real 'Registreerimiskombinatsioonid'. Avaneb järgmine aken—

Registreerimis nr.	Müügi KM-kood	Ostu KM-kood	Keel	
1	UK	2	2	ENG
2	Soome	2	2	FIN
3	Hispaania	2	2	ESP
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

Sisesta ridadele erinevad Müügi ja Ostu KM koodide ning Keelte kombinatsioonid, mida oma firmas kasutad. Kasuta *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni vigade vältimiseks. Muudatuste salvestamiseks osuta [OK] või sule aken, kui Sa ei soovi muudatusi salvestada.

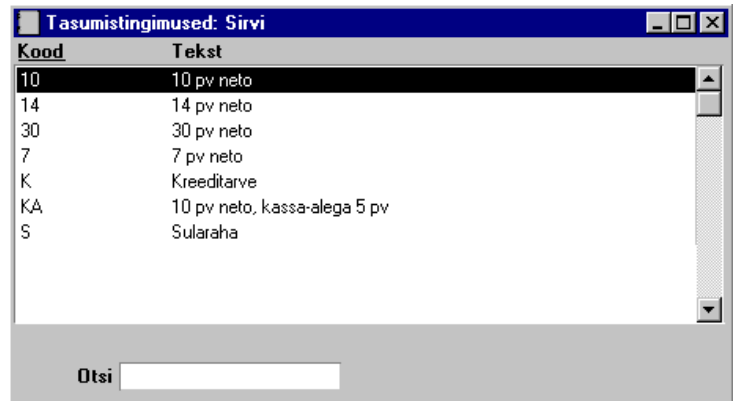
Kliendi või Hankija sisestamisel vali väljale 'Reg. nr. 2' *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni kasutades vastav kombinatsioon Registreerimiskombinatsioonide seadistusest. Õige KM kood ja Keel sisestuvad automaatselt. Müügi KM koodi kasutatakse Klientide ning Ostu KM koodi Hankijate puhul.

Tasumistingimused

Erinevatele Arvetele saad määrata erinevad Tasumistingimused: millal on viimane maksekuupäev, kas tegemist on sularaha- või kreditarvega jne. Kasutatakse ka kassa-ale süsteemide paika panemiseks.

Seda seadaistust kasutatakse ka Ostureskontros, kui sisestad Hankijatele saadud Ostuarveid.

Seadistuse valimisel avaneb aken 'Tasumistingimused: Sirvi', milles näed varem sisestatud Tasumistingimusi.

Tasumistingimuse muutmiseks tee real hiirega topeltklõps, uue Tasumistingimuse lisamiseks osuta [Uus].

Kood	Anna Tasumisviisile kood. Kood võib koosneda ühest või kahest tähemärgist, kasutada võid nii numbreid kui tähti.
Netopäevi	Krediidiperiood päevades. Kui tüübiks on valitud 'Tavaline', lisatakse siia sisestatud päevade arv Arvel või Ostuarvel Arve kuupäevale ning saadakse maksepäev. Kui tüübiks on 'Järgmisel kuul', on maksepäevaks järgmise kuu see kuupäev, mille siia siestad.
Kassa-ale %	Kui tüübiks on 'Tavaline', sisesta siia allahindluse määr kassa-ale jaoks.
Kassa-ale päevi	Sellele väljale sisesta maksimaalne päevade arv, mille puhul veel ale kehtib. Kui siia on sisestatud '10', saab Klient määratud allahindlust, kui ta tasub Arve 10 päeva jooksul.
Tekst	Sisesta Tasumistingimusele nimi, mida näed aknas 'Tasumistingimused: Sirvi' ja <i>Ctrl-Enter</i> valikuaknas.
Kassa konto	<i>Ctrl-Enter</i> Kontode register, Finants/Üldine moodul Kui tüübiks on valitud 'Sularahas', sisesta siia konto, mida debiteerida (kui toimub müük sularahas) või krediteerida (kui ostetakse sularaha eest). Kui siin ei ole kontot määratud, debiteeritakse Kassa kontot seadistusest 'Lausendamine M/R' või 'P/R'. Sularahaarvetest tuleb juttu edaspidi.
Hinnakiri	<i>Ctrl-Enter</i> Hinnakirjade seadistus, Müügireskontro Siia sisestatud Hinnakiri võetakse kõigile Tellimustele või Arvetele, millel kasutatakse seda Tasumistingimust, kui neil ei ole muud Hinnakirja määratud. See funktsioon sobib kasutajatele, kellel on kehtestatud erinevad hinnad erinevaid makseviise kasutatavatele Klientidele (nt. erilised hinnad krediitkaardiga maksjatele).

Osalised maksed	<i>Ctrl-Enter</i>	Osaliste maksete seadistus, Müügireskontro
		Seda välja kasutatakse Tasumistingimuse sidumiseks Osaliste maksete kavaga Osaliste maksete seadistusest. Sellest seadistusest loe palun lähemalt eestpoolt.
Tüüp		Tasumisviis võib kuuluda ühte neljast tüübist, mis otsustab, kuidas arvutatakse maksepäev.
Tavaline		Tavaline tasumine. Number väljal 'Netopäevi' määrab, mitu päeva Arve kuupäevast on tasumistähtaeg.
Kreedid		Seda tüüpi kasutatakse Kreditarvete puhul, et tasumata ja laekumata Arvete üle peetaks õiget arvestust. Kui soovid koostada Kreditarveid, pead sisestama vähemalt ühe seda tüüpi Tasumistingimuse.
Sularahas		Seda tüüpi kasutatakse Sularahaarvete puhul. Päevade arv ei ole siin oluline. Kui Müügireskontros kinnitatakse Sularahaarve, koostatakse Finantsi kanne, millega debiteeritakse Kassa kontot (või kui see väli on tühi, siis Kassa kontot seadistusest 'Lausendamine M/R') ja krediteeritakse vastava Artikli Müügikontot. Seega ei toimu liikumisi Müügivõlgade kontol, kuna Sularahaarve loetakse koheselt tasutuks. Laekumist ei ole vaja sisestada. Sularahaarved toimivad samamoodi Ostureskontros. Sel juhul krediteeritakse Kassa kontot (või kui see on tühi, siis Kassa kontot seadistuse Lausendamine O/R 1. osalt). Tasumist ei ole vaja sisestada.
Järgmisel kuul		Kui valid selle tüübi, loetakse väljale 'Netopäevi' sisestatud number järgmise kuu kuupäevaks, mis on maksepäev.

Kuna see on kindel kuupäev (kui väljale on sisestatud '15', tähendab see 15. kuupäeva), ei ole krediitiperioodiks kindel arv päevi vaid periood 15 kuni 45 päeva sõltuvalt Arve väljastamise kuupäevast.

Tabelisse saad sisestada Tasumistingimuse nimetuse tõlkeid erinevates keeltes, mis trükitakse ka Tellimustele ja Arvetele. Määra Keel esimeses tulbas kasutades *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni ja sisesta vastav tõlge teise tulpa. Kohaliku keele jaoks ei ole vaja siia eraldi rida sisestada.

Kui Tellimusele või Arvele on märgitud Keel, määrab see, milline tõlge dokumendile trükitakse. Kui Keelt ei ole märgitud, trükitakse nimetus väljalt 'Tekst'.

Tasumisviisid

Tasumisviisid on erinevad võimalused, kuidas Sinu Kliendid oma arveid tasuvad (ja kuidas Sina oma Hankijate arveid tasud). Tavalisemad näited on sularaha, tshekk, arveldusarve ja krediitkaart. Paljude firmade jaoks ei ole raamatupidamislikult suurt vahet, kuidas Arveid tasutakse, kuid vajadusel saad Hansa seadistada nii, et iga Tasumisviisiga debiteeritakse omaette kontot ning tasutakse erinevale pangakontole. Tasumisviise saad eristada ka Objektidega. Pane tähele, et seda seadistust näed ka Ostureskontros.

Võid sisestada mitmeid erinevaid Tasumisviise kasutades selleks Tasumisviiside seadistuse maatriksit. Tasumisviisi lisamiseks liigu esimese vaba rea Koodi väljale ja sisesta soovitud tekst. Tasumisviisi kustutamiseks osuta selle reanumbrile ja vajuta *Backspace*-klahvi klaviatuuril.

Osa A

Tasumisviisid: Vaata						
	Kood	Konto	Kommentaari	A/arve	Panga kood	Panga nimi
1	H	1021	Arveldusarve Ha	2212031654		767
2	K	1010	Kassa			
3	T	9999	Tasaarveldus			
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

Kood	Sisesta Tasumisviisile kood, mille järgi seda mujal Hansas eristada saad.
Konto	<i>Ctrl-Enter</i> Kontode register, Finants/Üldine moodul
	Sisesta siia kassa, panga või muu konto, mida debiteeritakse või krediteeritakse iga Laekumise või Tasumisega, millel seda Tasumisviisi kasutatakse.
Kommentaar	Siia sisesta lühike kirjeldus, mida näed <i>Ctrl-Enter</i> valikuaknas.
A/arve	Sisesta siia selle Tasumisviisi puhul kasutatav pangakonto. Selle numbri saad ka maksedokumentidele välja trükkida (Osa B).
Panga kood	Sisesta siia panga selle harukontori kood, kus see arveldusarve asub.
Panga nimi	Sisesta siia panga nimi, kus see arveldusarve asub.

Osa B

Tasumisviisid: Vaata						
	Kood	Konto	Dokument	Objektid	Tüüp	Kinnipidamise arvutusvsk
1	H	1021			Vaba	
2	K	1010			Vaba	
3	T	9999			Vaba	
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

Dokument	Iga Tasumisviisiga saad siduda omaette dokumendimalli. See osutub vajalikuks, kui kasutad Tasumisviise Ostureskontros: võid näiteks iga Tasumise kohta välja trükkida ülekandeaviisi.
Objektid	<i>Ctrl-Enter</i> Objektide register, Üldine moodul
	Igale Tasumisviisile saad sisestada kuni 20 komadega eraldatud Objekti. Laekumistest või Tasumistest koostatud kannetel asetatakse need Objektid panga või

kassa kontole tehtud konteeringutele (st. seadistuse A osal määratud konto konteeringule). See võimaldab detailset analüüsi osakondade või kulukohtade lõikes. Seda välja näed ka seadistuse D osal.

Tüüp

Ctrl-Enter

Valikud

Siia sisesta Tasumisviisi tüüp. Võimaliku valikud on 'Vaba', 'Saadud tshekid', 'Oma tshekid', 'Krediitkaart' ja 'Kinnipidamine'. 'Vaba' kasutatakse enamusel juhtudest. 'Saadud tshekid', 'Oma tshekid' ja 'Krediitkaart' seovad Tasumisviisid Tshekkide mooduliga (ning neid ei tohiks kasutada, kui ei kasutata seda moodulit). Valikut 'Kinnipidamine' kasutatakse alltoodud erijuhtudel.

Kinnipid. arv. valemid

Ctrl-Enter

Arvutusvalemid, automaatlausendid, Finants

Seda välja kasutatakse ainult siis, kui tüübiks on valitud 'Kinnipidamine'. Seda kasutatakse Argentiinas, kus osa ostu käibemaksust tasub Ostuarve saaja. Teatud protsent Arve summast makstakse otse riigile. Siia tuleb sisestada Arvutusvalemi kood, millega see protsent paika on pandud. Seejärel antakse igale Hankijale vastav Tasumisviis (Osa 3), et arvutused oleksid alati korrektsed. Lähemalt küsi oma Hansa esindajalt.

Osa C

	Kood	Konto	Komment.	Alates Kuni	Alates Kuni	Kanne
1	H	1021	Arveldusarve Hansapank			Koosta kandeid
2	K	1010	Kassa			Koosta kandeid
3	T	9999	Tasaarveldus			Koosta kandeid
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

Alates/Kuni

Neid välja kasutatakse erinevate numbriseeriade sidumiseks Tasumisviisidega. Laekumistele ja Kassa

sissetulekuorderitele määratakse numbriseeriad vasakpoolsetel 'Alates/Kuni' väljadel, Tasumistele ja Kassa väljaminekuorderitele parempoolsetel väljadel. Uue dokumendi sisestamisel võetakse järgmine vaba number vastavast seeriast Tasumisviisi määramisel.

See funktsioon on vajalik Balti riikides, kui Arvetel ja Ostuarvetel kasutatakse samu numbriseeriaid. 'Märgitud peab olema ka linnuke 'Ühised numbriseeriad' Kassa mooduli seadistuses 'Kassaraamatu seadistused'. Kui linnuke on olemas, tuleb Tasumisviis sisestada Arvete ja Ostuarvete Tasumistingimuse väljale. Arve number muutub vastavalt määratud seeriale. Kui Arve või Ostuarve kinnitatakse, loetakse see tasutuks ja mingit konteeringut Müügi- või Ostuvõlgade kontole ei tehta.

Pead kasutama erinevaid koodi Tasumisviiside ja Tasumistingimuste seadistustes. Kui kasutad näiteks koodi 'C' mõlemas seadistuses ja sisestad selle Arve Tasumistingimuse väljale, käsitletakse seda viitena Tasumistingimusele ja mitte Tasumisviisile. Arve number jääb muutmata ning sõltuvalt Tasumistingimusest võidakse Arvet käsitleda tasumata Arvena.

Kui Sa ei ole käesolevaks aastaks numbriseeriaid sisestanud, võid iga Tasumisviisiga siduda ükskõik millise numbriseeria. Muul juhul peavad iga Tasumisviisiga seotud numbriseeriad olema ka Numbriseeriade seadistustes (see ei kehti Arvete ja Ostuarvete kohta).

Kanne

Ctrl-Enter

Valikud

Sellel väljal saad määrata, kas teatud Tasumisviisi kandvate Tasumiste ja Laekumiste kinnitamisel koostatakse kanded Finantsi. Väljal 'Kanne' *Ctrl-Enteriga* valides näed kahte valikut: 'Koosta kandeid' ja 'Ära koosta kandeid'. Vali esimene, kui soovid, et kandeid koostataks või teine, kui Sa ei taha, et kandeid koostataks. Tegelikuses on see funktsioon välistava iseloomuga, mis tähendab, et Sa võid ainult valitud Tasumisviisidele kandeid mitte koostada lasta. Kui üldiseks eelistuseks (Finantsi seadistuses 'Allsüsteemid') on märgitud, et kandeid ei koostata, ei saa Sa siin üksikute Tasumisviiside puhul vastupidist määrata.

Seda välja kasutatakse ainult siis, kui on märgitud valik 'Ühised numbriseeriad' Kassa mooduli seadistuses 'Kassaraamatu seadistused' ning kui numbriseeriad on märgitud väljadele Alates/Kuni.

Osa D

Tasumisviisid: Vaata					
	Kood	Konto	Objektid	Vahekonto sisse	Vahekonto välja
1	H	1021			
2	K	1010			
3	T	9999			
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

Vahekonto sisse/Vahekonto välja

Ctrl-Enter

Kontode register, Finants
/Üldine moodul

Välja 'Vahekonto sisse' võid kasutada, kui oled registreerinud Tasumisviisi tshekkidega tasumiseks. Saa on konto selgitamata summade jaoks. Kui tshekk saadakse, sisestatakse see tavalise Laekumisena. Linnuke märgitakse ruutu 'Saadud' kuid Laekumist ei kinnitata. Sellega debiteeritakse siin määratud kontot (vahekanne). Seejärel Laekumine kinnitatakse ning summa kantakse vahekontolt Pangakontole. Kui pank tsheki nüüd tagasi lükkab, märgitakse ruut 'Tagasi lükatud' ning Finantsi koostatakse vastupidine kanne.

Vahekontosid kasutatakse sarnaselt ka Ostureskontro Tasumiste puhul.

Osa E

Tasumisviisid: Vaata						
	Kood	Konto	Objektid	M. %	Kassa konto	Maksu konto
1	H	1021				
2	K	1010				
3	T	9999				
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

M %, Kassa konto, Maksu konto

Neid välju kasutatakse Venemaal, kus sularaha Laekumistel arvestatakse maksu.

Kui sellise Tasumisviisiga Laekumine kinnitatakse ja salvestatakse, tasutakse kogu summa Kassa või Panga kontole nagu tavaliselt. Lisaks krediteeritakse teatud protsendi osas saadud summast (määratud väljal 'M %') Maksu kontot ning debiteeritakse samas summas Kassa kontot.

Kui seda Tasumisviisi kasutatakse Kassa sissetulekuorderil, kantakse teatud protsent kogusummast (määratud väljal 'M%') Maksu väljale. Kui kaart kinnitatakse, krediteeritakse selles summas Maksu kontot ja debiteeritakse Kassa kontot.

Neid välju ei kasutata, kui Tasumisviisi kasutatakse Tasumistel või Kassa väljaminekuorderitel.

Pea meeles, et need väljad ei sobi kassapõhise KM arvestuse kasutajatele Inglismaal. KM konteeringud tehakse, kui kasutatakse funktsiooni 'Konteeri laekumise KM' (Lausendamine M/R) ning kui igale KM koodile on määratud Laekumise KM konto.

Transpordikulud

Kasutades seda seadistust, saad kõigile Arvetele automaatselt lisada fikseeritud transpordikulu summa. Transpordikulu lisatakse nii otse

Müügireskontrosse sisestatud Arvetele kui ka Arvetele, mis koostatakse Müügitellimustest. Transpordikulu sisestub väljale 'Transport' Arve 2. osal.

Artikkel *Ctrl-Enter* Artiklite register

Artiklite registris peab Transpordikulude koda Artikkel olema: sisesta siia selle Artikli kood. Artiklil peab olema määratud Baashind: selle hinda ei saa arvutada Arvutusvalemiga. Selle Artikli Baashind ongi Arvetel transpordikuluks ning Artiklilt võetakse ka KM kood ja Müügikonto.

Müügikatte protsent hinnast

Määra Transpordikulude artiklile Müügikatte protsent, mida kasutatakse Müügikatte arvutamisel (nt. Arvete müügikatte aruandes).

Kasuta kaalust lähtuvat transpordikulude arvutust mitte %

Kui Sa ei soovi kõigile Arvetele määrata kindlat transpordikulude summat vaid tahad, et transpordikulu arvutataks vastavalt Artiklite kogukaalule, aseta linnuke sellesse ruutu. Üalloodud Transpordikulude artiklit kasutatakse ikka arvestuslikel eesmärkidel (KM kood ja Müügikonto). Transpordikulude arvutamine pannakse paika seadistuses 'Transpordikulude/kaalu arvutus', millest tuleb juttu edaspidi.

Transpordikulude/kaalu arvutus

Kui soovid lisada Arvetele automaatselt transpordikulu, mis lähtuks Arvel olevate Artiklite kogukaalust, kasuta seda seadistust arvutusvalemi paikapanemiseks. Kui see on tehtud, toimub transpordikulude arvutus nii neil Arvetel, mis sisestatakse otse Müügireskontrosse kui neil, mis koostatakse Müügitellimustest. Transpordikulude summat näed väljale 'Transport' Arve 2. osal. Kui soovid kasutada seda valemit, pead asetama linnukese ruutu

'Kasuta kaalust lähtuvat transpordikulude arvutust mitte %'. Ka Transpordikulude seadistusse tuleb sisestada Artikkel: sellega tagatakse õige KM koodi ja Müügikonto kasutamine.

	Kaalu limit	Transp.summa	Transpordi kulu
1	10,00	10,00	8,00
2	15,00	12,00	8,50
3	30,00	14,00	9,00
4	75,00	16,00	9,50
5	150,00	18,00	10,00
6	300,00	20,00	10,50
7	1000,00	22,00	11,00
8			
9			
10			

Sisesta iga hinnamuutuse jaoks Kaalulimiit, Transpordikulu summa, mis Kliendile esitatakse (Transp. summa) ja summa, mida kasutatakse Müügikatte arvutamisel (Transpordi kulu).

Toodud näites arvutatakse transpordikulu järgmiselt –

Kaal	Transp. summa
Alla 10.00	0.00
10.00-14.99	10.00
15.00-29.99	14.00
30.00-74.99	16.00

jne.

Kaalulimiidi väljal võid kasutada ükskõik millist kaaluühikut, kuid pea meeles, et kasutad sama ühikut ka Artiklikaardile kaalu märkides.

Viivis

Tähtaja ületanud Arvete eest võid Klientidelt viivist nõuda. Tähtaja ületanud Arved on need, mille tasumistähtaeg on möödas, kuid Arved on tasumata. Viivist nõutakse Viivisarvete kaudu: Hansas saad määrata soovitud viivise määra, minimaalse viivisesumma, lubatud viivitatud päevade arvu, Viivisarve Tasumistingimuse ja viivise arvutamise meetodi.

Kliendi kaardi 3. osal saad määrata, kas sellele Kliendile koostatakse Viivisarveid või mitte.

Kui Kliendi kaardil ei ole Viivise võimalust märgitud, ei koostata sellele Kliendile Viivisarveid, ükskõik kui kaua ta maksmisega ka ei viivitaks.

- Aasta viivise %** Sisesta viivise protsent aastas. Kasuta ainult numbreid.
Kui Kliendi kaardi 4. osal on viivise määr näidatud, kasutatakse seda.
- Min. summa** Siin saad määrata minimaalse viivisesumma. Kui saadud viivisesumma koos igasuguste Arve lisatasudega jääb alla selle summa, Viivisarvet ei koostata.
- Lubatud hiline mine**
Sisesta väikseim hilinetud päevade arv, mis on vajalik Viivisarve koostamiseks.
- Tasumistingimus** *Ctrl-Enter* Tasumistingimuste seadistus, Müügi/Ostureskontro
Vali Viivisarvetel kasutatav Tasumistingimus. Kui see väli on tühi, kasutatakse Kliendile määratud Tasumistingimust.

Artikkel *Ctrl-Enter* Artiklite register

Artikkel Artiklite registrist. Selle Artikliga määratakse viivisesummadele Müügikonto ja KM kood. See kehtib igal juhul, ükskõik kas viivise määr võetakse Viivise seadistusest või Kliendi kaardi 4. osalt.

Viivisarve lisatasu *Ctrl-Enter* Artiklite register

Artikkel Artiklite registrist. See Artikkel lisatakse Arvele tähistamaks Arve lisatasu (kui seda kasutad). Artiklil määratakse lisatasule Müügikonto ja KM kood.

Koosta viivisarved arvetele

Siin saad määrata, kas Viivisarved koostatakse laekumata või laekunud hilinenud Arvetele

Tähtaeg ületatud, veel laekumata

Viivise summa arvutatakse vastavalt hilinenud päevade arvule, seadistaud minimaalsele viivisesummale ja lubatud hilinemisele. Väga pikalt hilinenud Arvetele võidakse seega koostada enam kui üks Viivisarve.

Tähtaeg ületatud, juba laekunud

Viivisarve koostatakse ainult juhul kui Arve on tegelikult laekunud.

Kaasaarvatud mittehilinenud arved

Aseta linnuke sellesse ruutu, kui soovid kaasata ka tasumata Arved, mille Tasumistähtaeg ei ole veel ületatud.

Muuda märgukirja taset

Igal Arvel on kood (Märgukirja tase), mis näitab, mitu korda on sellele Märgukirju saadetud või kaasatud Kliendi väljavõttele. Aseta linnuke sellesse ruutu, kui soovid, et Viivisarve koostamisel tõstetaks ka Märgukirja taset.

Märgukirjade saatmisel (kasuta Dokumentide funktsiooni) määrab Märgukirja tase, milline tekst Märgukirjale võetakse. Need tekstid sisestatakse seadistuses 'Märgukirja tekstid'.

Iga Arve Märgukirjataset näed Arve 4. osal.

Arvutusmudel Vali viivise arvutamiseks kasutatav valem.

Arve kp.% * päevade arv

Viivise arvutamisel kasutatakse Arve esitamise kuupäeval kehtinud viivise määra. Viivis arvutatakse intressina aastas.

Hetke % * päevade arv

Viivis arvutatakse vastavalt määratud viivise protsendile, mis kehtib Viivisarve koostamise päeval. Viivis arvutatakse aasta protsendi alusel.

Seadistatud kindel % võlasummast

Viivis arvutatakse teatud protsendina võlasummast, s.t. viivise protsent korrutatakse arve summaga.

Viivisarved koostatakse kasutades hooldusfunktsiooni 'Koosta viivisarved', mida on lähemalt kirjeldatud käesoleva peatüki osas 'Hooldused'.

Arvete register

Arvete registris registreeritakse firma müük. Alati kui toimub müük, tuleb sisestada Arve, see välja trükkida ja Kliendile saata. Arvete registril on seega mitu funktsiooni—

- Kliendile saadetud Arve on nõue tasumise kohta;
- Registris olevad tasumata Arved on aluseks võlgade jälgimisele ja aruandlusele; ning
- Igast Arvest saad lasta koostada kande Finantsi, mille põhjal tekivad käibe ja müügivõlgade näitajad aruandlusse. Kui soovid, võid kannetel pidada ka kuluarvestust, mis võimaldab Finantsis laotoimingutest ülevaadet saada. Kanded koostatakse automaatselt ning see ei nõua Sinult mingit lisatööd.

Arvete registris saad salvestada järgmised müügitoimingud—

1. Tavalised Arved väljastatakse, kui kaup on lähetatud või teatud tööd tehtud ning selle eest ei ole veel tasutud. Selliste Arvete laekumine registreeritakse Laekumiste registris, millest tuleb juttu käesolevas peatükis edaspidi.
2. Sularahaarve väljastatakse, kui tehtud tööde eest tasutakse kohe. Kui Sularahaarve Arvete registrisse sisestatakse, käsitleb Hansa seda kohe tasutud Arvena, seega ei ole vaja enam Laekumist registreerida. Hansa teab ka, millistele kontodele selline toiming kanda (debiteeritakse Kassa kontot mitte Müügivõlgade kontot).
3. Ettemaks makstakse Sulle teatud kaupade või teenuste eest enne nende tegelikku kättesaamist. Ettemaksuarved võid sisestada nagu kirjeldatud punktis 1 eespool. Kui raha saadakse enne kui väljastatakse Arve, tuleb see registreerida Laekumiste registris Ettemaksu Laekumisena. Sellise laekumise saad hiljem väljastatud Arvega siduda. Teiseks võimaluseks on sisestada Ettemaksuarve nagu kirjeldatud punktis 2.
4. Kreditarveid kasutatakse Arvetel tehtud vigade parandamiseks või valesi koostatud Arvete tühistamiseks. Tegelikuses on need negatiivsed Arved, millega vähendatakse käibe ja müügivõlgade näitajaid. Finantsi konteeringud teeb Hansa taas automaatselt vastavatele kontodele.

Kui soovid, et Hansa koostaks kõigi kirjeldatud arvetüüpide puhul automaatselt kanded Finantsi, lülita sisse valik 'Müügiarvete kanded' Finantsi seadistuses 'Allsüsteemid'.

Arvete registrisse uue Arve sisestamiseks on järgmised võimalused—

1. Arved võid sisestada otse Arvete registrisse. See meetod sobib kõigi ülalkirjeldatud arvetüüpide puhul.
2. Arveid võid koostada muudest registritest, näiteks Tellimustest, Projektidest ja Teenindustellimustest. Seda meetodit kasutatakse tavaliste Arvete ja Ettemaksuarvete puhul. Ettemaksuarveid saad koostada ka Laekumistest.
3. Arveid saad koostada suurte hulkadena korraga kasutades vastavat hooldusfunktsiooni. Seda meetodit kasutatakse tavalise Arvete koostamisel Tellimustest ja Projektidest ning Viivisarvete koostamisel (viivise kohta üle aja läinud Arvetelt).

Nüüd kirjeldame lähemalt Arvete registri kasutamist kõigi nende arvetüüpide puhul.

Enne kui alustad Arvete sisestamist, pead sisestama käesoleva Arvestusaasta Üldise mooduli seadistuses 'Arvestusaastad'. Pead olema kirjeldanud Arvetele ka numbriseeriad seadistuses 'Numbriseeriad - Arved'.

Mine Müügireskontrosse ja vali 'Arved' Registrid-menüüst või osuta kaustale [Arved].

Avaneb aken 'Arved: Sirvi', milles näed varem sisestatud Arveid.

Nr.	Kinn.	Kuupäev	T.t.nr.	Klient	Tell.	Nimi	Summa
21001	✓	01.01.2001		1001		Rae Rattapood A!	330,40
21002	✓	01.02.2001		1004		Extreme Sport AS	4360,10
21003	✓	01.03.2001		1002		U-Hulgi AS	392,95
21004		23.03.2001		1005		Olev Kannus	1144,60
21005	✓	23.03.2001		1002		U-Hulgi AS	392,95 K
21006	✓	23.03.2001		1001		Rae Rattapood A!	330,40
21007	✓	23.03.2001		1001		Rae Rattapood A!	29500,00
21008	✓	23.03.2001		1001		Rae Rattapood A!	637,20
21009	✓	23.03.2001		1001		Rae Rattapood A!	637,20
21010		23.03.2001		1001		Rae Rattapood A!	377,60

Otsi

Arvetele annab programm numbrid järjest. Arve numbrile järgneb linnuke (kui Arve on kinnitatud), Kliendi number ja nimi ning Arve kogusumma. Kreditarvete puhul järgneb Arve summale 'K' ning Viivisarvete puhul 'V'.

Nagu kõigi sirvimisakende puhul saad ridu järjestada iga tulba pealkirja järgi sellele osutades. Tulba ümberjärjestamiseks osuta veelkord pealkirjale. Liikuda saad ka akna paremas servas olevate noolte abil. Konkreetset kaarti saad otsida sisestades võtmesõna väljale akna vasakus allnurgas. Hansa otsib esimese sobiva kaardi selle tulba järgi, mille pealkiri on alla joonitud.

Neli põhitegevust Arvete registris on—

- Arvete sisestamine
- Arvete vaatamine
- Arvete kinnitamine
- Arvete välja trükkimine

Arvete sisestamine

Hansas pakub mitmeid võimalusi Sinu töö lihtsustamiseks Arvete sisestamisel. Võid näiteks hetke kuupäeva sisestada kasutades *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni. Sama kombinatsiooniga saad Arvele valida ka Artikli koodi, Kliendi numbri, Tasumistingimuse jne.

Uue Arve sisestamiseks osuta [Uus] või kasuta klahvikombinatsiooni *Ctrl-N* (Windows) või -N (Macintosh). Võid ka valida juba sisestatud Arve, millesarnast uut Arvet soovid koostada ning osutada [Koopia].

Avaneb aken 'Arve: Uus', mis on tühi, kui osutasid [Uus] või koopia Arvest, mida kopeerisid. Koopia puhul on Arve- ja Operatsioonikuupäevaks uuel Arvel hetke kuupäev, mitte selle Arve kuupäevad, mida kopeerisid, samuti arvutatakse uus Tasumistähtaeg.

Arve: Vaata						
Nr.	21004	Nimi	Olev Kannus			
Klient	1005	☐ Kinnita	☐ Info kande E osale	1	2	3
1	Arve kp.	23.03.2001	Meie esindaja		☐ Muuda ladu	
	Tasumistingimus	7	Nende esindaja	Olev Kannus	Ladu	
	Laekumistähtaeg	30.03.2001	Objekt	TLN	Müügimees	SÄARA
	Kande kp.	23.03.2001	Ametlik seerianr.	1016961		
2	Artikkel	Kogus	Nimetus	Ühikuhind	%	Summa
1	400101	1	Põlvekaitse	280,00		280,00
2	400102	1	Küünarnukikaitse	220,00		220,00
3	400103	1	Kindad	370,00		370,00
4						
5						
6						
MK kokku	870,00	Transp.	100,00	KM	174,60	Summa
Valuuta		Lisamaks	0,00	Baas	510,95	KOKKU
						970,00
						1144,60

Sa ei ole kohustatud kasutama Hansa poolt vaakimisi pakutavaid väärtusi. Enamuse väljade puhul saad neid väärtusi vastavalt vajadusele muuta. Sellised muudatused kehtivad ainult sellel Arvel.

Kuna Arvele sisestatud informatsioon ei mahu korraga ekraanile, on Arve kaart jagatud kuueks osaks. Igal osal on nähtav Arve päis. Päises näed Arve numbrit, Kliendi numbrit ja nime ning kuut numbrilahvi, millele osutades saad Arve erinevate osade vahel liikuda.

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

Kui kasutad ka Müügitellimuste moodulit, koostatakse enamuse Arveid ilmselt Müügitellimuste kaudu kasutades Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Arve'. Kui nii, siis näed, et enamuse Arve välju täidetakse automaatselt vastavalt Tellimusele. Arve saad koostada ka vedades Müügitellimuse aknast 'Müügitellimused: Sirvi' aknasse 'Arved: Sirvi'.

Päis

Arve: Vaata							
Nr.	21004						
Nimi	Olev Kannus						
Klient	1005						
☐ Kinnita ☐ Info kande E osale							
<table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> </tr> </table>		1	2	3	4	5	6
1	2	3	4	5	6		

Nr.**Ctrl-Enter**

Vali numbriseeriatest

Uue Arve sisestamisel annab Hansa sellele numbriga Kasutaja kaardi 3. osal määratud numbriseeriast või seadistusest 'Numbriseeriad - Arved'.

Kui oled numbriseeriad sidunud Keeltega, võib Arve number Kliendi sisestamisel sõltuvalt Kliendi Keelest muutuda.

Kui kasutate võimalust 'Ühised numbriseeriad' Kassa mooduli seadistuses 'Kassaraamatu seadistused', võib Arve number muutuda, kui sisestate Tasumistingimuse väljale Tasumisviisi või kui kasutate Kliendi, kellele on Tasumistingimuse väljale sisestatud Tasumisviisi kood. Lähemalt loe palun Tasumistingimusi käsitlevast lõigust edaspidi.

Vaikimisi sisestunud Arve numbrit võid muuta, aga mitte juba kasutatud numbriga vastu. Kui töötad mitmekasutaja süsteemiga, antakse Arvele number selle salvestamisel.

Klient**Ctrl-Enter**

Klientide register

Sisesta Kliendi number või kasuta *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni. *Enteri* vajutamisel sisestuvad Kliendi nimi, aadress ja muu informatsioon vastavatele väljadele.

Kui Kliendile on sisestatud vaikimisi kasutatav Artikkel (Kliendi kaardi 4. osal), lisatakse kõik sellele toodud Artiklid automaatselt Arvele Kliendi numbriga sisestamisel. Pane tähele, et neile Artiklitele ei anta koguseid, need pead ise enne trükkimist ja kinnitamist sisestama.

Kui Kliendi nimel on ettemaks, mida ei ole veel ühegi Arvega seotud, ilmub ekraanile hoiatus Kliendi koodi sisestamisel. Ettemakse on kirjeldatud juhendi osas 'Ettemaksud' käesolevas peatükis edaspidi.

- Nimi** Kliendi nimi sisestub, kui oled sisestanud Kliendi numbr.
- Kinnita** Kui linnuke on asetatud sellesse ruutu, on Arve kinnitatud ja see ilmub Müügireskontro aruandlusse. Finantsi koostatakse vastav kanne. Kui kasutad Lao moodulit ja Arve sisestati otse (seda ei koostatud Müügitellimusest), muudetakse Laoartiklite kogused laos vastavalt. Kuna Arve kinnitamisel toimuvad sellised muudatused, ei saa peale kinnitamist sellel enam muudatusi sisse viia. Selle reegli eranditeks on Märgekirjataseme ja viimase märgekirja kp. väljad Arve 4. osal

Info kande E osale

Kui Arvest koostatakse automaatselt kanne Finantsi, kasuta seda valikut, kui soovid, et Arve number, Tasumistähtaeg ja Kliendi nimi sisestuksid kande E osale. See kehtib ainult Müügivõlgade kontole tehtaval konteeringul.

Kui oled märkinud valiku 'Info kande E osale' seadistuses 'Lausendamine M/R' asetub see linnuke siia vaikimisi.

Osa 1

Klient	1005	☐ Kinnita	☐ Info kande E osale	1	2	3	4	5	6
1	Arve kp.	23.03.2001	Meie esindaja		☐ Muuda ladu				
	Tasumistingimus	7	Nende esindaja	Olev Kannus	Ladu				
	Laekumistähtaeg	30.03.2001	Objekt	TLN	Müügimees SAARA				
	Kande kp.	23.03.2001	Ametlik seerianr.	1016961					

Arve kp. *Ctrl-Enter* Hetke kuupäev

Vaikimisi sisestub arvuti kella kuupäev.

Meie esindaja Kasuta seda välja, kui soovid eristada Arveid muul alusel kui Arve number. Vaikimisi sisestub siia nimi Kasutaja kaardi 3. osalt Meie esindaja väljalt.

Müügimees	<i>Ctrl-Enter</i>	Kasutajate register, Üldine moodul
	Sisestub vaikimisi	Kliendi kaardilt
		Siia tuleb märkida selle müügi eest vastutav Müügimees: mitmeid Müügireskontro aruandeid on võimalik tellida Müügimeeste lõikes. Müüdnud Artiklitele on võimalik lisada komisjonitasu kasutades selleks Artikli või Kasutaja kaardi 4. osal olevat Preemia % välja.
Tasumistingimus	<i>Ctrl-Enter</i>	Tasumistingimuste seadistus, Müügi/Ostureskontro
	Sisestub vaikimisi	Kliendi kaardilt
		Siia sisestatud Tasumistingimus määrab Arve Tasumistähtaja (allpool) ning lisaks sellele tagab, et Arvetele trükitakse õige Tasumistingimuse kirjeldus (vajadusel Kliendi Keeles). Müügireskontro seadistusse sisestatud Tasumistingimused võimaldavad luua ka Kasa-ale süsteemi.
		Määrates igale Arvele Tasumistingimuse, lood aluse võlgnevuste jälgimise aruandluseks Hansas.
		Tasumistingimuste põhjal eristatakse Sularahaarved ja Kreditarved muudest Arvetest. Kasutades <i>Ctrl-Enter</i> klahvikombinatsiooni, vali Tasumistingimuseks 'Sularaha' või 'Kredit'. Kui Arve kinnitatakse ja salvestatakse, koostatakse Finantsi vastav kanne. Sularahaarvete korral debiteeritakse sellega Kassa kontot (määratud seadistuses 'Lausendamine M/R') mitte Müügivõlgade kontot, Kreditarvete korral on kanne vastupidine alusarvest tekkinud kande.
		Sularahaarved loetakse koheselt tasutuks ning need ei jookse müügivõlgnevuste aruandlusse. Nendele Arvetele ei ole vaja Laekumisi sisestada.
		Kui valid Tasumistingimuseks 'Kredit', sisestub Arve maatriksi esimesele reale tekst 'Kredit arvele'. Sisesta Arve number, mida soovid krediteerida kasutades <i>Ctrl-Enter</i> klahvikombinatsiooni, et näha kõiki laekumata Arveid.
		Kui kasutatakse 'Sularaha' või 'Kredit' Tasumistingimust, ei trükita seda Arvet tavalisele

blanketile. Kasutatakse vastavalt Sularahaarve või Kreeditarve dokumendimalli. Lähemalt loe palun osast 'Arvete välja trükkimine' käesolevas peatükis edaspidi.

Balti riikides soovitakse tihti kasutada Arvete, Laekumiste ja Kassa sissetulekuorderite puhul samu numbriseeriaid. Selleks tuleb kirjeldada numbriseeriaid Tasumisviiside seadistuse C osal vasakpoolsetel väljadel 'Alates - Kuni' ja märkida valik 'Ühised numbriseeriaid' Kassa mooduli seadistuses 'Kassaraamatu seadistused'. Seejärel sisesta Tasumisviis sellele väljale: Arve number asendatakse numbriga vastavast seeriast. Kui Arve kinnitatakse, käsitletakse seda tasutud Arvena ning Müügivõlgade kontole seda ei konteerita. Selle asemel debiteeritakse Tasumisviisi kontot (st. Panga või Kassa kontot).

Nende esindaja *Ctrl-Enter* Kontaktisikute seadistus, Müügireskontro

Sisestub vaikimisi Kliendi kaardilt

Sisesta siia isik, kes Kliendi firmas Arvega tegeleb.

Laekumistähtaeg *Ctrl-Enter* Hetke kuupäev

Selle arvutab Hansa kasutades Arve kuupäeva ja Tasumistingimust. Selleks kuupäevaks peab Arve tasutud olema.

Objekt *Ctrl-Enter* Objektide register, Üldine moodul

Arvele ja sellest koostatud kannetele saab sisestada kuni 20 komadega eraldatud Objekti. Erinevate Objektidega võid tähistada osakondi, kulukohti või toote tüüpe. Objektid võimaldavad Finantsis aruandlust paindlikult liigendada.

Kõigil Arvest koostatud kannetel asetatakse siin toodud Objektid Müügikonto(de) krediidkonteeringule ja Kulukonto deebetkonteeringule (kui kasutatakse kuluarvestust), ja Müügivõlgade konto deebetkonteeringule (kui kasutad valikut 'Objekt müügivõlgadele' seadistuses 'Lausendamine M/R').

Kliendi kaardil märgitud Objektid kopeeritakse siia vaikimisi nagu ka Objektid Kasutaja kaardilt.

Kande kp. Finantskandele antav Operatsioonikuupäev. See on alati sama, mis Arve kuupäev ja seda muuta ei saa.

Ametlik seerianr. *Ctrl-Enter* J ä r g m i n e n u m b e r
numbriseeriast

Mõnedes maades on nõue, et igale Arvele antaks ametlik seerianumber. Selle numbri võib eelnevalt blankettidele trükkida. Sinu firmale antud numbriseeria tuleb sisestada seadistusse 'Ametlik arve seerianumber': vaikimisi sisestub siia järgmine kasutamata number sellest seeriast. Seda saad muuta: Arve salvestamisel kontrollib Hansa, kas valitud number on numbriseerias olemas.

Osa 2

Osal 2 näed Artikleid. Artiklid sisestatakse maatriksisse, mis on jagatud viieks osaks. Osutades nuppudele A-E, vahetuvad maatriksi kaks või kolm parempoolset tulpa.

Enne Arvele ridade lisamist veendu, et määratud Valuuta ja vahetuskurss on õiged. Kui vahetuskurss on määratud, konverteeritakse kõik Artiklite hinnad vastavalt. Kui aga vahetuskurssi muudetakse peale ridade lisamist Arvele, ei konverteerita hindu.

Arvele ridade lisamiseks mine esimese vaba rea ükskõik millisele väljale ja sisesta soovitud tekst. Rea kustutamiseks osuta reanumbrile ja vajuta *Backspace*-klahvi klaviatuuril. Rea sisestamiseks teiste ridade vahele osuta reanumbrile, kuhu soovid uut rida lisada ja vajuta *Enterit*.

Osa A

Arve: Vaata

Nr. 21004 Nimi Olev Kannus

Klient 1005 Kinnita Info kande E osale 1 2 3 4 5 6

1 Arve kp. 23.03.2001 Meie esindaja Muuda ladu

Tasumistingimus 7 Nende esindaja Olev Kannus Ladu

Laekumistähtaeg 30.03.2001 Objekt TLN Müügimees SAARA

Kande kp. 23.03.2001 Ametlik seerianr. 1016961

2	Artikkel	Kogus	Nimetus	Ühikuhind	%	Summa
1	400101	1	Põlvekaitset	280,00		280,00
2	400102	1	Küünarnukikaitset	220,00		220,00
3	400103	1	Kindad	370,00		370,00
4						
5						
6						

MK kokku 870,00 Transp. 100,00 KM 174,60 Summa 970,00

Valuuta FIM Lisamaks 0,00 Baas KOKKU 1144,60

Artikkel*Ctrl-Enter*

Artiklite register

Vii kursor sellele väljale ja sisesta Artikli kood või ribakood. Hind, kirjeldav jm informatsioon võetakse Artikli kaardilt automaatselt. Kui jätab selle välja täitmata, võid Nimetuse väljale kirjutada vabalt valitud teksti lisakommentaariks, mis trükitakse ka Arve dokumendile.

Kui Artikkel on Struktuurartikkel, millel on märgitud valik 'Eraldi ridadena', sisestuvad koguse määramisel selle komponendid eraldi ridadele. Kui nüüd kogust muudad, jälgi, et muudad ka komponentide koguseid.

Kui Kliendiga on seotud seadistus 'Artiklid vaikimisi' (Kliendi kaart Osa 4), sisestuvad Arvele kõik seadistuses näidatud Artiklid Kliendi valimisel. Pane tähele, et Artiklitele ei sisestata koguseid, need tuleb ise sisestada.

Kogus

Sisesta müüdü ühikute arv. Vajuta *Enterit* ja arvutatakse Summa ning kursor liigub järgmise rea Artikli väljale.

Selleks, et reale arvutataks Summa, pead sisestama Artiklile Koguse.

Kui Arved koostatakse Tellimustest, võetakse koguseks lähetatud kogus. Vajadusel saad seda vähendada. Kui soovid teha Arvet suuremale kogusele kui lähetati, pead Arvele lisama uue rea. Jälgi, et Arvel oleks aktiivne valik 'Muuda ladu', et laoseisud muudetaks vastavalt ning et vajadusel koostataks lisatud koguste kohta ka kulukanded Finantsi. See valik käib ainult nende arveridade kohta, mis ei ole Tellimusega seotud.

Nimetus**Sisestub vaikimisi** Artikli kaardilt

Sellel väljal näed Artikli nimetust, mis võetakse Artiklite registrist. Kui soovid sisestada lisakirjeldust, saad seda teha: ruumi on kuni 100 tähemärgi jaoks. Vajadusel võid kasutada ka järgmisi ridu.

Kui oled Artikli kaardi 5. osale sisestanud selle nimetuse erinevates keeltes, valitakse sobiv tõlge vastavalt Arve Keelele (Osa 4). Kui Arvele ei ole Lisaks võtab Hansa Artikli kaardi 5. Osalt ka kõik sellised read, millele ei ole Keele koodi määratud ja asetab need Arvele.

2			
	Artikkel	Kogus	Nimetus
1	400101	1	Põlvekaitised
2	400102	1	Küünarnukikaitised
3	400103	1	Kindad
4			
5			
6			

Ühikuhind

Ühikuhind vastavalt sellele Kliendile kehtivale Hinnakirjale sisestub automaatselt. Kui Kliendile ei ole Hinnakirja määratud või ei ole antud Artiklit Hinnakirjas, kasutatakse Baashinda Artikli kaardilt. Kui Arvel kehtib mingi Hinnakiri, näed seda Arve 4. osal. Kui selle Hinnakirja hinnad sisaldavad käibemaksu, sisestu ka Ühikuhind koos käibemaksuga.

Kui Arvele on määratud Valuuta ja vahetuskurss, sisestub Ühikuhind vastavas Valuutas.

%

Allahindlusprotsent. Kui Kliendile on määratud Hinnaalandusmaatriks, mis hõlmab antud Artiklit, sisestub allahindlusprotsent vastavalt Artikli koodile ja Kogusele. Seda saad vajadusel konkreetse Arve jaoks muuta. Kui Arvele kehtib Hinnaalandusmaatriks, näed seda Arve 4. osal.

Hinnaalandusmaatriksid võimaldavad automaatselt rakendada allahindlusi, mis põhinevad väärtusel, kogusel, kaalul või mahul. Kui Hinnaalandusmaatriks kehtib Artikliklassile mitte üksikutele Artiklitele ning Arvel kasutatakse enam kui ühte sellesse klassi kuuluvat Artiklit, tuleb neile allahindlus arvutada kogu klassi koguse peale kokku. Selleks vali Arve Spetsiaal-menüüst käsklus 'Arvuta allahindlus ümber', kui kogu Arve on valmis. Seda funktsiooni saad kasutada ka siis, kui enne Arve kinnitamist tehakse muudatusi Hinnaalandusmaatriksis endas.

Üldise mooduli seadistuses 'Ümardamine' saad määrata, kas allahindlus arvutatakse Ühikuhinnalt enne või pärast selle Kogusega korrutamist (st. Summalt). Teatud juhtudel (kui Ühikuhind on väga väike ja Kogus väga suur) võib allahindlus ümardamiste tõttu erinev tulla. Lähemalt loe palun Üldist moodulit käsitlevast peatükist juhendi 1. raamatus.

Summa

Rea summa kokku. Kogus korrutatud Ühikuhinnaga miinus allahindlus. Selle numbri muutmisel muudab Hansa automaatselt allahindlusprotsenti. Kui kasutatavas Hinnakirjas on hinnad koos käibemaksuga, on ka Summa koos käibemaksuga.

See number ümardatakse üles- või allapoole vastavalt kasutatavale Valuutale kehtestatud ümardamise reeglitele, kui Valuuta kaardil on märgitud valik 'Ümardamine rea summadele'.

Osa B

Konto

Ctrl-Enter Kontode register, Finants/Üldine moodul

Siin näed Artikli Müügikontot. Arvest koostataval kandel krediteeritakse siin toodud kontot. Vaikimisi pakutakse kontot Hindade registrist vastavalt Artikli/Hinnakirja kombinatsioonile. Kui sellist Hinna kaarti ei ole või ei ole sellel Müügikontot määratud, võetakse konto Artikli kaardilt, Artikliklassi kaardilt või seadistusest 'Lausendamine M/R'. Arvel saad seda vajadusel muuta.

Akumuleerimisperiood***Ctrl-Enter***

Akumuleerimisperioodide seadistus, Finants

Tavaliselt konteeritakse iga Arverea kogu summa vastavale Müügikontole. See ei tarvitse aga sobida, kui Arve esitatakse teenuse või lepingu eest, mis kestab pikema perioodi. Sellisel juhul võiks summa Müügikontole kanda järk-järgult kogu teenuse osutamise või lepingu perioodi jooksul.

Oletame, et Sa väljastad näiteks Arve teeninduslepingu eest, mis kehtib ühe aasta ja maksab 1200. Võimalik, et Sa ei soovi oma Müügikontot kohe 1200 ulatuses krediteerida, vaid soovid seda teha 100 ulatuses iga kuu, eriti kui lepinguperiood ulatub järgmisse finantsaastasse.

Sisesta siia Finantsi seadistusse 'Akumuleerimisperioodid' sisestatud kaardi kood. Selle põhjal valitakse valem, mille alusel Arve summa järk-järgult Müügikontole kantakse (antud näites 100 (ehk 8.33%) kuus). Kui Arve on kinnitatud ja salvestatud, ei kanta Arverea summat (käibemaksuta summat) Müügikontole nagu tavaliselt. See kantakse Akumuleerimiste kontole, mis määratakse seadistuse 'Akumuleerimisperioodid' kaardil. KM ja Müügivõlgade kontot see ei puuduta. Samuti koostatakse uus kaart Simulatsioonide registrisse. Sellel kandel näed kahteist tasakaalus deebet- ja kreditkonteeringut, millega debiteeritakse Akumuleerimiste kontot ja krediteeritakse Müügikontot. See võimaldab kanda summa Akumuleerimiste kontolt Müügikontole määraga 8.33% kuus kasutades Finantsi hooldusfunktsiooni 'Koosta perioodilised kanded'.

Akumuleerimisperioodi kood sisestub automaatselt, kui oled selle märkinud Müügikontole Kontode registris.

Lähemalt loe palun osast 'Akumuleerimine' edaspidi.

Objektid***Ctrl-Enter***

Objektide register, Finants /Üldine moodul

Sisestub vaikimisi

Artikli kaardilt

Artiklireale saab sisestada kuni 20 komadega eraldatud Objekti, mis kantakse ka Arvest koostatud kandeale. Erinevate Objektidega võid tähistada osakondi,

kulukohti või toote tüüpe. Objektid võimaldavad Finantsis aruandlust paindlikult liigendada.

Kõigil Arvest koostatud kannetel asetatakse siin toodud Objektid Müügikonto krediteeringule ja Kulukonto deebetkonteeringule (kui kasutatakse kuluarvestust). Siia sisestatud Objektid lisatakse Arve 1. osal toodud Objektidele.

KM kood *Ctrl-Enter* KM koodide seadistus, Finants

Siia sisestatud KM kood viitab Finantsi seadistuses KM koodid kirjeldatud KM koodile. See määrab Artikli puhul kasutatava KM protsendi ja krediteeritava KM konto. Vaikimisi pakutakse KM koodi Artikli kaardilt. Kui seal ei ole KM koodi märgitud, võetakse see Artikliklassilt, Kliendi kaardilt või seadistusest 'Lausendamine M/R'. Vajadusel saad vaikimisi sisestunud KM koodi konkreetsel Arvel muuta.

Osa C

Ostuhind **Sisestub vaikimisi** Artikli kaardilt

Ühiku Ostuhinda kasutatakse Müügikatte arvutamisel. Vajadusel saad seda muuta.

Müügikate Arverea Müügikate saadakse lahutades Ostuhinna (korrutatud Kogusega) Summast. Seega on see absoluutsuurus mitte protsent.

FIFO Rea Artiklite keskmine FIFO ostuhind. Rea Artiklite FIFO laoväärtuste kogusummat näed Osal D. Need numbrid sisestuvad automaatselt Arve kinnitamisel, kuid ainult Laoartiklite puhul ja Arvetel, mis ei ole koostatud Tellimustest. Tellimustest koostatud Arvete puhul näed FIFO väärtusi vastaval Lähetuse kaardil.

Osa D

Seerianumber *Ctrl-Enter* Laoartiklite seerianumbrid

Kui Artiklite puhul on vaja näidata Seerianumbreid, võib need siia sisestada.

Seerianumbrid kandvad Artiklid sisestatakse eraldi ridadele kogusega '1'. Nii saad need Laost korrektselt maha kanda.

Kui Ladu ei ole määratud, näed *Ctrl-Enter* valikuaknas kõigis Ladudes olevate Artiklite Seerianumbreid koos märkega, millises Laos iga Artikkel on. Kui Arve 4. osal on Ladu määratud, näidatakse ainult selle Lao Seerianumbreid.

Kui soovid, et *Ctrl-Enter* valikuaknas näidataks ka Parim enne kuupäevi, lülita sisse valik 'Näita parim enne kuupäevi' Müügireskontro seadistuses 'Artikli seadistused'. Parim enne kuupäevad sisestatakse Lao mooduli seadistuses 'Partiittekstid'.

Pea meeles, et seerianumbrid tuleb sisestada käsitsi, need ei sisestu automaatselt FIFO järgi.

Lao mooduli seadistuse 'Kuluarvestus' valik 'Seerianumbripõhine kulu konteerimine' kontrollib kuidas Seerianumbri valik mõjutab FIFO välja Arve C osal ja kulusummat Arvest koostatud kandel. Kui Sa seda valikut ei kasuta, näidatakse FIFO väljal kõige vanemat Ostuhinda, isegi kui valitud Seerianumber ei ole vanim. Kui see valik on aktiivne, näidatakse FIFO väljal valitud Seerianumbri tegelikku Ostuhinda.

Hinnafaktor

Sisestub vaikimisi Artikli kaardilt

Hinnafaktorit kasutatakse Artikli Ühikuhinna ümberarvutamiseks. Kui nt tavaliselt ostetakse Artiklit karpides, milles on 24 ühikut, võid Artikli kaardile sisestada Hinnafaktori. Artikli Ühikuhind on siis karbi hind, milles on 24 ühikut. Hinnafaktor võetakse Arvele Artikli kaardilt ning see mõjutab Arve Summat vastavalt. Seda võib muuta ning Hansa arvutab Summa vastavalt ümber. Valem, mida kasutatakse on: $Summa = (Kogus/Hinnafaktor) * \text{Ühikuhind}$.

Retsept

Ctrl-Enter Retseptide register, Lao moodul

Sisestub vaikimisi Artikli kaardilt

Kui Artikli tüübiks on Struktuurartikkel, sisestub siia tema Retsept, mis võetakse Artikli kaardilt. Struktuurartikkel on Artikkel, mis pannakse kokku Sinu firmas ostetud komponentidest: Retseptil näidatakse selle komponendid vajaminevate kogustega. Retseptid kirjeldatakse Retseptide registris Lao moodulis.

Rea FIFO Real olevate Artiklite FIFO laoväärtus kokku. See number sisestub automaatsel Arve kinnitamisel, kuid ainult Laoartiklite puhul ja Arvetel, mis ei ole koostatud Müügitellimustest. Arvete puhul, mis on koostatud läbi Müügitellimuste, näidatakse FIFO väärtusi vastavatel Lähetustel.

Koefitsient Sisestub vaikumisi Artikli kaardilt
Siin näidatakse Artikli Ühikukoefitsient, mis võetakse Artikli kaardi 3. osalt. Kui jälgid laos koguseid erinevates ühikutes, kasutatakse seda koefitsienti.

Osa E

Ühik, Ühiku kogus, Ühiku ühikuhind

Ühikud kirjeldatakse Müügireskontro seadistuses 'Mõõtühikud'. Kui oled sisestanud väärtused Ühiku kaardi väljadele 'Koguse faktor' ja 'Mahu/kaalu faktor', aitavad need väljad arverea Kogust sisestada.

Kui siia sisestatakse Ühik, millele on antud Koguse faktor, muutuvad arverea Kogus ja hind vastavalt. Kui Ühik on näiteks 'Tosin' (st Koguse faktor on '12') ja Ühiku koguse väljale sisestatakse '2', muutub Kogus Osal A vastavalt '24'-ks (st 2 x 12). Ühiku ühikuhind näitab ühe tosina hinda (st ühe uue ühiku hinda).

Ühiku valimiseks kasuta *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni.

Koguse, Kaalu ja Mahu kogusumma ümberarvutamiseks Arve 4. osal kasuta Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Arvuta kaal ja maht'.

Kokkuvõtvad väljad

MK kokku	870,00	Transp.	100,00	KM	174,60	Summa	970,00
Valuuta	FIM	Lisamaks	0,00	Baas		KOKKU	1144,60

Lisaks Valuutale näed siin erinevaid jooksvaid kogusummasid. Kui Arvele lisatakse ridu või tehakse muudatusi, muutuvad ka need summad automaatselt.

MK kokku Arvel olevate Artiklite Müügikate kokku: see ei hõlma kasumit Transpordikuludest, mis seadistatakse

seadistustes 'Transpordikulud' või 'Transpordikulude/kaalu arvutus'.

Valuuta

Ctrl-Enter

Valuutade register, Üldine moodul

Sisestub vaikimisi

Kliendi kaardilt või Eelistatud baasvaluuta

Arve Valuuta: vahetuskurssi näed kaardi 3. osal, kus saad seda vajadusel konkreetse Arve jaoks muuta. Jälgi, et õige Valuuta oleks valitud enne, kui Arvele Artikleid sisestad, et hinnad õieti konverteeritaks. Kui selle unustad, saad tagantjärele hindade korrigeerimiseks kasutada Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Muuda hinnakirja artiklid'. Kui soovid teha Arve kohalikus Valuutas, jäta see väli täitmata (juhul kui Sa ei ole seadistanud Eelistatud baasvaluutat, mida muidu pakutaks vaikimisi ja käsitletakse kohaliku Valuutana).

Kui Kliendi kaardi 4. osal on määratud Valuuta, pakutakse seda vaikimisi, kuid vajadusel saad kasutada ükskõik millist muud Valuutat.

Transport

Igale Arvele saad lisada kindla transpordikulude summa (või Artiklite kogukaalul põhineva arvutatud summa) kasutades Transpordikulude seadistust. Kui seda kasutad, sisestub siia vastav summa Kliendi numbri sisestamisel (või kui muudad mõnel arvereal Kogust). Seda numbrit saad vajadusel muuta. KM kood ja Müügikonto transpordikulude jaoks võetakse Transpordikulude seadistusse sisestatud Artikli kaardilt.

Kui Sa ei kasuta Transpordikulude seadistust, sisesta vajadusel transpordikulu summa käsitsi. Sellisel juhul käibemaksu ei arvutata ja summa kantakse Kliendi piirkonnale määratud Müügikontole (määratud seadistuse 'Lausendamine M/R' 3. osal).

Maks

KM koodide seadistamisel Finantsis on võimalik määrata lisamaksu, nt keskkonnamaksu arvutus. Kui Arvel kasutatakse KM koodi (võetakse Kliendi kaardi 3. osalt või seadistusest 'Lausendamine M/R' vastavalt Kliendi piirkonnale), millele on kirjeldatud selline lisamaks, näidatakse selle maksu summa siin väljal. Seda summat arvutatakse ümber, kui Arvele Artikleid lisatakse.

KM

Arve käibemaks kokku.

See summa ümardatakse üles- või allapoole vastavalt antud Valuutale määratud ümardamise reeglitele. Kui Valuutat ei ole määratud, või ei ole antud Valuuta puhul kasutusel valik 'Ümardamine KM-le', võetakse ümardamise reeglid Ümardamise seadistusest Üldises moodulis.

Arvest koostataval kandel kantakse ümardamisest tulenevad kasumi- või kahjumisummad Ümardamise kontole, mis määratakse seadistuses Lausendamine M/R'.

Kui Valuuta kaardil on märgitud valik 'Ümardamine rea summadele', arvutatakse KM peale seda, kui iga rea summa on ümardatud üles- või allapoole vastavalt antud Valuutale määratud ümardamisreeglitele.

Baas

See on Arve kogusumma koos KM-ga kohalikus Valuutas (ehk Baasvaluutas 1, mis määratakse Üldise mooduli seadistuses 'Baasvaluutad'). Seda välja kasutatakse ainult siis, kui Arvele on määratud Valuuta ja see ei ole Baasvaluuta 1.

Summa

Arve summa kokku ilma KM-ta.

KOKKU

Arve summa kokku koos KM-ga.

See summa ümardatakse üles- või allapoole vastavalt antud Valuutale määratud ümardamisreeglitele või kui Valuutat ei ole näidatud, vastavalt Üldise mooduli Ümardamise seadistustele. Arvest koostataval kandel kantakse ümardamisest tulenevad kasumi- või kahjumisummad Ümardamise kontole, mis määratakse seadistuses 'Lausendamine M/R'.

Osa 3

Klient		☐ Kinnita ☐ Info kande E osale		1	2	3	4	5	6
3	Valuuta	FIM	Kurss	5,795	:		Baasvaluuta 1		
	Baasvaluuta 1	15,647	:		:	1	Baasvaluuta 2		
	Baasvaluuta 2	1							

Valuuta	Ctrl-Enter	Valuutade register, Üldine moodul
	Sisestub vaikimisi	Kliendi kaardilt või Eelistatud baasvaluuta

Arve Valuuta (seda näed ka kokkuvõtvatel väljadel Arve allosas) esitatakse koos vahetuskursiga, mida saad vajadusel konkreetse Arve jaoks muuta. Jälgi, et õige Valuuta oleks valitud enne, kui Arvele Artikleid sisestad, et hinnad õieti konverteeritaks. Kui selle unustad, saad tagantjärele hindade korrigeerimiseks kasutada Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Muuda hinnakirja artiklid'. Kui soovid teha Arve kohalikus Valuutas, jäta see väli täitmata (juhul kui Sa ei ole seadistanud Eelistatud baasvaluutat, mida muidu pakutaks vaikimisi ja käsitletakse kohaliku Valuutana).

Valuutakursid	Sisestub vaikimisi	Baasvaluuta kursside seadistus ja/või Valuutakursside register, Üldine moodul
----------------------	---------------------------	---

Hansa asetab siia valitud Valuuta hetkekursid. Jälgi, et need oleksid õiged, enne kui Arvele Artikleid sisestad, et hinnad õieti konverteeritaks.

Kui valuutaarved koostatakse Tellimustest, võetakse valuutakursid Tellimuselt ja need ei tarvitse olla hetkel kehtivad.

Kasutatakse ühte kahest konverteerimise meetodist: Topeltvaluutade süsteemi kasutatakse tehingute puhul, milles vähemalt üks osapool asub Euroopa Liitu (EL) kuuluvas riigis, kus on kasutusel Euro. See süsteem võib olla sobiv ka firmadele, kellel on kontorid kahes erinevas riigis, mis peavad esitama aruandlust mõlemas Valuutas ning firmadele, kes tegutsevad riikides, kus on käibel veel teine Valuuta (tavaliselt on selleks USD) lisaks rahvuslikule Valuutale. Teine meetod on lihtne konverteerimine välisvaluutast kohaliku Valuutasse, mida kasutatakse enamuse tehingute puhul kogu maailmas riikides, kes ei ole EL liikmed ning ei kauple EL riikidega. Nendest meetoditest tuleb juttu edaspidi.

Valuutakursid (Topeltvaluutade süsteem)

Ülaltoodud näites on Arve koostatud FIM-ides. Baasvaluuta 1 on kohalik valuuta (EEK) ja

Baasvaluuta 2 on Euro. Vasakpoolsed väljad näitavad kahe Baasvaluuta vahelist kurssi (võetakse viimane sisestus Baasvaluuta kursside seadistusest). Parempoolsed väljad näitavad välisvaluuta ja Baasvaluuta 2 vahelist kurssi (võetakse viimane sisestus Valuutakursside registrist). Pildil näed kaheastmelist valuutade konversiooni, mida kasutatakse kahe EL maa vaheliste tehingute puhul: parempoolsetel väljadel näed, et 5.94573 FIM-i vastab ühele Eurole (Baasvaluuta 2), vasakpoolsetel väljadel näed, et ühele Eurole vastab 15,6961 EEK (Baasvaluuta 1), siit tuleneb FIM-i ja EEK-i vaheline kurss.

Pea meeles, et Euroopa Rahaliidu (EMU) eeskirjad sätestavad, et kursid peavad alati näitama kui mitu ühikut kohalikku või välisvaluutat vastab ühele Eurole.

Valuutakursid (Lihtne konverteerimise süsteem)

Lihtsa valuutade konverteerimise süsteemi puhul kasutatakse ainult Kursi välja ja parempoolset Baasvaluuta 1 välja, millel näidatakse välis- ja kohaliku valuuta vaheline kurss. Alltoodud näites on kohalikuks Valuutaks EEK ning välisvaluutaks itaalia liir (LIT). 121.95 LIT-ile vastab 1.00 EEK.

Klient	1005	☐ Kinnita	☐ Info kande E osale	1	2	3	4	5	6
3	Valuuta	LIT	Kurss	1	:	122,15	Baasvaluuta 1		
	Baasvaluuta 1			:			Baasvaluuta 2		
	Baasvaluuta 2								

Osa 4

Arve: Vaata	
Nr.	21004
Nimi	Olev Kannus
Klient	1005
☐ Kinnita ☐ Info kande E osale	
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> 1 2 3 4 5 6 </div>	
4 Läheting.	Lähetusviis
Tellimuse nr.	Viivis 182
Projekt	Ladu
Tellija	Kliendi tellimuse nr.
Märgukirja tase	Viimase märgukirja kp.
Hinnakiri	Keel
Hinnaal. maatriks	Hinnaalanduse %
Krediitkaart	Isikutuvastus
Kommentaar	Teen.tell.nr.
Kogus kokku	Hinnaal.summa
Teenust.	Kaal kokku
	Maht kokku
	Kokku teen.-ga 1144,60
	Järjestus

Lähetustingimused

Ctrl-Enter Lähetustingimuste seadistus, Müügitellimuste moodul

Sisestub vaikimisi Kliendi kaardilt

Sisesta siia Arve Lähetustingimused. Seda välja kasutatakse rahvusvaheliste Klientide puhul: võimalikud näited oleksid CIF või FOB.

Igale Lähetustingimusele saad anda kirjeldused erinevates Keeltes: Arvel kasutatav Keel (Osas 4) määrab, milline tekst dokumendile trükitakse.

Lähetusviis

Ctrl-Enter Lähetusviiside seadistus, Müügitellimuste moodul

Sisestub vaikimisi Kliendi kaardilt

Sisesta Arvele Lähetusviis. Võimalikud näited oleksid Post või Kuller, või kullerteenuse osutaja nimi, kes Arvel olevad kaubad kohale toimetab.

Igale Lähetusviisile saad anda kirjeldused erinevates Keeltes: Arvel kasutatav Keel (Osas 4) määrab, milline tekst dokumendile trükitakse.

Samuti saad iga Lähetusviisiga siduda erinevad Arve dokumendid, millel tood ära nt. vastavad maksmisjuhised. Selleks sisesta dokumendi kirjeldusaknas Lähetusviis Keele väljale. Dokumentide kirjeldamisest on juttu peatükis 'Menüüd ja alamenuüid' juhendi 1. raamatus.

Muuda ladu

Sisestub vaikumisi Lausendamine M/R Osa 1, Müügireskontro

Kasuta seda valikut, kui soovid, et Arve kinnitamisel vähendataks Artiklite laoseise vastavalt. See puudutab ainult Laoartikleid. Laoseisu ei kontrollita, kui ei ole märgitud valik 'Ära luba lähetada miinusesse' Lao mooduli seadistuses 'Lao seadistused'. Seda funktsiooni kasutatakse ainult juhul kui kasutad ka Lao moodulit.

Kui see valik on aktiivne, tehakse Arve kinnitamisel koostatavatele kannetele ka kulukonteeringud (kui jälgid laotoiminguid ka Finantsis).

Mõlemad võimalused toimivad, ainult juhul kui kaup lähetatakse Arvega ilma vastavate Müügitellimusteta.

Kui Arved koostatakse Tellimustest, võetakse koguseks lähetatud kogus. Vajadusel saad seda vähendada. Kui soovid teha Arvet suuremale kogusele kui lähetati, pead Arvele lisama uue rea. Jälgi, et Arvel oleks aktiivne valik 'Muuda ladu', et laoseisud muudetaks vastavalt ning et vajadusel koostataks lisatud koguste kohta ka kulukanded Finantsi. See valik käib ainult nende arveridade kohta, mis ei ole Tellimusega seotud.

Pane tähele, et Kreditarve koostamisel lülitatakse see valik automaatselt välja, olenemata sellest, mis on märgitud seadistuses 'Lausendamine M/R'. Kui kasutad kuluarvestust (jälgid laotoiminguid Finantsis), peabki see valik jääma välja lülitatuks, kuna muidu muudetakse ladu vale FIFO hinnaga. Sellest, kuidas Kreditarved ladu muudavad, loe palun lähemalt juhendi osast 'Kreditarved ja ladu' käesolevas peatükis edaspidi.

Ei tee märgukirju

Kui Kliendi kaardi 3. osal on märgitud valik 'Märgukirjad', on sellele Kliendile võimalik saata Märgukirju kõigi tasumata Arvete kohta. Kui soovid, et mingi Arve kohta Märgukirju ei koostataks, aseta

linnuke sellesse ruutu. Märgukirju trükitakse kasutades samanimelist Dokumenti, millest tuleb lähemalt juttu käesolevas peatükis edaspidi.

Ei arvesta viivist	Kui Kliendi kaardi 3. osal on märgitud valik 'Viivis', on sellele Kliendile võimalik koostada Viivisarveid kõigi tasumata Arvete kohta. Kui soovid, et mingi Arve kohta Viivisarveid ei koostataks, aseta linnuke sellesse ruutu. Viivisarveid koostatakse kasutades hooldusfunktsiooni 'Koosta viivisarved', millest tuleb lähemalt juttu käesolevas peatükis edaspidi.
Tellimuse nr.	Kui Arved koostatakse Tellimustest kasutades automaatset Arvete koostamise funktsiooni, asetab Hansa siia vastava Tellimuse numbri.
Viivis	Sisestub vaikimisi Viivise seadistus, Müügireskontro Kui Arve tasumisega on üle aja viivitatud, võib kasutada hooldusfunktsiooni 'Koosata viivisarved' viivisarvete koostamiseks. Viivise arvutamiseks kasutatakse aasta viivise protsenti. See number võetakse Viivise seadistusest, kuid seda saad vajadusel konkreetset Arvel muuta. Viivisarveid ei koostata, kui Viivise võimalus Kliendi kaardi 3. osal on märkimata või kui valik 'Ei arvesta viivist' on aktiivne. Hooldusfunktsiooni 'Koosta viivisarved' kohta loe palun lähemalt juhendi osast 'Hooldused' käesolevas peatükis edaspidi.
Projekt	Ctrl-Enter Projektide register, Projektarvestuse moodul (kui on installeeritud) Sellel väljal seotakse Arve kindla Projektiga. Seda kasutatakse ainult juhul kui Projektarvestuse moodul on installeeritud. Pane tähele, et teatud Projektiga seotud Arved tuleb koostada Projektarvestuse mooduli kaudu, kasutades hooldusfunktsiooni 'Koosta projektisarved'. Kui sellele väljale on midagi sisestatud, ei trükita Arvet standardse Arvena. Selle asemel kasutatakse dokumenti Projektiarve. Lähemalt loe palun osast 'Arvete välja trükkimine' käesolevas peatükis edaspidi.

Ladu	Ctrl-Enter	Ladude register, Lao moodul
		Kui soovid, et Arvel olevad Artiklid lähetataks teatud kindlast Laost, määra see Ladu siin. Muidu võidakse kaupa võtta ükskõik millisest Laost.
		Kui Lao seadistustes on määratud Põhiladu, võetakse kaup sealt, kui Arvel ei ole määratud muud Ladu. Kui aga samas seadistuses on aktiivne valik 'Nõua ladu', peab Ladu olema määratud.
		Vaikimisi sisestub Ladu Kasutaja kaardi 4. osalt.
		Kui Artikli laoseisu aken on ekraanil avatud (lähemalt loe peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus), näidatakse selles Artiklite koguseid siin määratud Laos.
Tellij		Kui Arve koostati Tellimusest ja Tellimuse esitanud Kliendi eest tasub Arved kolmas osapool, nt liisingfirma, sisestatakse siia Tellimuse esitanud Kliendi number.
	Kliendi tellimuse nr.	Sisesta siia Kliendi Ostutellimuse number. Kui Arve koostatakse Tellimusest, sisestub selle number automaatselt.
Märgukirja tase		Märgukirja tase. Seda taset võid alati muuta lasta, kui Kliendile väljastatakse Märgukiri või Kliendi väljavõte. Tase määrab, millise tekstiga märgukiri trükitakse.
		Märgukirjatekstide seadistuses saad sisestada Märgukirjade jaoks kolm erinevat kasvava rangusastmega teksti. See kood siin määrab, milline Märgukiri järgmiseks saadetakse. Et Märgukirju trükitaks, ei tohi olla linnukest ruudus 'Ei tee märgukirju'.
		Seda välja saad muuta ka kinnitatud Arvel.
	Viimase märgukirja kp.	Kuupäev mil viimati selle Arve kohta Märgukiri või Kliendi väljavõte trükiti. Seda välja saad käsitsi muuta ka kinnitatud Arvel.

Hinnakiri	<i>Ctrl-Enter</i>	Hinnakirjade seadistus, Müügireskontro
	Sisestub vaikimisi	Kliendi kaardilt, Kliendiklassilt või Tasumistingimusest

Näita siin Hinnakiri, mis määrab hinnad selle Arve jaoks. Jälgi, et oled valinud õige Hinnakirja enne Arvele Artiklite sisestamist: kui muudad Hinnakirja, saad Arvel olevate Artiklite hinnad ümber arvutada kasutades Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Arvuta ümber hinnakirja artiklid'.

Kui Arvele lisatakse uus rida, otsib Hansa sobivat Artikli/Hinnakirja kombinatsiooni Hindade registrist või Koguseale hindade registrist ning sisestab Ühikuhinna sealt. Kui sellisele kombinatsioonile vastavat Hinna kaarti ei leita, kasutatakse Artikli Baashinda. Kui määratud on hinnaalandusega Hinnakiri, kasutatakse Hindade registrit. Muidu kasutatakse Koguseale hindade registrit.

Kui määratud Hinnakirjas on hinnad koos KM-ga, on ka Ühikuhinnad Arvel ning arveridade Summad koos KM-ga.

Uue Arve koostamisel otsib Hansa Hinnakirja kõigepealt Kliendi kaardilt. Kui seal seda määratud ei ole, kasutatakse vastava Kliendiklassi Hinnakirja. Kui ka Kliendiklassile Hinnakirja määratud ei ole või ei kuulu Klient ühtegi Kliendiklassi, vaatab Hansa Kliendile määratud Tasumistingimuse kaardile. Kui seejärel Arvel Tasumistingimust muudetakse, muutub Hinnakiri vaid juhul, kui Hinnakirja väli oli siiani tühi.

Keel	<i>Ctrl-Enter</i>	Keelte seadistus, Üldine moodul
	Sisestub vaikimisi	Kliendi kaardilt

Keele kood määrab, milliseid tekste erinevatest registritest ja seadistustest kasutatakse: nt Artikli nimetus, Tasumistingimuste ja Tasumisviiside kirjeldused, dokumendimalli valik jne. Jäta see väli tühjaks, kui soovid kasutada baaskeelt.

Teenindustellimuse nr.

Sellel väljal on number, kui Arve koostati Teenindustellimusest. Seda kasutatakse ainult juhul kui

Teeninduse moodul on installeeritud ja seda välja käsitsi muuta ei saa.

Pane tähele, et Teenindustellimustega seotud Arved tuleb koostada Teeninduse mooduli kaudu kasutades Teenindustellimuse Spetsiaal-menüü käsklust 'Tee kliendile arve'.

Hinnaalandusmaatriks

Sisestub vaikinisi Kliendi kaardilt või Kliendiklassilt

Kui Arvele kehtib Hinnaalandusmaatriks, näed seda siin. Seda välja muuta ei saa. Hinnaalandusmaatriksitega juhitakse koguselisi hinnaalandusi.

Hinnaalanduse %, Hinnaalanduse summa

Neid välja kasutatakse ainult Taanis, kus teatud tööde eest esitatud Arvete tasumine jagatakse Kliendi ja riigi vahel. Need väljad on seotud Hinnaalandusmaatriksi 3. osaga. Lähemalt küsi palun oma Hansa esindajalt.

Krediitkaart

Ctrl-Enter Krediitkaartide register, Tshekkide moodul (kui on installeeritud)

Kui Arve eest tasutakse krediitkaardiga, sisesta siia selle number. Klientide võimalikud krediitkaartide numbrid saad registreerida Krediitkaartide registris Tshekkide moodulis.

Isikutuvastus

Kui Arve eest tasutakse krediitkaardiga, sisesta siia vastav autoriseerimiskood.

Kommentaar

Sisestub vaikinisi Kliendi kaardilt

Sisesta siia Arve kohta vabalt valitud kommentaar: kommentaari saad ka välja trükkida. Vaikinisi sisestub kommentaar Kliendi kaardilt väljalt 'Tellimuse kommentaar'.

Kogus kokku

Siin näed Arvel olevate Artiklite kogust kokku. Kui see number on mingil põhjusel vale, kasuta Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Arvuta kaal ja maht' selle ümberarvutamiseks.

Kaal kokku **Sisestub vaikimisi** Artikli kaartidelt

Sellel väljal on arvatatud summa, mis põhineb Arve kogusel ja Artiklite kaalul. Kui ühe Artikli kaalu muudetakse või on see number mingil muul põhjusel vale, kasuta Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Arvuta kaal ja maht' selle ümberarvutamiseks.

Maht kokku **Sisestub vaikimisi** Artikli kaartidelt

Sellel väljal on arvatatud summa, mis põhineb Arve kogusel ja Artiklite mahul. Kui ühe Artikli mahtu muudetakse või on see number mingil muul põhjusel vale, kasuta Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Arvuta kaal ja maht' selle ümberarvutamiseks.

Teenustasu, Kokku teenusega

Neid välju kasutatakse Venemaal. Lähemalt küsi palun oma Hansa esindajalt.

Osa 5

The screenshot shows a software window titled 'Arve: Vaata'. It contains the following fields and controls:

- Nr.**: 21004
- Nimi**: Olev Kannus
- Klient**: 1005
- Buttons: Kinnita, Info kande E osale
- Navigation tabs: 1, 2, 3, 4, 5 (selected), 6
- Arve-**: Mai 23
- aadress**: 71012 Viljandi, Eesti Vabariik
- Radio buttons for region: Eesti, EÜ, Mitte EÜ
- KM reg nr.**: [empty field]
- Telefon**: 043 45 789
- Faks**: [empty field]

Arveaadress **Sisestub vaikimisi** Kliendi kaardilt

Kliendi aadress Kliendi kaardi 1. osalt. Kui soovid seda konkreetse Arve jaoks muuta, saad seda teha. Püsivad muudatused tee Klientide registris.

Piirkond **Sisestub vaikimisi** Kliendi kaardilt

Need valikud näitavad, millises piirkonnas Klient asub. Võetakse Kliendi kaardilt. Seadistuses 'Lausendamine M/R' saad erinevatele piirkondadele määrata Müügikonto ja KM konto. Seda seadistust ei saa Arvel muuta: tee muudatused Klientide registris enne Arvete sisestamist.

KM reg. nr. **Sisestub vaikimisi** Kliendi kaardilt

Kliendi KM registreerimise number. On oluline, et sellel väljal oleks number olemas, kui Klient asub EU piirkonnas, kuna seda informatsiooni vajatakse EU KM aruandluse jaoks.

Hansas on funktsioon, mis kontrollib, et siia sisestatud KM number oleks Kliendi Maale vastavas formaadis. Õiged formaadid kirjeldatakse KM formaatide seadistuses Üldises moodulis. Kui Kliendile ei ole Maad määratud, kasutatakse Maad Ettevõtte andmete seadistusest. Kui ka seal ei ole Maad määratud, kontrolli ei toimu.

Telefon, Faks **Sisestub vaikimisi** Kliendi kaardilt

Kliendi telefoni- ja faksinumber Kliendi kaardi 1. osalt.

Osa 6

Klient		1005	☐ Kinnita		☐ Info kande E osale	1	2	3	4	5	6
6	Lähetus- aadress										
	Aadress										

Lähetusaadress **Sisestub vaikimisi** Kliendi kaardilt

Sisesta siia Lähetusaadress, kui see erineb Arveaadressist või tavalisest Lähetusaadressist Kliendi kaardi 2. osal.

Aadress	<i>Ctrl-Enter</i>	Lähetusaadresside seadistus, Müügitellimuste moodul
----------------	--------------------------	---

Kui Kliendil on erinevaid Lähetusaadresse (nt on sellel palju harukontoreid), saad need registreerida Lähetusaadresside seadistuses Müügitellimuste moodulis. Vali sobiv kasutades *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni: *Ctrl-Enter* valikuaknas näed ainult selle Kliendi Lähetusaadresse. Täielik Lähetusaadress sisestub ülalolevatele väljadele.

Kui kõik Artiklid on sisestatud, tuleb Arve kontrollida. Osuta [OK] Arve salvestamiseks ning osuta Printeri ikoonile prooviarve välja trükkimiseks. Kui soovid näha väljatrüki näidist ekraanil, hoia *Shift*-klahvi all ja osuta Printeri ikoonile.

Mitmekasutaja süsteemide puhul annab Hansa Arvele numbri alles siis, kui see salvestatakse. Muudatusi saad siiski teha kuni Arve kinnitamiseni asetades linnukese ruutu 'Kinnita'. Kui see on tehtud ja Arve veelkord salvestatud sisestatakse see Müügireskontrosse, koostatakse Finantsi kanne ning seda ei saa enam muuta.

Arve sisestamine - Näited

Nüüd vaatame näidete abil, kuidas Arve välja kasutatakse.

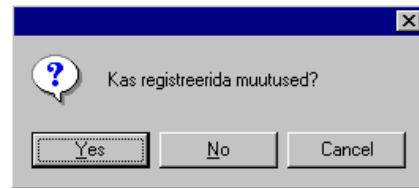
Ava Arvete register osutades kaustale [Arved] või valides 'Arved' Registrid-menüüst Müügireskontros. Avaneb aken 'Arve: Uus', millel näed Arve numbrit ja kuupäeva. Cursor vilgub Kliendi väljal. Vajuta *Ctrl-Enter* (Windows) või -*Enter* (Macintosh) klahvikombinatsiooni Klientide valikuakna avamiseks.

Vali Klient tehes soovitud real hiirega topeltklõpsu (või liikudes nooltega soovitud reale ja vajutades *Enterit*). Vajuta veelkord *Enterit* ja Kliendi nimi ja aadress sisestuvad vastavatele väljadele.

Liigu *Enterit* vajutades Artikli väljale maatriksi vasakus ülanurgas. Taas saad kasutada *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni Artikli valimiseks. Vali Artikkel topeltklõpsuga. Vajuta *Enterit*, et sisestuks ka muu Artikli kohta käiv info (Artikli nimetus, Baashind, Müügikonto number ja KM kood).

Sisesta müüdü Kogus ja vajuta *Enterit*. Summa, KM ja Kogusumma arvutatakse automaatselt ning kursor liigub järgmisele reale. Korda seda protseduuri iga Artikli sisestamiseks. Kui Arvel on vaja muudatusi sisse viia, paranda välju nagu tavaliselt. Kuna Arve ei ole salvestatud võid sisestuse

tühistada osutades [Jäta] või sulgedes Arve sulgemisruudust. Viimasel juhul küsib Hansa, kas soovid Arve registreerida—

Kui Arve oluks salvestatud, kuid mitte kinnitatud, oleksid siiski saanud seda kustutada kasutades käsklust 'Kustuta' Kaart-menüüs.

Kui kõik Artiklid on sisestatud, tuleb Arve kontrollida. Osuta [OK] Arve salvestamiseks ning osuta Printeri ikoonile prooviarve välja trükkimiseks. Kui soovid näha väljatrüki näidist ekraanil, hoiä Shift-klahvi all ja osuta Printeri ikoonile.

Kuni Arve ei ole kinnitatud, on seda võimalik muuta.

Arvete vaatamine ja kinnitamine

Enne Arve saatmist Kliendile tuleb see kontrollida ja kinnitada. Kinnitamise tulemusena kantakse Arve Müügireskontrosse.

Kui Arve on kinnitatud, koostatakse sellest kanne Finantsi, kui oled kirjeldanud vastavalt Finantsi seadistuse 'Allsüsteemid'. Kandlele antakse number, mis on sama mis Arve number.

Müügireskontro on seadistatud toimima nii, et Laekumisi on võimalik registreerida ainult kinnitatud Arvetele. Arve kinnitamiseks on kaks võimalust—

1. Kui Arve on ekraanil avatud, aseta linnuke ruutu 'Kinnita'.
2. Vali Arve aknas 'Arved: Sirvi' ja vali käsklus 'Kinnita' Spetsiaalmenüüst. Hoides Shift-klahvi all, saad korraga valida hulga Arveid ning võid need kõik korraga kinnitada .

Peale Arve kinnitamist saad sellel muuta vaid Müügimeest, Viimase märgukirja kuupäeva, Märgukirja taset ja Kommentaari

Finantskanded arvetest

Kui Arve on kinnitatud ja salvestatud, koostatakse sellest automaatselt kanne Finantsi, kui oled teinud vastavad määratlused Finantsi seadistuses 'Allsüsteemid'. Palun loe lähemalt peatükist 'Hansa ja Sinu ettevõtte' juhendi 1. raamatus.

Kui kanne on koostatud, saad seda kohe vaadata kasutades Spetsiaal-menüü käsklust 'Ava kanne'.

Veateated

Kui kinnitad Arveid, koostatakse nendest automaatselt kanded Finantsi, kui oled teinud vastavad määratlused Finantsi seadistuses 'Allsüsteemid'.

Kui ekraanile ilmub veateade, tähendab see, et mõned kontod või muud seadistused on valed. Kõik kontod, mida Arvel kasutatakse ja mis sisestusid vaikumisi seadistusest 'Lausendamine M/R', Artiklitelt või Artikliklassidelt või Klientidelt või Kliendiklassidelt peavad eksisteerima ka Kontode registris (nähtav Üldises moodulis ja Finantsis). Samuti peavad olema kirjeldatud numbriseeriad jooksvaks arvestusaastaks. Kasutatavad KM koodid peavad olema kirjeldatud vastavas seadistuses.

Kui Arve on ekraanil avatud saad vea parandada lisades puuduva konto Kontode registrisse või muutes konto, mida Arvel kasutati.

Kandeid ei koostata kontodele, mida ei ole olemas, et ära hoida arvestusvigu.

Arvete välja trükkimine

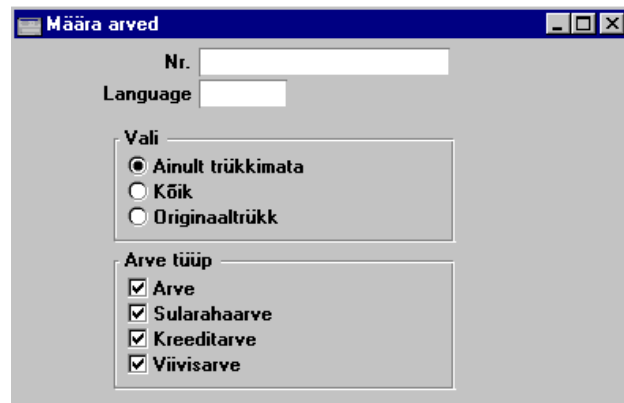
Arve trükkimiseks võib olla erinevaid põhjusi: proovitrükk Arve kontrollimiseks enne kinnitamist; koopia oma firma jaoks või originaalarve Kliendile saatmiseks.

Proovitrüki väljastamiseks salvesta Arve ja osuta Printeri ikoonile. Arvele trükitakse tekst 'Proovitrükk'. See on vajalik proovitrüki eristamiseks originaalarvest. Kuna Arve ei ole veel kinnitatud, saad sisse viia vajalikud parandused, kui leiad proovitrükil vigu. Sama kehtib ka Kreditarvete kohta.

Lõplike Arvete trükkimiseks toimi järgnevalt—

1. Vali 'Dokumendid' File-menüüst või ava kaust [Dokumendid] Põhiaknas. Tee topeltklõps real 'Arved'.

Avaneb aken 'Määra arved'.

2. Sisesta Arve number või kooloniga eraldatud numbrivahemik. Vali millised Arved trükitakse.

Ainult trükkimata

Selle valikuga jäetakse välja Arved, mida on juba kord välja trükitud.

Kõik

Trükitakse kõik valitud vahemikku kuuluvad Arved. Eelnevalt välja trükitud Arvetele trükitakse tekst 'Koopia'

Originaal

Selle valikuga trükitakse samuti kõik valitud vahemikku kuuluvad Arved. Eelnevalt välja trükitud Arved trükitakse uuesti välja originaalarvetena ning neile ei trükita teksti 'Koopia'.

Kasuta Arve tüüpide valikuid, kui soovid välja trükkida teatud tüüpi Arveid (vt punkt 7).

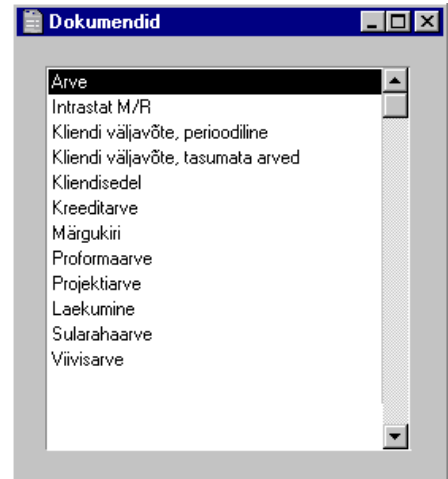
3. Osuta [OK] trükkimise alustamiseks või tühista valikud sulgedes akna sulgemisruudust.

Võid välja trükkida ka üksikuid Arveid osutades Printeri ikoonile, kui Arve on ekraanil avatud. Kui soovid näha väljatrüki näidist ekraanil, hoia *Shift*-klahvi all ja osuta Printeri ikoonile.

Arveid on võimalik kinnitamisel ka automaatselt välja trükkida. Selleks on Üldises moodulis seadistus 'Automaatsed tegevused'. Lähemalt loe palun Üldise mooduli peatüki osast 'Automaatsed tegevused' juhendi 1. raamatus.

Ükskõik kumba meetodit kasutate, kasutatav dokumendimall määratakse ikka ühtviisi—

1. Kujunda Arvele mall Üldise mooduli Dokumendimallide registris ja anna sellele nimeks 'ARVE'. Määra dokumenditüüp 'Arve' Spetsiaal-menüü valikus 'Info'. Hansaga on kaasas mõned näidisdokumendimallid, mida saad muuta oma vajadustele vastavalt. Lähemalt loe Dokumendimallide registri kasutamisest Üldist moodulit käsitlevast peatükist juhendi 1. raamatus.
2. Mine Müügireskontrosse.
3. Ava Dokumentide register Põhiaknast või File-menüüst. Avaneb aken 'Dokumendid': märgi ära 'Arved'.

4. Vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda dokument'.
5. Avanenud aknas sisesta väljale 'Dok.mall' Arvele kujundatud dokumendimalli kood (kasuta *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni sisestusvigade vältimiseks).

Kirjelda arved: Vaata						
Jrk	Keel	Kas.gr.	Number	Dok.mall	e-mall	Printer
1				ARVE		
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

- Akna salvestamiseks osuta [OK]. Nüüd trükitakse Arved siin määratud dokumendimallile ja punktis 7 kirjeldatud juhtudel.
- Korda eelpool kirjeldatud kuut punkti ka Sularahaarvetele, Kreditarvetele, Viivisarvetele ja Projektiarvetele dokumendimallide määramiseks. Neid kasutatakse nii Dokumentide kui Printeri nupu kaudu trükkimisel Arve standard-dokumendi asemel järgmistel juhtudel—

Sularahaarve	Kui Arvel on Sularaha Tasumistingimus, kasutatakse Arve dokumendi asemel alati Sularahaarve dokumenti.
Kreditarve	Kui Arvel on Kredit Tasumistingimus, kasutatakse Arve dokumendi asemel alati Kreditarve dokumenti.
Viivisarve	Kui Arve koostati kasutades Hooldusfunktsiooni 'Koosta viivisarved', (kirjeldatud käesolevas peatükis edaspidi), kasutatakse Arve dokumendi asemel alati Viivisarve dokumenti.
Projektiarve	Kui Projekti väljal Arve 4. osal on mingi väärtus, kasutatakse Arve dokumendi asemel alati Projektiarve dokumenti.

Kõigil neil juhtudel annab Hansa veateate 'Ei leia dokumenti', kui dokumendiga ei ole seotud vastavat dokumendimalli (punktid 4-6). Kui selline teade esineb, kontrolli Arve tüüpi ja vaata, kas sellele dokumendile on valitud vastav dokumendimall.

Arved erinevates keeltes

Kui Sul on nt Kliendid nii Eestis kui Prantsusmaal ning soovid väljastada Arveid vastavates keeltes, toimi järgnevalt—

1. Kujunda Üldise mooduli Dokumendimallide registris ingliskeelne ja prantsuskeelne Arve mall ning anna neile nimeks vastavalt nt 'ARVE' ja 'INVFRE'. Määra dokumenditüüp 'Arve' Spetsiaal-menüü Info valikus (mõlemal juhul).
2. Mine Müügireskontrosse.
3. Ava Dokumentide register Põhiaknast või File-menüüst. Avaneb aken 'Dokumendid': märgi ära 'Arved'.
4. Vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda dokument'.

Jrk	Keel	Kas.gr.	Number	Dok.mall	e-mail	Printer
1				ARVE		
2	FRE			INVFRE		
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

5. Esimesele reale sisesta Arve malli koodi, mida kasutad kohalike Klientide puhul ('ARVE'). Kasuta *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni, et valida võimalike dokumendimallide seast ja vältida sisestusvigu. Teisel real vali Keele väljale prantsuse keele kood ning dokumendimalliks vali prantsuskeelne mall 'INVFRE'.

Keele väljal võid kasutada ka fiktiivseid Keelekoode ning kasutada seda funktsiooni mingil muul otstarbel. Üheks näiteks oleks erineva kujundusega Arvete kasutamine eritüüpi müükide puhul. Sellele väljale võid sisestada ka Lähetusviisi koodi ning niimoodi kasutada erineva kujundusega Arveid vastavalt Lähetusviisidele .

6. Osuta [OK] Arve kirjelduse salvestamiseks. Nüüd saavad prantsuskeelsed Kliendid automaatselt oma Arved prantsuskeelsel mallil 'INVFRE' ja kohalikus Kliendid eestikeelsel mallil 'ARVE'. Seda funktsiooni saad kasutada peaaegu kõigi Hansa dokumentide puhul.

Saatehete väljastamine, kui ei kasutata Müügitellimuste moodulit

Kui Sa ei kasuta Müügitellimuste moodulit, saad ülalkirjeldatud Dokumendi kirjeldamise aknas määrata, et Saatelehed trükitaks koos Arvetega. Kui kasutad Lao moodulit, muudetakse müüdüd Artiklite kogused Laos Arve kinnitamisel, eeldusel, et need Artiklid on tüübilt Laoartiklid ning, et Arve 4. osal on märgitud valik 'Muuda ladu'. Toimi järgnevalt —

1. Kontrolli, kas Üldise mooduli Dokumendimallide registris on olemas dokumendimallid 'ARVE' ja 'SAATELEHT'. Kujunda need vastavalt oma vajadustele (lähemalt on dokumendimallide kujundamisest juttu Üldise mooduli peatükis juhendi 1. raamatus). Määra dokumenditüüp 'Arve' või 'Saateleht' Spetsiaal-menüü valikus 'Info'.
2. Nagu eespool kirjeldatud, mine Müügiresskontrosse ja vali [Dokumendid] Põhiaknast. Märki ära rida 'Arved'.
3. Vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda dokument'.
4. Tulbas 'Jrk' määratakse, millises järjekorras erinevad dokumendid trükitakse. Kui soovid, et Saateleht trükitaks esimesena, sisesta esimesele reale Jrk väljale järjekorranumbriks '1' ja Dok. malli väljale 'SAATELEHT' (kasuta *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni, et vältida sisestusvigu). Teisele reale sisesta Jrk väljale järjekorranumbriks '2' ja Dok. malli väljale 'ARVE'. Printeril väljal saad vajadusel määrata erinevate dokumentide trükkimiseks erinevad printerid.
5. Osuta [OK]Arve kirjelduse salvestamiseks. Nüüd väljastatakse Arve trükkimisel alati kõigepealt Saateleht ja seejärel Arve. Seda funktsiooni saad kombineerida Keelekoodidega, mille kasutamisest oli juttu eespool ning rakendada saad seda pea kõigi Hansa dokumentide puhul.

Akumuleerimine

Tavaliselt konteeritakse kandel iga Arverea kogu summa vastavale Müügikontole. See ei tarvitse aga sobida, kui Arve esitatakse teenuse või lepingu eest, mis kestab pikema perioodi. Sellisel juhul võiks summa Müügikontole kanda järk-järgult kogu teenuse osutamise või lepingu perioodi jooksul.

Oletame, et Sa väljastad näiteks Arve teeninduslepingu eest, mis kehtib ühe aasta ja maksab 1200. Võimalik, et Sa ei soovi oma Müügikontot kohe 1200 ulatuses krediteerida, vaid soovid seda teha 100 ulatuses iga kuu, eriti kui lepinguperiood ulatub järgmisse finantsaastasse.

Finantsi seadistust “Akumuleerimisperioodid” kasutatakse selliste valemite kirjeldamiseks, mille alusel Arve summad järk-järgult Müügikonto krediidisse kantakse. Antud näites kasutame valemit 12 igakuise kande jaoks igakuks 8.33% (st 1/12 kogusummast)—

Kuid	Päev	Arvutuslik
1	0	8.33
2	1	8.33
3	2	8.33
4	3	8.33
5	4	8.33
6	5	8.33
7	6	8.33
8	7	8.33
9	8	8.33
10	9	8.33
11	10	8.33
12	11	8.33
13	12	=
14		

Seda seadistust on lähemalt kirjeldatud Finantsi käsitlevas peatükis käesolevas raamatus edaspidi.

Sisesta Arve ning viita B osal valemile seadistuses ‘Akumuleerimisperioodid’—

Arve: Uus

Nr. 21007 Nimi Rae Rattapood AS
 Klient 1001 Kinnita Info kande E osale 1 2 3 4 5 6

1 Arve kp. 23.03.2001 Meie esindaja Muuda ladu
 Tasumistingimus 7 Nende esindaja Margus Kaarepera Ladu
 Laekumistähtaeg 30.03.2001 Objekt TLN Müügimees SAARA
 Kande kp. 23.03.2001 Ametlik seerianr.

2	Artikkel	Kogus	Nimetus	Konto	Ak.per.	Objektid	KM-kood
1	100205	1	Zaskar GT Bicycles	3011	12KUU		1
2							
3							
4							
5							
6							

MK kokku 10000,00 Transp. KM 4500,00 Summa 25000,00
 Valuuta EEK Lisamaks 0,00 Baas 29500,00 KOKKU 29500,00

Kui Arve on kinnitatud ja salvestatud, ei kanta Arverea summat (käibemaksuta summat) Müügikontole nagu tavaliselt. See kantakse Akumuleerimiste kontole, mis määratakse seadistuse Akumuleerimisperiodid kaardil. KM ja Müügivõlgade kontot see ei puuduta.

Kanne: Vaata

Nr. 21007 Op.kp. 23.03.2001 Viide
 Seletus 1001 Rae Rattapood AS, EEK

	Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood
1	1210	TLN	Ostjate tasumata arved	29500,00		
2	1211	MÜÜK2,SAARA,TLN	Ostjate vahekonto		25000,00	1
3	2410		Arvestatud käibemaks		4500,00	
4						
5						
6						
7						
8						
9						

Vahe 0,00 Käive 29500,00 29500,00

Samuti koostatakse uus kaart Simulatsioonide registrisse. Sellel kandel näed kahteist tasakaalus deebet- ja krediidkonteeringut, millega debiteeritakse Akumuleerimiste kontot ja krediteeritakse Müügikontot—

Simulatsioon: Vaata

Nr. 21001 Kande kp. 23.03.2001 Viide

Tekst 1001 Rae Rattapood AS, EEK ARVE.21007

	Konto	Kande kp.	Objekt	Sisu	Deebet	Kreedit	KM-k
1	1211		MÜÜK2,SAARA	Õstjate vahekon	2082,50		1
2	3011		MÜÜK2,SAARA	Müük		2082,50	1
3	1211	23.04.2001	MÜÜK2,SAARA	Õstjate vahekon	2082,50		1
4	3011	23.04.2001	MÜÜK2,SAARA	Müük		2082,50	1
5	1211	23.05.2001	MÜÜK2,SAARA	Õstjate vahekon	2082,50		1
6	3011	23.05.2001	MÜÜK2,SAARA	Müük		2082,50	1
7	1211	23.06.2001	MÜÜK2,SAARA	Õstjate vahekon	2082,50		1
8	3011	23.06.2001	MÜÜK2,SAARA	Müük		2082,50	1
9	1211	23.07.2001	MÜÜK2,SAARA	Õstjate vahekon	2082,50		1
10	3011	23.07.2001	MÜÜK2,SAARA	Müük		2082,50	1
11	1211	23.08.2001	MÜÜK2,SAARA	Õstjate vahekon	2082,50		1
Vahe					0,00		
Kokku					25000,00	25000,00	

Kord kuus võib kasutada Finantsi hooldusfunktsiooni 'Koosta perioodilised kanded', millega koostatakse kanne igast Simulatsioonis olevast deebet- ja kreditekoneeringu paarist. Kannete kuupäevaks võetakse vastava simulatsioonirea Operatsioonikuupäev. See võimaldab kanda summa järkjärgult Akumuleerimiste kontolt Müügikontole.

Kanne: Vaata

Nr. 21001 Op. kp. 23.03.2001 Viide

Seletus 1001 Rae Rattapood AS, EEK ARVE.21007

	Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood
1	1211	MÜÜK2,SAARA,TLN	Õstjate vahekonto	2082,50		1
2	3011	MÜÜK2,SAARA,TLN	Müük		2082,50	1
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
Vahe				0,00		
Käive				2082,50	2082,50	

Kui igast konteeringupaarist on kanne koostatud, ei ole nende konteeringute seis (Simulatsiooni B osal) enam 'Aktiivne' vaid 'Üle kantud'. See hoiab ära võimaluse, et konteeringust veelkord kanne koostataks, kui sama hooldusfunktsiooni kasutatakse.

Simulatsioon: Vaata						
Nr.	21001	Kande kp.	23.03.2001	Viide		
Tekst	1001 Rae Rattapood AS, EEK ARVE.21007					
Konto	Kande kp.	Objekt	Seisund	Deebet	Kreedit	KM-k
1	1211	MÜÜK2,SAARA▶	Üle kantud	2082,50		1
2	3011	MÜÜK2,SAARA▶	Üle kantud		2082,50	1
3	1211	23.04.2001 MÜÜK2,SAARA▶	Aktiivne	2082,50		1
4	3011	23.04.2001 MÜÜK2,SAARA▶	Aktiivne		2082,50	1
5	1211	23.05.2001 MÜÜK2,SAARA▶	Aktiivne	2082,50		1
6	3011	23.05.2001 MÜÜK2,SAARA▶	Aktiivne		2082,50	1
7	1211	23.06.2001 MÜÜK2,SAARA▶	Aktiivne	2082,50		1
8	3011	23.06.2001 MÜÜK2,SAARA▶	Aktiivne		2082,50	1
9	1211	23.07.2001 MÜÜK2,SAARA▶	Aktiivne	2082,50		1
10	3011	23.07.2001 MÜÜK2,SAARA▶	Aktiivne		2082,50	1
11	1211	23.08.2001 MÜÜK2,SAARA▶	Aktiivne	2082,50		1
Vahe		0,00		Kokku	25000,00	25000,00

Hooldusfunktsioonist 'Koosta perioodilised kanded' tuleb lähemalt juttu Finantsi käsitlevas peatükis käesolevas raamatus edaspidi.

Kreditarved

Kui soovid krediteerida Arvet, mille oled välja saatnud, toimi järgnevalt—

1. Vali 'Arved' Registrid-menüüst või ava kaust [Arved]. Avaneb aken 'Arved: Sirvi', milles näed kõiki registreeritud Arveid.
2. Osuta [Uus] või kasuta vastavat klahvikombinatsiooni. Võid ka avada Arve, mida soovid krediteerida ning osutada [Koopia].

Avaneb aken 'Arve: Uus'. Sisesta Arve nagu tavaliselt, kuid vali Tasumistingimuseks 'K' (Kreedit). Arve esimesele reale ilmub tekst 'Kreedit arvele'. Sisesta krediteeritava Arve number kasutades *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni, et näha nimekirja tasumata Arvetest.

Pea meeles: eelduseks on, et oled Tasumistingimuste seadistuses kirjeldanud Tasumistingimuse koodiga 'K' ja tüübiga 'Kreedit'.

3. Ülejäänud ridadele saad sisestada krediteeritavad Artiklid ja kogused.

Arve: Vaata

Nr. 21005 Nimi U-Hulgi AS

Klient 1002 Kinnita Info kande E osale 1 2 3 4 5 6

1 Arve kp. 23.03.2001 Meie esindaja Muuda ladu
 Tasumistingimus K Nende esindaja Juhan Santaana Ladu
 Laekumistähtaeg 23.03.2001 Objekt TLN Müügimees MATI
 Kande kp. 23.03.2001 Ametlik seerianr.

2

Artikkel	Kogus	Nimetus	Ühikuhind	%	Summa
1		Kreedit arvele 21003			
2	400103	1 Kindad	333,00		333,00
3					
4					
5					
6					

MK kokku 333,00 Transp. KM 59,94 Summa 333,00
 Valuuta Lisamaks 0,00 Baas 0,00 KOKKU 392,95

4. Kinnita Kreeditarve, kui oled kindel, et kõik on õige. Nagu ka tavaliste Arvete puhul, peavad Kreeditarved olema kinnitatud, et need Müügireskontrosse kantaks ja et neist Finantsi kanded koostataks, kui oled programmi vastavalt seadistanud Finantsi seadistuses 'Allsüsteemid'.

Arve osaline krediteerimine

Tihti on vaja krediteerida vaid osa Arvest. Enamuse programmide puhul tuleb selleks esmalt tühistada kogu Arve ning seejärel teha uus Arve õigete Artiklitega.

Kuna enamuses programmides puudub Arve kopeerimise võimalus, võib osaline krediteerimine võtta väga palju aega. Hansas on selleks väga lihtne võimalus

Arve osaliseks krediteerimiseks tee sellest kõigepealt koopia ja sisesta Tasumistingimuseks 'K' (Kreedit). Edasi toimi järgnevalt—

1. Kustuta Arvelt kõik read, mida Sa ei soovi krediteerida. Osuta reanumbrile kogu rea aktiveerimiseks ning vajuta *Backspace*-klahvi klaviatuuril. Tee nii, kuni Arvel on vaid read, millest soovid vabaneda.
2. Kui reasiseselt on vaja muuta Artikli kogust, muuda kogus nii, et Kreeditarvele jääks krediteeritav kogus.
3. Kui oled kindel Kreeditarve õigsuses, aseta linnuke ruutu 'Kinnita' ja osuta [OK] dokumendi salvestamiseks.

Kreeditarved ja ladu

Kui kasutate FIFO laovarvestust ja/või kuluarvestust (laoväärtuste jälgimine Finantsis), võib Kreeditarve väljastamisega kaasnedaks probleeme—

1. Mõnede Kreeditarvetega kaasneb kaupade Lattu tagasi võtmine, mõnedega mitte; ning
2. FIFO arvutamine muutub võimatuks, kuna tagastatavate kaupade tegelikku väärtust on raske tuvastada. Nt kui Sa ostad kolm Artiklit hindadega 10.00, 11.00 ja 12.00, ning müüd neist kaks, oleksid nende FIFO väärtused 10.00 ja 11.00 vastavalt. Kui üks neist tagastatakse, ei ole programmil millegi põhjal otsustada kas see on 10.00 või 11.00 maksev Artikkel.

Neil põhjustel on soovitatav Kreeditarvete väljastamisel järgida alltoodud samme—

1. Kui tagastatav Artikkel väljastati Müügitellimusest koostatud Lähetuse kaudu, mine tagasi Müügitellimuse juurde ning sisesta kaart Tagastatud kaupade registrisse kasutades Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Tagastatud kaubad'. Kui see on tehtud, võid kas teha uue Lähetuse asenduskaupadega või, kui asenduskaupa ei soovita, koostada uue Arve negatiivsele kogusele (sisuliselt Kreeditarve) kasutades Tellimuse Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Arve'. Laoseisud muudetakse Tagastatud kaupade kaardiga. Samuti muudetakse laotoimingud Finantsis, kui kasutate kuluarvestust (Finantsi seadistus 'Allsüsteemid').
2. Kui Müügitellimust ei ole, väljastati tagastatav Artikkel algsest Arvega. See Arve tuleb kõigepealt krediteerida, nagu kirjeldatud eespool. Kui Tasumistingimuseks sisestatakse 'K', lülitatakse välja valik 'Muuda ladu' Arve 4. osal. Seda ei tohiks uuesti sisse lülitada, kuna seega läheks laoväärtuste jälgimine Finantsis valeks: kasutatakse valet FIFO väärtust (järgmise Laoartikli väärtust, meie näites 12.00). Kinnita Kreeditarve (et muudetakse Müügireskontro ja Müügivõlgade, KM ning Müügikonto saldod Finantsis). Seejärel võta Artikkel Lattu tagasi kasutades Lao sissetulekute registrit Lao moodulis. Sellega muudetakse laoseisud korrektselt ning, kui oled teinud vastavad määratlused seadistuses 'Allsüsteemid', ka laoväärtused Finantsis.

Mõlemal juhul on soovitatav sisestada ostuhinnad käsitsi (Lao sissetulekul ja Tagastatud kaupadel), kuna programm ei saa jälgida FIFO väärtusi: esmalt pead leidma tagastatud kauba õige ostuhinna algse Arve C osalt (kui Müügitellimust ei ole) või algse Lähetuse C osalt.

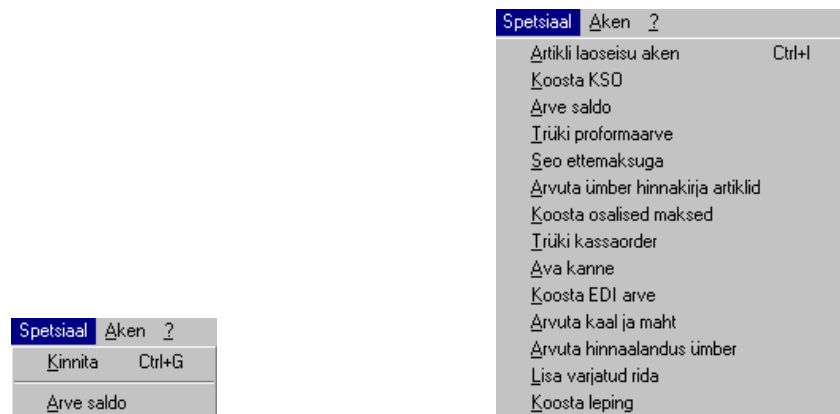
Arvete tühistamine

Mõnel juhul on otstarbekas Arve tühistada kasutades Kaart-menüü käsklust 'Tühista'. Sellega kõrvaldatakse Arve Müügireskontrost ning Arve kanne Finantsist. Tühistatud Arve on lihtsalt eristatav, kuna kõiki välju läbivad punased jooned. Neid punaseid jooni näed ka aknas 'Arved: Sirvi'.

See funktsioon on mõeldud kasutamiseks situatsioonides, kus Arvetele on numbrid ette antud (nt blankettidele trükitud) ning kui ei soovita koostada Kreditarvet. Seda ei ole soovitatav kasutada, kui tahetakse, et Arve tühistamine mõjutaks ka Ladu. Sel juhul tuleb teha Kreditarve ja võtta kaup lattu tagasi Lao sissetulekuga või koostada Tagastatud kaupade kohta kaart nagu kirjeldatud eespool.

Arvet ei saa tühistada, kui see on tasutud või see ei ole kinnitatud.

Spetsiaal-menüü

Ülaltoodud piltidel näed Arvete Spetsiaal-menüüsid. Vasakul on akna 'Arved: Sirvi' Spetsiaal-menüü: märgi ära üks või mitu Arvet (hoia *Shift*-klahvi all, kui valid vahemikku) enne funktsiooni valimist. Paremalt on akende 'Arve: Uus' ja 'Arve: Vaata' Spetsiaal-menüü.

Kinnita

See käsklus on ainult akna 'Arved: Sirvi' Spetsiaal-menüüs. Selle käsklusega saad Arve kinnitada ning seega võrdub see linnukese asetamisega Arvel ruutu 'Kinnita'. Saad valida Arvete vahemiku (hoia *Shift*-klahvi all, kui valid vahemikku) ning kinnitada need kõik korraga. Pea meeles, kui oled vastavalt määratlenud Finantsi seadistuses 'Allüsteemid', koostatakse Arvete kinnitamisel neist kanded Finantsi ning neid Arveid ei saa enam muuta.

Arve saldo

Selle käsklusega esitatakse kiire aruanne, mida saad tellida ainult selle menüü kaudu. Aruandes võetakse kokku kogu Arvet puudutav informatsioon, sh Artiklid ja laekumisajalugu. Alltoodud näites on Arve krediteeritud.

Arve hetkeseis					Hansa, prinditud: 23.03.2001 13:58	
Arve hetkeseis						
Paul & Pojad AS						
Arve ajalugu						
Number		Kuupäev		Summa		Saldo
ARVE:21003		01.03.2001		392,95		392,95
ARVE:21005		23.03.2001		-392,95		0,00
						0,00
Number	Kuupäev	Klient	Tüüp	Kokku		
21003	Arve	01.03.2001	11.03.2001			
	1002		U-Hulgi AS			
	ESTH		Suurejõe 5a			
			Tallinn, 23658			
			Eesti Vabariik			
			Juhan Santaana			
400103	1	Kindad		333,00	333,00	1
	Kaal	Kokku artikleid	Objekt	KM summa	333,00	
	0,00	1	TLN	59,94		
Lähetused						
Number		Kuupäev	Ladu	Kokku		
Otsi <input type="text"/>						

Arve ajaloo veerus saad topeltklõpsuga vastava toimingu numbril (Arve numbril, Kreditarve numbril või Laekumise numbril) avada vastava Arve, Kreditarve või Laekumise.

Artikli laoseisu aken

Selle valikuga saad kohe informatsiooni Arvel oleva Artikli kohta, mille väljal kursor vilgub või mille oled valinud *Ctrl-Enter* valikuaknas. Eraldi aknas näidatakse Artikli kogust Laos, Tellimustel ning võimalikku lähetatavat kogust.

Lähemalt loe selle funktsiooni kohta palun peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Koosta KSO

Mõnedes maades tuleb sularahatehingud registreerida järjestikuste numbritega. Selle funktsiooniga registreeritakse sellised tehingud Kassa

sissetulekute registris Kassa moodulis. Funktsiooni valimisel avaneb järgmine aken, milles näed uut Kassa sissetulekut—

Kassa sissetulek: Uus

Nr. Kp. 23.03.2001 Kinnita

T viis (D) Töötaja SAARA

K viis (K) K v nimi

Klient 1001 Viide

Nimi Rae Rattapood AS

Address Tehase 5
Viljandi, 56987
Eesti Vabariik

Alus

Objektid

Kokku 330,40 KM-kood

Neto 280,00 KM 50,40 Maks 0,00

Uus Kassa sissetulek avatakse aknas 'Kassa sissetulek: Uus'. See kaart ei ole veel salvestatud. Tee vajalikud muudatused ja salvesta kaart osutades [OK] ning sule see sulgemisruudust. Enne salvestamist pead sisestama Tasumisviisi ja Korrespondeerumisviisi. Kui Sa ei soovi Kassa sissetulekut salvestada, osuta [Jäta]. Mõlemal juhul viiakse Sind tagasi Arve aknasse.

Kui asetad linnukese ruutu 'Kinnita' enne kardi salvestamist, kinnitatakse Kassa sissetulek. Kui oled seadistanud programmi nii, et Kassa sissetulekutest koostatakse Finantsi kanded, koostatakse kanne (määratakse Allsüsteemide seadistuses Finantsis). Seda Kassa sissetulekut enam muuta ei saa.

Enne Kassa sissetuleku koostamist peab Arve olema salvestatud, kuid ei pea olema kinnitatud

Lähemalt loe palun akna 'Kassa sissetulek: Uus' kohta Kassa moodulit käsitlevast peatükist juhendi 4. raamatus.

Selle funktsiooni kasutamiseks peab olema installeeritud Kassa moodul.

Trüki proformaarve

Selle funktsiooniga saad väljastada Proformaarve. Seda on vaja, kui soovid, et Arve eest ette makstaks. Proformaarve erineb tavalisest Arvest väliselt

selle poolest, et Arve numbri ees on sõna 'Proforma' ning ka kinnitamata Arvetele ei trükitä teksti 'Proovitrükk'.

Kasutatav dokumendimall määratakse järgmiselt—

1. Kujunda Proformaarvele mall Üldise mooduli Dokumendimallide registris ja anna sellele nimeks 'PROF_ARVE'. Määra dokumenditüüp 'Arve' Spetsiaal-menüü valikus 'Info'. Hansaga on kaasas mõned näidisdokumendimallid, mida saad muuta oma vajadustele vastavalt. Lähemalt loe Dokumendimallide registri kasutamisest Üldist moodulit käsitlevast peatükist juhendi 1. raamatus.
2. Mine Müügireskontrosse.
3. Ava Dokumentide register Põhiaknast või File-menüüst. Avaneb aken 'Dokumendid': märgi ära 'Proformaarved'.
4. Vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda dokument'.
5. Avanenud aknas sisesta väljale 'Dok.mall' Proformaarvele kujundatud dokumendimalli kood (kasuta *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni sisestusvigade vältimiseks).
6. Akna salvestamiseks osuta [OK]. Nüüd trükitakse Proformaarved alati siin määratud dokumendimallile.

Seo ettemaksuga

Lähemalt loe selle funktsiooni kohta palun osast 'Ettemaksud' käesolevas peatükis edaspidi.

Arve: Vaata						
Nr.	21010	Nimi	Rae Rattapood AS			
Klient	1001	☐ Kinnita	☐ Info kande E osale	1	2	3
1	Arve kp.	23.03.2001	Meie esindaja		☐ Muuda ladu	
	Tasumistingimus	7	Nende esindaja	Margus Kaarepera	Ladu	
	Laekumistähtaeg	30.03.2001	Objekt	TLN	Müügimees	SAARA
	Kande kp.	23.03.2001	Ametlik seerianr.	1016961		
2	Artikkel	Kogus	Nimetus	Ühikuhind	%	Summa
1	400102	1	Küünarnukikaitssed	220,00		220,00
2			Ettemaksu nr. 21002	Ettemaksu arve		377,60
3						
4						
5						
6						
MK kokku	220,00	Transp.	100,00	KM	57,60	Summa 320,00
Valuuta	EEK	Lisamaks	0,00	Baas	377,60	KOKKU 377,60

Arvuta ümber hinnakirja artiklid

Võib juhtuda, et sisestad pika Arve kogemata vale Valuuta, kursi või Hinnakirjaga, või muutub valuutakurss enne Arve kinnitamist märkimisväärselt. Sellisel juhul ei ole vaja Arvet uuesti sisestada. Muuda Valuuta, kurss või Hinnakiri ning käivita see funktsioon. Kõik hinnad muudetakse vastavalt.

See funktsioon ei toimi kinnitatud Arvete puhul.

Koosta osalised maksed

Seda funktsiooni kasutatakse, kui Kliendiga on kokku lepitud, et Arve eest tasutakse osaliste maksetena. Funktsiooni valimisel avaneb järgmine dialoogiaken—

Arve number	21002
Tasumisviis	
Maksetevahelisi päevi	
Maksete arv	
Esimese makse kuupäev	23.03.2001
Viide	

Täida väljad nagu näidatud. Osutades [OK], koostatakse vastav arv kinnitamata Laekumisi. Neid saad kinnitada, kui raha laekub. Arvet käsitletakse laekumata Arvena ja see jookseb aruandesse 'Kliendi väljavõte, esitatud arved' kuni kõik laekumised on kinnitatud.

Enne funktsiooni käivitamist peab Arve olema kinnitatud.

Trüki KSO-KVO

Käsklust 'Trüki KSO-KVO' kasutatakse tavaliselt Sularahaarvete puhul (st Arvete puhul, mille Tasumistingimus on tüübiga 'Sularaha'). Trükitakse KSO, mille saad panna oma registrisse või anda Kliendile. Balti riikides on seadus, mis nõuab, et kõigist kassadokumentidest oleksid väljatrükid. Selle funktsiooni kasutamiseks peab olema installeeritud Kassa moodul.

Kui soovid välja trükkida suure hulga Kassa sissetulekuordereid korraga, mine Kassa moodulisse. Ava kaust [Dokumendid] Põhiaknas või vali 'Dokumendid' File-menüüst. Vali 'Kassa sissetulekud - arved' ja osuta [OK]. Määra Arve number (või numbrivahemik), mille kohta soovid Kassa sissetulekuordereid trükkida ja osuta [OK].

Ükskõik kas trükid ühekaupa või suurel hulgal, kasutatav dokumendimall määratakse järgmiselt—

1. Kujunda kassadokumentidele mall Üldise mooduli Dokumendimallide registris ja anna sellele nimeks 'KSO_ARVE'. Määra dokumenditüüp 'Kassa sissetulekuorder, arve' Spetsiaal-menüü valikus 'Info'. Hansaga

on kaasas mõned näidisdokumendimallid, mida saad muuta oma vajadustele vastavalt. Lähemalt loe Dokumendimallide registri kasutamisest Üldist moodulit käsitlevast peatükist juhendi 1. raamatus.

2. Mine Kassa moodulisse.
3. Ava kaust [Dokumendid] Põhiaknas või vali 'Dokumendid' Filemenüüst. Avaneb aken 'Dokumendid': märgi ära 'Kassa sissetulekud - arved'.
4. Vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda dokument'.
5. Avanenud aknas sisesta väljale 'Dok.mall' Kassa sissetulekuorderile kujundatud dokumendimalli kood (kasuta *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni sisestusvigade vältimiseks).
6. Akna salvestamiseks osuta [OK]. Nüüd trükitakse Kassa sissetulekuorderid siin määratud dokumendimallile nii Dokumentide funktsiooni kui Arve Spetsiaal-menüüd kasutades

Funktsiooni kasutamiseks peab Arve olema salvestatud, kuid ei pea olema kinnitatud.

Ava kanne

Kui Arve on kinnitatud ja salvestatud, koostatakse sellest kanne, kui oled programmi vastavalt seadistanud Finantsi seadistuses 'Allsüsteemid'. Selle käsklusega saad koostatud kannet kohe vaadata.

Funktsiooni valimisel avatakse kanne eraldi aknas.

Koosta EDI arve

EDI (*Electronic Data Interchange* e. elektrooniline andmevahetus) moodulit kasutatakse Tellimuste vastuvõtmiseks ja Arvete väljastamiseks teatud formaadis elektroonilisel teel. Kui kasutad seda moodulit, kasuta seda funktsiooni Arve salvestamiseks EDI Arvena. Klient peab olema registreeritud EDI Kliendina (Kliendi kaardi 3. osal). Lähemalt küsi palun oma Hansa esindajalt.

Arvuta kaal ja maht

Artiklite lisamisel Arvele näed nende Kogust, Kaalu ja Mahtu kokku Arve 4. Osal. Need summad arvutatakse vastavalt Arvel olevatele kogustele ja Artikli kaartidel toodud infole. Kui mõne Artikli Kaalu või Mahtu muudetakse või on kogusummad valed mõnel muul põhjusel, saad need ümber arvutada kasutades antud funktsiooni.

Arvuta allahindlus ümber

Kui Arvele sisestatakse Artikkel ja sellele määratakse Kogus, antakse reale automaatselt allahindlusprotsent, kui selle Artikli kohta kehtib mingi Hinnaalandusmaatriks. Allahindlusprotsenti arvestatakse Summa arvutamisel. Kui Arvele kehtib mingi Hinnaalandusmaatriks näed seda Arve 4. osal.

Hinnaalandusmaatrikseid kasutatakse automaatseks koguselise hinnaalanduse arvutamiseks. Sellised hinnaalandused võivad põhineda rea summal, kogusel, kaalul või mahul. Kui Hinnaalandusmaatriks käib mingi Artikliklassi mitte üksikute Artiklite kohta, ning Arvel on rohkem kui üks Artikkel samast klassist, tuleb hinnaalandust arvestada kõigi sama klassi Artiklite pealt kokku. Selleks vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Arvuta allahindlus ümber', kui Arve on valmis. Seda funktsiooni võid kasutada ka siis, kui Hinnaalandusmaatriksit ennast muudetakse enne Arve kinnitamist.

Lisa varjatud rida

Seda funktsiooni kasutatakse, kui soovitakse, et teatud read ei kajastuks Arve väljatrükil.

Sisesta Arve nii, et read, mida soovid välja trükkida jääksid varjatud ridadest ülespoole. Vii kursor esimesele reale, mida Sa ei soovi väljatrükil näha. Selleks ei saa olla Arve esimene rida. Vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Lisa varjatud rida' ja uus rida sisestatakse. Seda rida ja kõiki sellele järgnevaid ridu ei ole Arve väljatrükil näha.

Koosta leping

Selle funktsiooniga koostatakse Arvest Leping. See on mugav firmadele, kes müüvad nii tooteid kui teeninduslepinguid: alati kui müüakse mingi toode, saab sellele kohe (või millalgi hiljem) ka teeninduslepingu registreerida. Kogu vajalik informatsioon (Klient, Artiklid ja seerianumbrid) kantakse automaatselt Lepingute registrisse hoides kokku aega ja vähendades võimalust teha sisestusvigu. Et funktsioon toimiks, tuleb Arve salvestada osutades [OK] kuid Arve ei pea olema kinnitatud.

Funktsiooni valimisel koostatakse Lepingute registrisse (Lepingute moodulis) uus kaart. See avatakse eraldi aknas pealkirjaga 'Leping: Vaata'. Leping on koostatud ja salvestatud, kuid vajadusel saad sellel muudatusi sisse viia ning Lepingut kinnitada.

Leping: Vaata

Nr. 21007 Klient 1001 Kinnita

Nimi Rae Rattapood AS

Osakond

1 2 3 4 5 6 7 8

1

Alguskuupäev Lõpukuupäev

Lepingukuupäev 23.03.2001 Viimase arve kuup.

Tühist.kp.

Koefitsient Klass

Perioodi tüüp Tee arve

Päevi Enne perioodi

Kuid Peale perioodi

Pikkus 1 Päevi 0

Koefitsient, Klass, Perioodi tüüp ja Arve tegemise instruksioonid võetakse uue Lepingu 1. osale Lepingute mooduli seadistusest 'Kliendi lepingu seadistused' vastava Kliendi kaardilt. Kui selles seadistuses ei ole vastava Kliendi kohta karti, võetakse need sama mooduli seadistusest 'Lepingu seadistused'.

Igale Artiklile on võimalik anda vastav Lepinguartikkel, mis määratakse Artikli kaardi 4. osal. Lepinguartikli kohta peab Artiklite registris eraldi kaart olema, millel on näidatud Artikli hooldustasu. Uuele lepingule võetakse Arvelt vaid need Artiklid, millele on määratud Lepinguartiklid. Selliste Artiklite Lepinguartiklid asetatakse Lepingu 2. osale koos põhiartikli seerianumbriga (Osa E). Lepingule kantakse ka Arve Kogused. Kui Arvel ei ole Artikleid, millele oleks määratud Lepinguartikkel, ei koostata sellest Arvest Lepingut.

Pane tähele, et uus Leping on kinnitamata ja sellel puudub Alguskuupäev, seega ei saa sellest kohe Arveid koostada.

Lähemalt loe akna 'Leping: Vaata' ja Lepingutele Arvete koostamise kohta Lepingute moodulit käsitlevast peatükist juhendi 5. raamatus.

Laekumiste register

Sama tähtis kui Arvete esitamine on Laekumiste registreerimine. Efektiivseks võlgnevuste jälgimiseks tuleb Arvete ja Laekumiste registrid hoida aktuaalsetena.

Laekumise sisestamine

Vali 'Laekumised' Registrid-menüüst või ava kaust [Laekumised].

Avaneb aken 'Laekumised: Sirvi', milles näed varem sisestatud Laekumisi.

Nr.	Kin.	Op.kp.	Viiete nr.	Summa	Val
21001	✓	22.03.2001		205600,00	▲
21002	✓	22.03.2001		333620,00	
21003	✓	22.03.2001		16225,00	
21004	✓	22.03.2001		5248,10	
21005	✓	23.03.2001		500,00	
21006	✓	23.03.2001		500,00	▼

Otsi

Laekumised on nummerdatud järjest. Kui Laekumine on kinnitatud, järgneb nimekirjas Laekumise numbrile linnuke. Veel näed nimekirjas Laekumise kuupäeva, Viitenumbrit, Laekumise kogusummat ja Valuutat. Kahes viimases tulbas ei ole väärtusi Laekumiste puhul, mis on toimunud erinevates Valuutades.

Uue Laekumise sisestamiseks osuta [Uus] või kasuta klahvikombinatsiooni *Ctrl-N* (Windows) või *⌘-N* (Macintosh). Võid ka valida juba sisestatud Laekumise, millesarnast uut soovid koostada ning osutada [Koopia].

Avaneb aken 'Laekumine: Uus', mis on tühi, kui osutasid [Uus] või koopia Laekumisest, mida kopeerisid.

Laekumise sisestamiseks pead teadma vähemalt—

1. Kui palju raha laekus; ja
2. kas pank lisas mingi teenustasu.

Valuutalaekumiste puhul tuleb võimalik kursivahedest tulenev kasum või kahjum kanda eraldi kontole mitte Müügivõlgade kontole, et Müügireskontro oleks tasakaalus. Kursikasumi ja -kahjumi kontod määratakse seadistuse

‘Lausendamine M/R’ 2. osal. Tasakaalustamine toimub vastavalt kursimuutustele—panga teenustasusid ja saadud summat ei muudeta.

Laekumine: Vaata

Nr. 21009 Op.kp. 23.03.2001 Viide

T viis H Kommentaar Arveldusarve Hansapank

1 Saadud Tagasi lükatud Info kande E osale

2	Arve nr.	Klient	Tasumise kp.	P val	P summa	S val	S summa
1	3	1003	23.03.2001	DEM	1984,50	USD	1134,00
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							

Kinnita Valuuta DEM Kokku 1984,50

Päis

Nr.

Ctrl-Enter

Vali numbriseeriast

Laekumise number: Hansa annab Laekumisele numbri Kasutaja kaardi 3. osal määratud numbriseeriast või seadistusest ‘Numbriseeriad - Laekumised’. Seda numbrit saad muuta, aga mitte juba kasutatud numbri vastu.

Kui oled erinevatele Tasumisviisidele määranud erinevad numbriseeriad, antakse Laekumisele number vastavalt valitud Tasumisviisile. Tasumisviiside seadistuses kirjeldatud Numbriseeriaid ei näidata *Ctrl-Enter* valikuaknas.

Op. kp.

Ctrl-Enter

Hetke kuupäev

Laekumise Operatsioonikuupäev: Kuupäev, millega Laekumisest Finantsi kanne koostatakse.

Viide

Seda välja võid kasutada, kui soovid eristada Laekumisi muul alusel kui Laekumise number (nt panga viitenumber automaatsete ülekannete (BACS) puhul).

Viitenumbrit näed ka aknas ‘Laekumised: Sirvi’, mis võimaldab Sul otsida Laekumisi tema Viitenumbri järgi. Samuti saad tellida aruannet ‘Laekumiste nimekiri’

vastavalt Viitenumbrile. Viitenumber kantakse ka Laekumisest koostatud kandeale.

Tasumisviis **Ctrl-Enter** Tasumisviiside seadistus, Müügi/Ostureskontro

Tasumisviis määrab, millist kontot Laekumise summas debiteeritakse.

Ühele Laekumise kaardile võid sisestada erinevate Klientide makseid, erinevate Arvete eest. Võimalik on ka kasutada erinevaid Tasumisviise: üksikutele ridadele saad määrata oma Tasumisviisid, kui need erinevad päises olevast.

Kui oled erinevatele Tasumisviisidele määranud erinevad numbriseeriad, antakse Laekumisele number vastavalt valitud Tasumisviisile.

Kommentaar **Sisestub vaikimisi** Tasumisviisilt

Tasumisviisi kirjeldus. Seda teksti saad muuta.

Osa 1

Saadud

Seda linnukest kasutatakse ainult juhul kui Laekumisel kasutatavale Tasumisviisile on määratud 'Vahekonto sisse' (Tasumisviisi D osal). See on vajalik Laekumiste puhul, millel on Tasumisviisiks 'Tshekk', kus tekib ajaline vahe Laekumise registreerimise ja raha tegeliku jõudmiseni Sinu pangakontole.

Kui tshekk saadakse, sisestad Laekumise nagu tavaliselt ja asetad linnukese sellesse ruutu, kuid ei kinnita Laekumist. Osutades [OK], debiteeritakse Tasumisviisil määratud 'Vahekontot sisse' (mis on konto selliste ootel olevate summad jaoks) ja krediteeritakse Müügivõlgade kontot. Järgmiseks sammuks on Laekumise kinnitamine. Seejärel osuta [OK], et raha kantaks Sinu pangakontole. Kui tshekk panga poolt tagasi lükatakse, aseta linnuke ruutu 'Tagasi lükatud'.

Kui Laekumisel on märgitud linnuke ruutu 'Saadud', ei käsitleta vastavat Arvet enam tasumata Arvena ehkki Laekumine ei ole kinnitatud.

Tagasi lükatud Seda valikut saad kasutada vaid juhul kui Laekumisel kasutatud Tasumisviisil on märgitud 'Vahekonto sisse' (Tasumisviisi Osal D) ja kui Laekumine on kinnitatud.

Seda kasutatakse, kui Sinu firmale tasutud raha ei jõua mingil põhjusel Su pangaarvele. Üheks võimaluseks on tagasi liikunud tshekk.

Sellisel juhul märgi see valik ja osuta [OK]. Koostatakse kanne, millega krediteeritakse Tasumisviisil määratud Pangakontot ja debiteeritakse vastava Arve Müügivõla kontot.

Info kande E osale

Kui Laekumisest koostatakse automaatselt kanne, kasuta seda valikut, kui soovid, et Laekumise number, Operatsioonikuupäev ja Klient esitataks kande E osal. See kehtib ainult Müügivõlgade kontole tehtavale konteeringule.

See linnuke sisestub vaikimisi, kui valik 'Info kande E osale' seadistuse 'Lausendamine M/R' 1. osal on aktiivne.

Osa 2

Osal 2 näed andmeid Arvete kohta, mida selle Laekumisega tasutakse. Ühe Laekumisega võid tasuda mitu Arvet erinevates Valuutades ja erinevate Tasumisviisidega. Tasumisviis ei näita ainult tasumise meetodit (st tshekk, sularaha või krediitkaart) vaid ka debiteeritavat pangakontot. Seega võid kõik samal päeval toimunud laekumised registreerida ühe Laekumise kaardina olenemata Valuutast ja Tasumisviisist. Pangavõrdluse lihtsustamiseks on soovitatav esitada samal Laekumisel summad, mis makstakse panka sama maksekorraldusega.

Igast Laekumisest koostatakse kanne Finantsi, millel debiteeritakse pangakontot vm kontot vastavalt Tasumisviisile.

Osa A

Arve nr. *Ctrl-Enter* Tasumata kinnitatud Arved, Arvete register

Tasutava Arve number. Arve numbri sisestamisel sisestub Valuuta, kui Arvele on määratud Valuuta ning kui Arvele kehtib kassa-ale soodustus, sisestub allahindluse rida koos summaga Laekumisele automaatselt. See arvutatakse kasutades vastavale Tasumistingimusele määratud valemit.

Pane tähele, et *Ctrl-Enter* valikuaknasse tulevad ainult tasumata Arved. Arveid, millele on registreeritud

kinnitamata Laekumine, käsitletakse samuti tasumata Arvetena (va Laekumised, millel on märgitud ruut 'Saadud') ning need jooksevad ka sellesse nimekirja. Reastades nimekirja Kliendi järgi, leiad kiiresti vajaliku Arve.

Kui ei ole teada, millist Arvet tasutakse, jäta see väli täitmata ja sisesta järgmisele väljale Kliendi number. Kui summa on sisestatud, saad selle siduda Kliendi vanimate tasumata Arvetega kasutades Spetsiaal-menüü käsklust 'Jaga laekumine'.

Kui tegemist on Ettemaksu Laekumisega Kliendilt, (kellele on Kliendi kaardi 3. osal antud Ettemaksu võimalus), tuleb see väli tühjaks jätta. Laekumise C osale võid sisestada Ettemaksu numbri. Seda on lähemalt kirjeldatud juhendi osas 'Ettemaksud' edaspidi.

Klient

Ctrl-Enter Klientide register

Sisestub vaikimisi Arvelt või Müügitellimusest

Kliendi sisestab Hansa, kui oled valinud Arve numbri (või kui C osale sisestatakse Ettemaksu number, mis on ühtlasi Tellimuse number).

Kui Sa ei tea, millist Arve Klient tasub, sisesta Kliendi number ja summa ning kasuta Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Jaga laekumine' ning vali, millist Arvet tasud.

Tasumise kp.

Tasumise kuupäev. See kuupäev on alati sama mis Operatsioonikuupäev.

P val

Ctrl-Enter Valuutade register, Üldine moodul

Sisestub vaikimisi Laekumise Valuuta

Panga Valuuta: Sisesta Valuuta kood, milles panka tasuti.

Mis puutub Panga summa arvutamisse, ei ole tähtis, kas siia sisestatakse Laekumise valuuta, kohalik Valuuta või Pangakontole määratud valuuta (konto kaardil Üldises moodulis), kuna Finantsi koostataval kandel tuuakse summad kõigis vastavates Valuutades. Siiski on soovitatav, et samal Laekumisel olevad tasumised oleksid samas Panga Valuutas nii et kogusumma oleks

näha väljal 'Kokku' ja aknas 'Laekumised: Sirvi'. Väiksemates firmades võimaldab see saada ülevaadet raha liikumistest.

Kui Laekumisega kaasnevad panga teenustasud, tuleb need sisestada väljale 'Teenusasu' kaardi F osal siin näidatud Valuutas.

Panga summa**Sisestub vaikimisi** Saadud summa

Tasutud summa Panga Valuutas. Kui Valuutat muudetakse, konverteeritakse Panga summa vastavalt hetke kursile: seda ei saa muuta üksikutel tasumistel. Ära kasuta seda välja panga teenustasude jaoks: selle jaoks on Teenustasu väli kaardi F osal.

Tavaliselt Panga summat ja Valuutat ei tohiks muuta. Kui tasutakse vähem või rohkem Arve summast, muuda Saadud summat (kirjeldatud edaspidi) ja Panga summa muutub automaatselt võttes vajadusel arvesse ka valuutakursse. Kui Panga summat muudetakse, ei muutu Saadud summa automaatselt, seega tuleks selliseid muudatusi teha ainult erandjuhtudel. Näiteks, kui Sa tead, et Panga kurs on viimasest Hansas registreeritud kursist erinev või kui Sa tead täpselt kui suur summa Sinu pangakontole laekus. Pangasumma muutmine on sisuliselt valuutakursi muutmine üksikul Laekumisel.

S val**Ctrl-Enter** Valuutade register, Üldine moodul**Sisestub vaikimisi** Arvelt

Laekumise Valuuta: Sisesta Valuuta, milles Klient tasus (nt. tshekil kasutatud Valuuta). Vaikimisi sisestub Arvel kasutatud Valuuta, kuid seda võib muuta. Kui Valuutat muudetakse, konverteeritakse Saadud summa vastavalt hetke kursile: seda ei saa muuta üksikutel tasumistel.

Saadud summa**Sisestub vaikimisi** Arve või Müügitellimuse summa

Tasutud summa Laekumise Valuutas. Seda saad muuta kui tasutakse vähem või rohkem Arve summast. Kui muudetakse Valuutat, konverteeritakse Saadud summa vastavalt hetke kursile: seda ei saa muuta üksikutel tasumistel. Kui summat muudetakse enne Valuutat, konverteeritakse muudetud summa.

Kui Laekumise C osale on sisestatud Ettemaksu number, mis on ühtlasi Tellimuse number, sisestub siia Tellimuse summa.

Osa B

A val Arve Valuuta on Valuuta, milles väljastati Arve. Seda välja muuta ei saa.

L.-ta summa Summa, mis Arvest veel laekumata on Arve Valuutas. Seda välja muuta ei saa.

A summa Tasutav summa Arve Valuutas.

Osa C

T viis *Ctrl-Enter* Tasumisviiside seadistus, Müügi/Ostureskontro

Sisesta Tasumisviis, kui see erineb päises olevast Tasumisviisist. See võimaldab samal Laekumisel registreerida erinevaid tasumisi erinevatele Pangakontodele.

Tsheki nr. Sisesta siia tsheki number, millega tasuti.

Ettem. nr. *Ctrl-Enter* Müügitellimuste register

Kui tegemist on Ettemaksu Laekumisega (st et ei ole võimalik määrata Arve numbrit Osal A), võib sellele väljale sisestada Ettemaksu numbrit. See võib olla suvaliselt valitud number, Kliendi poolt ettemaksule antud number või eelistatult Müügitellimuse number, mille alusel ettemaks tehti. Kui soovid, et siin kasutataks ainult Müügitellimuste numbreid, lülita sisse valik 'Kasuta ettemaksude juures müügitellimuse numbrit' Müügitellimuste mooduli seadistuses 'Ettemaksud'. Kui kasutatakse Müügitellimuse numbrit, muudetakse Klient Osal A Müügitellimusel kasutatud Kliendiks ja Panga summa ning Saadud summa asendatakse Tellimuse kogusummaga.

Kui hiljem koostatakse Arve, saab selle Ettemaksuga siduda kasutades Arve Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Seo ettemaksuga'. Sellest funktsioonist on lähemalt juttu juhendi osas 'Ettemaksud' edaspidi. Kui ettemaks registreeritakse ilma Ettemaksu numbrita, ei saa seda Arvega siduda antud funktsiooni kasutades. Ettemaksu

numbrita ettemakse ei näidata ka Ettemaksude ajaloo aruandes.

Ettemaksu numbri kasutamine ei ole kohustuslik. Kui soovid, et see nii oleks, lülita sisse valik 'Kasuta ainult nummerdatud ettemakse' seadistuse 'Lausendamine M/R' 1. osal. See kehtib ka sama välja kohta Tasumise kaardi D osal Ostureskontros.

Ettemaksuga sidumiseks saad kohe ka Arve koostada. Lähemalt loe palun juhendi osast, kus kirjeldatakse Laekumise Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Koosta ettemaksuarve'.

Osa D

Nimi Hansa sisestab siia Kliendi nime Kliendi kaardilt. Kui soovid, võid seda muuta.

KM-k, KM summa

Need väljad on kassapõhise KM arvestuse kasutajate jaoks Inglismaal. Kui valik 'Konteeri laekumise KM' seadistuses 'Lausendamine M/R' on aktiivne, sisestuvad KM kood ja KM summa (Panga Valuutas) Arvelt automaatselt (KM kood võetakse Arve esimeselt realt). Kui Laekumine kinnitatakse, kantakse KM summa Müügi KM kontolt lõplikule Laekumise KM kontole, mis määratakse KM koodide seadistuses Finantsis.

Ettemaksu Laekumise puhul, milles arvestatakse ka käibemaksu, krediteeritakse KM koodile määratud Laekumise KM kontot (või Müügi KM kontot, kui seda ei ole määratud) ning debiteeritakse seadistuse 'Lausendamine M/R' 2. osal määratud Ettemaksu KM kontot.

Neid välju kasutatakse ka Venemaal, kus müügi KM arvestatakse Laekumistelt. Kui toodete või teenuste eest on raha saadud, kuid neid ei lähetata enne järgmist kuud ning ei ole tehtud ka Arvet, saab kasutada Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Koosta ettemaksuarve' Ettemaksuarve koostamiseks ja väljatrükiks.

Ole nende väljadega ettevaatlik, kui sisestad Ettemaksu Laekumisi. Ettemaksu Laekumiste puhul, millel ei ole Arve numbrit ega Ettemaksu numbrit, pead KM koodi sisestama käsitsi, kui kasutad kassapõhist KM arvestust.

KM summa arvutatakse siis vastavalt Saadud summale. Laekumisest koostataval kandel ei näidata käibemaksu, kui KM koodi või KM summa väli on tühi. Sama kehtib ka Ettemaksude puhul, mille Ettemaksu number ei ole Tellimuse number. Ettemaksude puhul, mille Ettemaksu numbriks on Tellimuse number, sisestuvad KM kood ja KM summa Tellimuselt automaatselt (KM kood võetakse Tellimuse esimeselt realt). See toimub alati nii olenemata sellest kas valik 'Konteeri laekumise KM' seadistuses 'Lausendamine M/R' on sisse lülitatud või mitte. Kustuta KM kood, kui Sa ei soovi, et kandel käibemaksu näidata. Et see Sul meeles püsiks, ära määra seadistuses 'Lausendamine M/R' Ettemaksu KM kontot. Nii ei saa Sa Ettemaksu salvestada enne kui oled KM koodi kustutanud.

Osa E

Ümardamise konto, Ümardamine

Need väljad täidab Hansa automaatselt, kui Laekumine kinnitatakse. See toimub juhtudel, kus Arvet tuleb käsitleda täielikult tasutuna, kui laekunud summa erineb pisut Arve summast, eeldusel, et see erinevus jääb teatud piiridesse. Erinevus kantakse maha. Piirid saad määrata igale Valuutale eraldi.

Väljal 'Ümardamine' näed mahakantavat summat (Arve Valuutas), väljal 'Ümardamise konto' näed kasutatavat kontot, mis võetakse seadistuse 'Lausendamine M/R' 2. osalt järgmiselt—

Mahakandmised kui Saadud Valuuta erineb Arve Valuutast ja see ei ole EMU liige;

Kursi ümardamine

kui Saadud Valuuta on sama mis Arve Valuuta ja see ei ole EMU liige;

EMU kursi ümardamine

kui Saadud Valuuta on sama mis Arve Valuuta ja see on EMU liige;

EMU Kursi mahakandmine

kui Saadud Valuuta erineb Arve Valuutast ja see on EMU liige.

Ehkki see funktsioon on mõeldud kasutamiseks peamiselt topeltvaluutade süsteemi puhul, saavad ka teised kasutajad seda rakendada väikeste laekumata summade automaatseks mahakandmiseks. Nii ei ole vaja alati kasutada hooldusfunktsiooni 'Lootusetud arved (mahakandmine)'. Selleks määra kohaliku Valuuta kaardi 3. osal lubatud piir.

Lähemalt loe selle funktsiooni kohta peatüki 'Erinevate valuutade kasutamine' osast, milles kirjeldatakse Valuuta kaardi 2. ja 3. osa.

Objektid *Ctrl-Enter* Objektide register, Üldine moodul

Igale Laekumise reale saab anda kuni 20 komadega eraldatud Objekti. Finantskandel kantakse need Objektid Müügivõlgade konto krediteeringule. See võimaldab teostada detailset analüüsi osakondade või kulukohtade lõikes.

Osa F

Teenustasu Sisesta panga teenustasu summa. See summa peab olema Panga Valuutas. Teenustasu ulatuses krediteeritakse Panga teenustasu kontot, mille määrad seadistuse 'Lausendamine M/R' 2. osal. Tasumisviisil määratud Pangakontole deebetkonteeringu summa arvutamisel lahutatakse Teenustasu Saadud summast. Saadud summa ulatuses krediteeritakse Müügivõlgade kontot. Pane tähele, et Teenustasu saad määrata igale reale eraldi (või ainult ühele teatud reale). Igal real võib olla erinev Tasumisviis ja seega ka erinev (Panga)konto. Kui tahad kogu Laekumisele anda ühe ühise Teenustasu summa, kasuta Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Uus teenustasu'.

Kokkuvõtvad väljad

Kinnita Enamuse Tasumisviisidega Laekumisi kinnitatakse asetades linnukese siia ruutu. Osutades [OK] Laekumise salvestamiseks, debiteeritakse Tasumisviisil määratud Pangakontot ja krediteeritakse Arve Müügivõlgade kontot. Välja arvatud teatud juhtudel (kui Tasumisviisile on määratud Vahekonto sisse), ei saa Laekumist peale kinnitamist enam muuta.

Kui Tasumisviisile on määratud 'Vahekonto sisse' (st konto ootel olevate summade jaoks), tuleb Laekumine siiski kinnitada. 'Vahekontot sisse' krediteeritakse. Kui nüüd tshekk tagasi lükatakse, tuleb asetada linnuke ruutu 'Tagasi lükatud'.

Valuuta	Kui kõigi Laekumise ridade Panga Valuuta on sama, näed seda ka siin ja aknas 'Laekumised: Sirvi'.
Kokku	Laekumise summa kokku. Sellel väljal näed summat ainult siis, kui kõigil Laekumise ridadel on sama Panga Valuuta.

Laekumised valuutas

Kui oled väljastanud Arveid välisvaluutas, võib olla vajalik arvutada kursimuutustest tulenev kasum või kahjum. Selleks ajaks kui valuutalaekumine Sinuni jõuab, võib selle summa Sinu kohalikus vääringus Arvesummaga võrreldes muutunud olla. Et kreditekoneering Müügivõlgade kontole ja deebetkoneering Pangakontole tasakaalus oleksid, tuleb krediteerida Kursikasumi või debiteerida Kursikahjumi kontot. Need kontod määratakse seadistuse 'Lausendamine M/R' 2. osal. Tasakaalustamine toimub tavaliselt kursi suhtes—Teenustasu ja Saadud summat tavaliselt ei muudeta.

Valuutalaekumisest koostatud kandel näidatakse nii Valuuta kui kurss Seletuse väljal.

Veel saad valuutalaekumiste kohta lugeda Erinevate valuutade kasutamist käsitlevast peatükist juhendi lõpus.

Laekumiste kontrollimine ja kinnitamine

Enne laekumise kinnitamist tuleb kontrollida, kas sisestamisel ei tehtud vigu.

Kui Laekumine on kontrollitud, on kaks võimalust selle kinnitamiseks—

1. Kui Laekumine on ekraanil avatud, aseta linnuke ruutu 'Kinnita' ja salvesta kaart osutades [OK].
2. Vali Laekumine aknas 'Laekumised: Sirvi' ja vali käsklus 'Kinnita' Spetsiaal-menüüst. Hoides *Shift*-klahvi all, saad korraga valida hulga Laekumisi ning võid need kõik korraga kinnitada.

Kinnitamisel kantakse Laekumine Müügireskontrosse. Aruannetesse kaasatakse automaatselt ainult kinnitatud Laekumised, kui aruande tellimisel ei määrata teisiti. Nagu Arvete puhul, koostatakse ka Laekumistest

kinnitamisel Finantsi kanded, kui oled vastavalt määranud Finantsi seadistuses 'Allsüsteemid'.

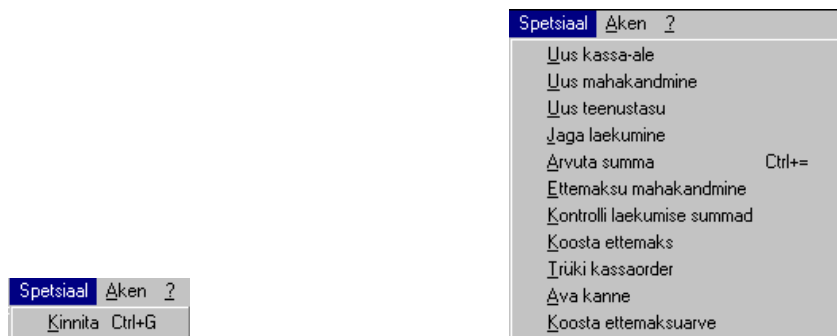
Peale kinnitamist ei saa Laekumist enam muuta.

Kanded laekumistest

Kui Laekumine on kinnitatud ja salvestatud, koostatakse sellest automaatselt kanne, kui oled vastavalt määranud Finantsi seadistuses 'Allsüsteemid'. Lähemalt loe palun peatükist 'Hansa ja sinu ettevõtte' juhendi 1. raamatus.

Kui kanne on koostatud, saad seda kohe vaadata kasutades Spetsiaalmenüü käsklust 'Ava kanne'.

Spetsiaal-menüü

Piltidel näed Laekumiste Spetsiaal-menüüsid. Vasakul on akna 'Laekumised: Sirvi' Spetsiaal-menüü: märgi ära üks või mitu Laekumist (hoia *Shift*-klahvi all, kui valid vahemikku) enne funktsiooni valimist. Paremalt on akende 'Laekumine: Uus' ja 'Laekumine: Vaata' Spetsiaal-menüü.

Kinnita

See käsklus on ainult akna 'Laekumised: Sirvi' Spetsiaal-menüüs. Selle käsklusega saad Laekumise kinnitada ning seega võrdub see linnukese asetamisega Laekumisel ruutu 'Kinnita'. Saad valida Laekumiste vahemiku (hoia *Shift*-klahvi all, kui valid vahemikku) ning kinnitada need kõik korraga. Pea meeles, kui oled vastavalt määratlenud Finantsi seadistuses 'Allsüsteemid', koostatakse Laekumiste kinnitamisel neist kanded Finantsi ning neid Laekumisi ei saa enam muuta.

Selle reegli erandiks on Laekumised, mille Tasumisviisil on määratud Vahekonto sisse. Kui sellised Laekumised on kinnitatud, saad siiski vajadusel asetada linnukese ruutu 'Tagasi lükatud'.

Uus kassa-ale

Tavaliselt, kui Arve laekub, arvutatakse kassa-ale Laekumise sisestamisel. Selle allahindluse määrab Hansa vastavalt Arve Tasumistingimusele ja Laekumise kuupäevale. See funktsioon on mõeldud kasutamiseks erandjuhtudel. Kui oled Laekumisele sisestanud Arve numbri, muuda Saadud summa vastavalt kassa-alele (st Arve summa miinus kassa-ale) ja vali antud funktsioon. Luuakse uus rida, millel näed teksti 'Kassa-ale'. Selle rea Saadud summa väljale sisestub vaikimisi summa, mis jääb Arve summast veel üle: seda saad vajadusel muuta. Laekumisest koostataval kandel debiteeritakse seadistuse 'Lausendamine M/R' 1. osal määratud Kassa-ale kontot.

Uus mahakandmine

Seda funktsiooni saab kasutada Arve mahakandmiseks. Määra Arve, mis tuleb maha kanda ja muuda Saadud summa nulliks. Kui soovid registreerida osalist tasumist ja ülejäänud maha kanda, sisesta Saadud summaks osalise makse summa. Seejärel vali antud funktsioon. Luuakse uus rida, millel näed teksti 'Mahakandmine'. Saadud summa väljale sisestub ülejäänud tasumata summa (st summa, mis tuleb maha kanda). Seda saad muuta, kui Sa ei soovi kogu ülejäänus summat maha kanda. Kinnita ja salvesta Laekumine nagu tavaliselt. Kui Laekumisest kootatakse kanne, debiteeritakse sellel seadistuse 'Lausendamine M/R' 2. osal määratud Mahakandmiste kontot. Kui soovid maha kanda mitmeid Arveid, kasuta hooldusfunktsiooni 'Lootusetud arved (mahakandmine)', millest tuleb juttu osas 'Hooldused' käesolevas peatükis edaspidi.

Uus teenustasu

Seda funktsiooni kasutatakse, kui kogu Laekumisel on ühine Teenustasu. Kui soovid igale Laekumise reale registreerida eraldi Teenustasu, kasuta välja 'Teenustasu' kaardi F osal.

Sisesta Arve number. Vali Spetsiaal-menüüst 'Uus teenustasu'. Luuakse uus rida, millel näed teksti 'Teenustasu'. Sisesta Teenustasu summa parempoolsele väljale. Laekumisest koostatud kandel debiteeritakse seadistuse 'Lausendamine M/R' 2. osal määratud Pangakulu kontot. Tasumisviisil näidatud Pangakontot debiteeritakse summast, mis saadakse lahutades Saadud summast Teenustasu, kogu Saadud summa ulatuses krediteeritakse aga Müügivõla kontot.

Jaga laekumine

Vahest võib Klient maksta mingi summa määratlemata, millise Arve eest ta maksab. Sellisel juhul sisesta Laekumisele Kliendi number ja Saadud summa ning vali antud käsklus. Hansa jaotab summa ühele või mitmele laekumata Arvele alustades vanimast.

Arvuta summa

Seda funktsiooni kasutatakse Laekumiste puhul, kus Saadud summa ja Panga summa on erinevates Valuutades ning Panga summa ei vasta mingil põhjusel Saadud summale. Oled selle näiteks kogemata üle kirjutanud või on kurss muutunud Laekumise sisestamise ja kinnitamise vahepeal.

Kindlustamaks, et Panga summa vastaks Saadud summale aseta kursor Panga summa väljale ja käivita antud funktsioon. Panga summa arvutatakse ümber kasutades hetke kurssi.

Pane tähele, et Saadud summa muutmine, muudab alati ka Panga summat, seega tuleb seda funktsiooni kasutada ainult siis, kui on vaja muuta Panga summat Saadud summat muutmata.

Ettemaksu mahakandmine

Seda funktsiooni kasutatakse ettemaksu mahakandmiseks. Sisesta Klient. Mine kaardi C osale ja määra esimesel real 'Ettemaksu number', mis tuleb maha kanda. Vajuta *Enterit* või Tabulaatorit (jälg, et kursor oleks samal real) ja vali antud funktsioon. Sisestub Ettemaksu summa miinusega.

Kui Laekumine kinnitatakse ja salvestatakse, koostatakse sellest kanne, mis on vastupidine esialgsele Ettemaksu Laekumise kande.

Kontrolli laekumise summad

Selle käsklusega esitatakse kiire aruanne, mida saad tellida ainult siit. Aruandes näidatakse iga Laekumise rea kohta, Arve numbrit, tasutud summat ja veel tasumata summat.

Enne selle funktsiooni kasutamist peab Laekumine olema salvestatud osutades [OK].

Koosta ettemaks

Laekumisest saad koheselt koostada Arve, kui laekub ettemaks Tellimusele.

Kliendi Ettemaks registreeritakse Laekumisena, kuid Arve numbrit ei määrata. Laekumise C osale sisestatakse Ettemaksu number. Funktsiooni 'Koosta ettemaks' kasutamiseks peab selleks olema Tellimuse number, mille alusel Ettemaks tasuti. Kasuta *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni Tellimuste nimekirja vaatamiseks ja õige Tellimuse valimiseks. Klient Laekumise A osal

muudetakse vastavalt Tellimuse Kliendile ning Panga summa ja Saadud summa väljadele sisestub Tellimuse summa. Muuda Saadud summa ette makstud summaks, kui see on erinev. Kliendi kaardi 3. osal peab olema märgitud valik 'Ettemaks'.

Laekumine: Vaata

Nr. 21013 Op.kp. 26.03.2001 Viide

T viis H Kommentaar Arveldusarve Hansapank

1 Saadud Tagasi lükatud Info kande E osale

2	Arve nr.	Klient	T viis	Tsheki nr.	Ettem nr.	S val	S summa
1		1001			21004		100,00
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							

Kinnita Valuuta Kokku 100,00

Jälgi, et kursor oleks real, kuhu sisestasid Ettemaksu, et Saadud summa oleks suurem nullist ning et Arve numbri väli sellel real oleks tühi. Seejärel vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Koosta ettemaks'. Ettemaksu kohta koostatakse Arve. See avatakse eraldi aknas pealkirjaga 'Arve: Vaata'. Vajadusel saad seda muuta ning võid seejärel kinnitada. Tekst (pildil 'Ettemaks tellimusele') võetakse Müügitellimuste mooduli seadistusest 'Ettemaksud', KM kood (st KM arvutamine) ja Müügikonto võetakse samas seadistuses määratud Ettemaksu Artiklilt.

Arve: Vaata

Nr. 21012 Nimi Rae Rattapood AS

Klient 1001 Kinnita Info kande E osale 1 2 3 4 5 6

1 Arve kp. 26.03.2001 Meie esindaja Muuda ladu
 Tasumistingimus 10 Nende esindaja Margus Kaarepera Ladu
 Laekumistähtaeg 05.04.2001 Objekt TLN Müügimees SAARA
 Kande kp. 26.03.2001 Ametlik seerianr. 1016961

2	Artikkel	Kogus	Nimetus	Ühikuhind	%	Summa
1			Ettem. tasumise	Ettemaks tellimusele 21004	100,00	2610
2						
3						
4						
5						
6						

MK kokku 0,00 Transp. 0,00 KM 0,00 Summa 100,00
 Valuuta Lisamaks 0,00 Baas KOKKU 100,00

Kinnita Arve ja trüki see välja vastavalt eespool toodud juhiste. Sule kaart sulgemisruudust. Pöördudes tagasi Laekumise juurde, näed, et sellele on sisestunud uue Arve number—

Laekumine: Muuda

Nr. 21013 Op.kp. 26.03.2001 Viide

T viis H Kommentaar Arveldusarve Hansapank 1 2

2	Arve nr.	Klient	T viis	Tsheki nr.	Ettem nr.	S val	S summa
1	21012	1001			21004		100,00
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							

Kinnita Valuuta Kokku 100,00

Kinnita Laekumine (või märgi sellele linnuke ruutu 'Saadud') ja salvesta kaart osutades [OK].

Ära unusta Laekumist salvestada enne Ettemaksuarve koostamist

Igale Laekumise reale saab koostada ainult ühe Ettemaksuarve. Järgnevad Ettemaksuarved tehakse nullsummadega.

Selle funktsiooniga koostatakse Arve, kui toimub laekumine, kuid ei ole Arvet. Kui Sa ei soovi Ettemaksuarvet kohe koostada, vaata palun lõiku 'Ettemaksud', milles kirjeldatakse, kuidas Ettemaksu hiljem koostatud Arvega siduda.

Kui soovid koostada Ettemaksuarvet, mis oleks nõue maksmiseks (st enne Ettemaksu Laekumist), kasuta Müügitellimuse Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Ettemaksuarve'. Sellise Arve Laekumine registreeritakse tavalise Laekumisena.

Trüki kassaorder

Seda käsklust kasutatakse Laekumiste puhul, millel on Sularaha Tasumisviis. Trükitakse Kassaorder, mille saad panna oma registrisse või anda Kliendile. Balti riikides on seadus, mis nõuab, et kõigist kassadokumentidest oleksid väljatrukid. Selle funktsiooni kasutamiseks peab olema installeeritud Kassa moodul.

Kassaorderite välja trükkimiseks suuremal hulgal mine Kassa moodulisse. Ava kaust [Dokumendid] Põhiaknas või vali 'Dokumendid' File-menüüst. Vali 'Kassa sissetulekud-laekumised' ja osuta [OK]. Määra Laekumise number (või numbrivahemik), mida soovid välja trükkida ja osuta [OK].

Ükskõik kas trükid dokumente ühekaupa või suuremal hulgal, kasutatav dokumendimall määratakse ikka ühtviisi—

1. Kujunda Kassa sissetulekuorderile mall Üldise mooduli Dokumendimallide registris ja anna sellele nimeks 'KSO_LAEK'. Määra dokumenditüüp 'Kassa sissetulekuorder, laekumine' Spetsiaal-menüü valikus 'Info'. Hansaga on kaasas mõned näidisdokumendimallid, mida saad muuta oma vajadustele vastavalt. Lähemalt loe Dokumendimallide registri kasutamisest Üldist moodulit käsitlevast peatükist juhendi 1. raamatus.
2. Mine Kassa moodulisse.
3. Ava Dokumentide register Põhiaknast või File-menüüst. Avaneb aken 'Dokumendid': märgi ära 'Kassa sissetulekud - laekumised'.

4. Vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda dokument'.
5. Avanenud aknas sisesta väljale 'Dok.mall' Kassa sissetulekuorderile kujundatud dokumendimalli kood (kasuta *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni sisestusvigade vältimiseks).
6. Akna salvestamiseks osuta [OK]. Nüüd trükitakse Kassa sissetulekuorderid siin määratud dokumendimallile nii Dokumentide funktsiooni kui Laekumise Spetsiaal-menüüd kasutades

Funktsiooni kasutamiseks peab Laekumine olema salvestatud, kuid ei pea olema kinnitatud.

Ava kanne

Kui Laekumine on kinnitatud ja salvestatud, koostatakse sellest kanne, kui oled programmi vastavalt seadistanud Finantsi seadistuses 'Allsüsteemid'. Selle käsklusega saad koostatud kannet kohe vaadata.

Kanne avatakse eraldi aknas.

Pane tähele: see käsklus avab ainult lõpliku kande mitte võimalikke vahekandeid (nt. kui Laekumine on Saadud, kuid ei ole kinnitatud).

Koosta ettemaksuarve

See funktsioon on kasutamiseks Venemaal, kus Müügi KM arvestatakse Laekumistelt. Kui toodete või teenuste eest on raha saadud, kuid neid ei lähetata enne järgmist kuud ning ei ole tehtud ka Arvet, saab kasutada Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Koosta ettemaksuarve' Ettemaksuarve koostamiseks ja väljatrükiks.

Ettemaks sisestatakse Laekumisena, kuid jäta Arve numbri väli tühjaks. Selle asemel sisesta Ettemaksu number kaardi C osale: see võib olla suvaliselt valitud number, Kliendi poolt ettemaksule antud number või eelistatult Müügitellimuse number, mille alusel ettemaks tehti. Kahel esimesel juhul sisesta Kliendi number ja Saadud summa. Kolmandal juhul kasuta *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni Tellimuste nimekirja vaatamiseks. Kui kasutatakse Müügitellimuse numbrit, muudetakse Klient Laekumise A osal vastavalt Tellimuse Kliendile ning Panga summa ja Saadud summa väljadele sisestub Tellimuse summa. Muuda Saadud summa ette makstud summaks, kui see on erinev. Kliendi kaardi 3. osal peab olema märgitud valik 'Ettemaks'.

Laekumine: Muuda

Nr. 21014 Op.kp. 26.03.2001 Viide

T viis H Kommentaar Arveldusarve Hansapank

1 Saadud Tagasi lükatud Info kande E osale

2	Arve nr.	Klient	T viis	Tsheki nr.	Ettem nr.	S val	S summa
1		1006			21005		1000,00
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							

Kinnita Valuuta Kokku 1000,00

Sisesta KM kood D osale ning KM summa arvutatakse automaatselt. Kontrolli kas see on õige. Salvesta Laekumine ning vali käsklus 'Koosta ettemaksuarve' Spetsiaal-menüüst. Koheselt koostatakse Arve, mis avatakse eraldi aknas pealkirjaga 'Arve: Vaata'. Seda saad vajadusel muuta ning võid seejärel kinnitada. Pane tähele, kui seadistuse 'Lausendamine M/R' 2. osal ei ole Ettemaksu KM kontot määratud, ei koostata Ettemaksuarvet.

Arve: Vaata

Nr. 21013 Nimi Estinvest AS

Klient 1006 Kinnita Info kande E osale

1 Arve kp. 26.03.2001 Meie esindaja Muuda ladu

Tasumistingimus 7 Nende esindaja Maiken Investor Ladu

Laekumistähtaeg 02.04.2001 Objekt TLN Müügimees

Kande kp. 26.03.2001 Ametlik seerianr. 1-31614

2	Artikkel	Kogus	Nimetus	Ühikuhind	%	Summa
1			Ettemaksu arve			847,46
2						
3						
4						
5						
6						

MK kokku 0,00 Transp. KM 152,54 Summa 847,46

Valuuta Lisamaks 0,00 Baas KOKKU 1000,00

Kinnita Arve ja trüki see välja vastavalt eespool toodud juhiste. Sule kaart sulgemisruudust.

Arve kinnitamisel ei koostata sellest kannet ning seda näidatakse ainult Müügiraamatu aruandes. Laekumine kinnitamisel koostatakse sellest kanne, millel krediteeritakse KM koodile määratud Müügikontot KM summas vastavalt Laekumise D osal näidatud väärtusele ja debiteeritakse Ettemaksu KM kontot, mis määratakse seadistuse 'Lausendamine M/R' 2. osal.

Ettemaksud

Ettemaksu kasutatakse, kui Klient tasub mingi summa konkreetsele Arvele viitamata. Sellised Laekumised sisestatakse Laekumiste registrisse ilma Arve numbrita osal A. Ettemaksul võib kasutada Ettemaksu numbrit, mis märgitakse Laekumise C osale. Ettemaksu võib registreerida ka ilma Ettemaksu numbrita. Järgnevalt kirjeldatakse neid kahte Ettemaksu tüüpi lähemalt.

Ettemaksu numbriga ettemaksud

Ettemaksu numbrit kasutatakse tavaliselt, kui Klient tasub Ettemaksu Müügitellimuse alusel, enne Arve väljastamist.

Klientide puhul, kellele soovid registreerida Ettemakse, märgi Kliendi kaardi 3. osal valik 'Ettemaks'. Määra kontrollkonto seadistuse 'Lausendamine M/R' 2. osal väljal Ettemaks. Igale Kliendiklassile saad anda erineva kontrollkonto.

Kliendi Ettemaks registreeritakse Laekumisena, kuid Arve numbrit ei määrata. Selle asemel sisestatakse Ettemaksu number osale C. See võib olla suvaliselt valitud number, Kliendi poolt ettemaksule antud number või eelistatult Müügitellimuse number, mille alusel ettemaks tehti. Kui soovid, et siin kasutataks ainult Müügitellimuste numbreid, lülita sisse valik 'Kasuta ettemaksude juures müügitellimuse numbrit' Müügitellimuste mooduli seadistuses 'Ettemaksud'. Kui kasutatakse Müügitellimuse numbrit, muudetakse Klient Osal A Müügitellimusel kasutatud Kliendiks ja Panga summa ning Saadud summa asendatakse Tellimuse summaga. Muuda see ette makstud summaks, kui see on erinev—

Laekumine: Vaata

Nr. 21015 Op.kp. 26.03.2001 Viide

T viis H Kommentaar Arveldusarve Hansapank

1 Saadud Tagasi lükatud Info kande E osale

2	Arve nr.	Klient	Tasumise kp.	P val	P summa	S val	S summa
1		1001	26.03.2001		100,00		100,00
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							

Kinnita Valuuta Kokku 100,00

Spetsiaalne Ettemaksu konto on 2610, kuna Ettemaksu Laekumine tekitab kohustuse. Laekumise kinnitamisel koostataval kandel krediteeritakse seda kontot Saadud summa ulatuses. Deebetkonto võetakse Tasumisviisilt nagu tavaliselt—

Kanne: Vaata

Nr. 21015 Op.kp. 26.03.2001 Viide

Seletus Arveldusarve Hansapank

	Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood
1	2610	TLN	Ostjate ettemaksud		100,00	A
2	1021		Arveldusarve Hansapa	100,00		B
3	2610		Ostjate ettemaksud	15,25		C
4	2410		Arvestatud käibemaks		15,25	D
5						E
6						F
7						G
8						
9						
10						
11						

Vahe 0,00 Käive 115,25 115,25

Kui toimub müük, võid koostada Arve. Kui see on tehtud, võib Ettemaksu Arvega siduda millega loetakse Arve tasutuks.

Kui kasutasid Ettemaksu numbrina Tellimuse numbrit, koostad Arve kasutades Tellimuse Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Arve' (lähemalt kirjeldatud Müügitellimuste peatükis 3 juhendi. raamatus). Kui avaneb aken 'Arve: Vaata', saad hoiatuse, et selle Kliendi nimel on üleval lahtine Ettemaks (st Ettemaks, mis ei ole ühegi Arvega seotud). See meenutab Sulle,

et Ettemaks tuleb Arvega siduda. Kui sisestad Arve otse Arvete registrisse, ilmub sama hoiatus, kui valid Arvele Kliendi. Sel juhul sisesta müüdüd Artiklid Arvele nagu tavaliselt.

Kui Arve on valmis, vali Spetsiaal-menüüst lasklus 'Seo ettemaksuga. Esimesele tühjale reale sisestub viide Ettemaksule. Sisesta Ettemaksu number Laekumise realt, millega soovid antud Arvet siduda. Kasuta *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni võimalike sidumata Ettemaksude vaatamiseks. Selles nimekirjas näed Laekumiseridu, millel on märgitud Ettemaksu number, ning puudub Arve number. Sellised Laekumiseread, millel puuduvad nii Ettemaksu kui Arve number, siia nimekirja ei jookse: palun loe selliste Ettemaksude sidumisest Arvetega osast 'Ettemaksu numbrita ettemaksud' edaspidi.

Vali Ettemaks tehes soovitud real hiirega topeltklõpsu. Ettemaksu number sisestub Ettemaksu reale. Samuti sisestub Ettemaksu summa. See summa on kogu Ettemaksu sidumata summa või Artiklite hindade summa koos KM-ga (st Arve summa) olenevalt sellest, kumb on väiksem. Selles summas krediteeritakse Müügiölgade kontot, kui Arve kinnitatakse ja salvestatakse ning Arve loetakse selle summa ulatuses tasutuks.

Arve: Muuda						
Nr.	21016	Nimi	Rae Rattapood AS			
Klient	1001	☐ Kinnita	☐ Info kande E osale	1	2	3
1	Arve kp.	26.03.2001	Meie esindaja		☐ Muuda ladu	
	Tasumistingimus	7	Nende esindaja	Margus Kaarepera	Ladu	
	Laekumistähtaeg	02.04.2001	Objekt	TLN	Müügimees	SAARA
	Kande kp.	26.03.2001	Ametlik seerianr.	1016961		
2	Artikkel	Kogus	Nimetus	Ühikuhind	%	Summa
1	400103	1	Kindad	370,00		370,00
2			Ettemaksu nr. 21006	Ettemaksu arve	15,25	100,00
3						
4						
5						
6						
MK kokku		370,00	Transp.		KM	66,60
Summa						370,00
Valuuta		Lisamaks	0,00	Baas		KOKKU
						436,60

Arve kinnitamisel koostatakse sellest kanne, millel näed nii tavalisi Arve konteeringuid kui ka neid, mis näitavad Arve sidumist Ettemaksuga. Sellega tagatakse Kliendi korrektne Müügireskontro järjepidevus—

Kanne: Vaata						
Nr.	21016	Op.kp.	26.03.2001	Viide		
Seletus	1001 Rae Rattapood AS					
Konto	Objektid	Sisu	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredit	KM-kood	
1	1210	TLN	Ostjate tasumata arved	436,60		
2	3011	MÜÜK2,SAARA,TLN	Müük		370,00	1
3	2410		Arvestatud käibemaks		66,60	
4	1210	MÜÜK2,SAARA,TLN	Ostjate tasumata arved		100,00	1
5	2610	MÜÜK2,SAARA,TLN	Ostjate ettemaksud	100,00		1
6	2610		Ostjate ettemaksud		15,25	
7	2410		Arvestatud käibemaks	15,25		
8						
9						
10						
11						
Vahe		0,00	Käive		551,85	551,85

Arve ja Ettemaksu seisud on nüüd järgmised—

1. kui Arve summa võrdub Ettemaksu kogu sidumata summaga, käsitletakse Arvet nüüd laekunud Arvena ja see ei jookse enam aruandesse 'Kliendi väljavõte, esitatud arved'. Ettemaks on kogu ulatuses kasutatud;
2. kui Arve summa on väiksem kui Ettemaksu kogu sidumata summa, käsitletakse Arvet nüüd laekunud Arvena ja see ei jookse enam aruandesse 'Kliendi väljavõte, esitatud arved'. Ettemaks ei ole kogu ulatuses kasutatud ning selle ülejäänud osa on võimalik siduda teiste Arvetega; või
3. kui Arve summa on suurem kui Ettemaksu kogu sidumata summa, käsitletakse Arvet osaliselt laekununa. Ettemaks on kogu ulatuses kasutatud.

Pea meeles, et Arve peab olema täielikult valmis enne kui valid Spetsiaalmenüüst käskluse 'Seo ettemaksuga'. Selle funktsiooniga arvutatakse Ettemaksu reale summa: selles summas krediteeritakse Müügivõlgade kontot, seega tasutakse selles summas antud Arvet. Kui Arve ei ole funktsiooni käivitamisel valmis ja selle summa on väiksem kui vaba Ettemaksu summa, sisestub Ettemaksu reale Arve summa. Kui nüüd lisatakse Arvele veel Artikleid või Transpordikulu ning Arve kinnitatakse ja salvestatakse, krediteeritakse Müügivõlgade kontot ikka vaid selles summas. Seega ei saa Arve täielikult tasutud ning samas jääb osa Ettemaksu kasutamata.

Kui valid käskluse 'Seo ettemaksuga' enne kui Arve on valmis, (võimalik, et pead viimasel hetkel veel parandusi tegema) võid kas muuta summat

Ettemaksu real või kustutada terve Ettemaksu rea ning valida käskluse 'Seo ettemaksuga' uuesti. Kui valid esimese võimaluse, ei ole Sul võimalik sisestada suuremat summat, kui on vaba Ettemaksu summa või Arve summa kokku.

Pea meeles, et Arve oleks valmis enne käskluse 'Seo ettemaksuga' kasutamist.

Ettemaksu numbrita ettemaksud

Ettemakse saab registreerida ka ilma Ettemaksu numbrita. Ka selliseid Ettemakse on võimalik Arvetega siduda, kuid siin ei saa kasutada Arve Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Seo ettemaksuga'. Arve sisestatakse ja kinnitatakse ühegi viiteta Ettemaksule. Seejärel tuleb see Ettemaksuga siduda. Seda tehakse Laekumise kaardil kaheastmelise protseduurina—

Laekumine: Vaata

Nr. 21019 Op.kp. 10.04.2001 Viide

T viis H Kommentaar Arveldusarve Hansapank

1 Saadud Tagasi lükatud Info kande E osale

2	Arve nr.	Klient	Tasumise kp.	P val	P summa	S val	S summa
1	21018	1005	10.04.2001		500,00		500,00
2		1005	10.04.2001		-500,00		-500,00
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							

Kinnita Valuuta Kokku 0,00

Et Müügireskontro muudetak õigesti, pead Laekumisele sisestama kaks rida nagu näidatud ülaltoodud pildil: kõigepealt tavaline Laekumise rida ning seejärel samasugune rida miinusmärgiga.

Kliendi väljavõte - perioodiline					
Kliendi väljavõte - perioodiline			Hansa, printitud: 26.03.2001 11:43		
Paul & Pojad AS			Periood 01.04.2001 : 30.04.2001		
Detailne			Kliendid 1005		
			Summa valuutas		
1005	Olev Kannus				
Op.kp.	Tüüp	Number	Deebet	Kreedid	
		Algsaldo		-618,00	
10.04.2001	ARVE	21018	1 298,00	680,00	
10.04.2001	Ettem	21019 ()		-500,00	
10.04.2001	LAEK	21019 (21018)		500,00	
		Kokku	1 298,00	0,00	
		Muutus	1 298,00		
		Lõppsaldo		680,00	
		Kokku	Algsaldo	Muutus	Saldo
		Kokku	-618,00	1 298,00	680,00

Otsi

Vigade parandamine Laekumistel

Ka kõige tähelepanelikumal kontrollimisel võib ikka juhtuda, et Laekumise sisestamisel tehakse mingi viga. Kui Laekumine on kinnitatud, ei saa seda enam muuta, kuid viga saab sellegipoolest parandada kasutades järgmist protseduuri. On oluline, et seda töökäiku järgitaks täpselt ning Kliendi Laekumiste ajalugu säiliks korrektseksena.

1. Vali Laekumine, mida on vaja parandada.
2. Tee sellest koopia osutades [Koopia]. Luuakse uus Laekumise kaart, mis on koopia vigasest kaardist.
3. Aseta miinusmärk Saadud summa ette ja jälgi, et summa ise säiliks muutumatuna.
4. Kinnita ja salvesta Laekumine.
5. Sisesta uus, õige Laekumine.

Klientide register

Selle registri kohta loe palun peatükist 'Kliendid' juhendi 1. raamatus.

Artiklite register

Selle registri kohta loe palun peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Artikliklasside register

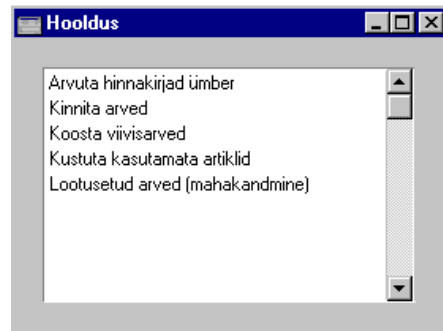
Selle registri kohta loe palun peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Hindade register

Selle registri kohta loe palun peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Hooldused

Hooldusfunktsioonid on enamasti mõeldud mingite andmete uuendamiseks ning tavaliselt haaratakse mingi registri kõik või paljud kaardid. Müügireskontros on viis sellist funktsiooni. Nende kasutamiseks vali 'Hooldused' Fail-menüüst. Avaneb järgmine aken —

Tee soovitud valikul hiirega topeltklõps. Avaneb aken, milles saad määrata, kuidas antud funktsioon toimima peab. Osuta [OK] funktsiooni käivitamiseks.

Arvuta hinnakirjad ümber

Selle funktsiooni kohta loe palun peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Kinnita arved

Selle käsklusega saad kinnitada hulga Arveid korraga.

Sisesta Arve number või kooloniga eraldatud numbrivahemik ja osuta [OK]. Arved kinnitatakse ja koostatakse kanded Finantsi. Kui oled seda funktsiooni kasutanud, ei saa Sa enam neid Arveid muuta ega kustutada.

Koosta viivisarved

Selle funktsiooniga koostatakse Arvete registrisse Viivisarved Arvetele, mille tasumisega on üle tähtaja viivitatud. Need Arved ei ole kinnitatud ning neid on võimalik muuta või kustutada.

Viivisarvetele saad kirjeldada omaette numbriseeria. Kui soovid seda võimalust kasutada, määra see numbriseeria Viivisarvetele Üldise mooduli seadistuses 'Numbriseeriad vaikimisi'. Muul juhul kasutatakse Viivisarvete puhul esimest Numbriseeriat Arvete numbriseeriade seadistusest.

Viivisarvete koostamiseks peab olema täidetud rida eeltingimusi—

- Viivise seadistuses peavad olema määratud õiged viivisetingimused.
- Artiklite registris peab olema Viivise Artikkel ja vajadusel ka Viivise lisatasu Artikkel. Kui soovid kasutada Viivise ja Viivise lisatasude jaoks spetsiaalseid Müügikontosid, määra need Artikli kaartidel.
- Klientidel, kellele soovid Viivisarveid koostada märgi Kliendi kaardi 3. Osal valik 'Viivis'. Kui sellistel Klientidel on Arveid, mille eest Sa ei soovi viivist arvestada, saad selle ära keelata asetades konkreetsel Arvel linnukese ruutu 'Ei arvesta viivist' (Arve 4. osa).

Klient

Ctrl-Enter

Klientide register

Vahemik

Alfabeetiline

Sisesta Kliendi number (või numbrivahemik eraldatuna kooloniga), kellele soovid Viivisarveid koostada.

Klass	<i>Ctrl-Enter</i>	Kliendiklasside seadistus, Müügireskontro
		Kui soovid koostada Viivisarveid teatud Klassi kuuluvatele Klientidele, sisesta Kliendiklassi kood.
Müügimees	<i>Ctrl-Enter</i>	Kasutajate register, Üldine moodul
		Kui soovid koostada Viivisarveid teatud Müügimehe Arvetele, sisesta siia selle Müügimehe initialsid.

Periood: Alates /Kuni

Ctrl-Enter Hetke kuupäev

Periood, mille kohta Viivisarved koostatakse. Vaikimisi sisestub eelmine kuu. Kuupäevade vahemikku võid vajadusel muuta.

Viivisarve kp. ***Ctrl-Enter*** Hetke kuupäev

Kuupäev, mida kasutatakse viivise arvutamisel. Tavaliselt on selleks Viivisarve koostamise kuupäev, kuid see võib olla ka mingi muu kuupäev.

Näita viivisarvetel perioodi

Lülita sisse see valik, kui soovid, et valitud periood väljadel (Alates - Kuni) sisestuks ka Viivisarvetele.

Kustuta kasutamata artiklid

Selle funktsiooniga kustutatakse Artiklid, mida ei ole kasutatud. St Artiklid, mida ei ole kasutatud toiminguregistris nagu Arved, Tellimused või Tooted. Artiklid, mida on kasutatud baasregistrites nagu Retseptid, kustutatakse.

Funktsiooni valimisel avaneb järgmine dialoogiaken—

Jäta väli tühjaks, kui soovid kustutada kõik kasutamata Artiklid või sisesta Artikli number (või numbrivahemik) kasutades vajadusel *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni teatud Artiklite kustutamiseks. Osuta [OK]. Kõik kasutamata Artiklid valitud vahemikus kustutatakse.

Lootusetud arved (mahakandmine)

Selle funktsiooniga saad maha kanda ühe või mitu Arvet. Seda võib olla vaja, kui tead kindlalt, et Klient ei tasu ühtegi oma Arvetest nt. pankrotistumise tõttu. Seda funktsiooni võid kasutada ka Müügireskontro väikeste erinevuste mahakandmiseks. Selle funktsiooniga koostatakse Laekumiste registrisse kaart, mis 'mõistab', et üleval olev summa tuleb maha kanda.

Niimoodi koostatud laekumised ei ole kinnitatud ning neid on võimalik muuta või kustutada. Laekumise kinnitamisel koostatakse Finantsi kanne, millel debiteeritakse maha kantud summas seadistuse 'Lausendamine M/R' 2. osal määratud Mahakandmiste kontot.

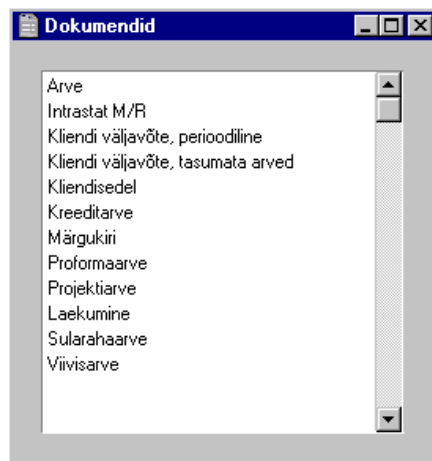
Pea meeles, et pead täitma määramisaknas vähemalt ühe välja. Kui kõik väljad on tühjad, kantakse kõik laekumata Arved maha.

Arved	Vahemik	Numbriline
		Sisesta Arve number või numbrivahemik.
Klient	Ctrl-Enter	Klientide register
		Sisesta Kliendi number, kelle tasumata Arveid soovid maha kanda.
Viivitatud päevi üle		
		Kui Sinu Müügireskontros on mõned väga vanad Arved, saad maha kanda need, mille tasumisega on viivitatud üle teatud päevade arvu. Sisesta siia see päevade arv.
Maksimaalne arve summa		
		Saad piiritleda protsessi Arvetega, mille tasumata kogusumma on väiksem, kui siia sisestatud summa.

Dokumendid

Funktsioon 'Dokumendid' võimaldab dokumente või dokumendimalle korraga suurel hulgal välja trükkida. Selleks vali 'Dokumendid' File-menüüst või ava kaust [Dokumendid] Põhiaknas.

Funktsiooni valimisel avaneb alltoodud aken, milles näed dokumente, mida on võimalik Müügireskontrost välja trükkida. Iga dokument trükitakse oma dokumendimallile.

Dokumendi välja trükkimiseks toimi järgnevalt—

1. Tee valitud rida aknas 'Dokumendid' aktiivseks.
2. Kasutades Spetsiaal-menüüd, määra, kuhu dokument saadetakse. Vaikimisi saadetakse dokument välja trükkimiseks valitud printerile. Teised valikud on Printeri järjekord (selle valiku kohta loe peatükist 'Menüüd ja alammenüüd' juhendi 1. raamatus) või Faks (kui kasutatav riistvara seda võimaldab).
3. Osuta [OK]. Avaneb aken, milles saad määrata välja trükitavad dokumendid (nt. millised Arved või Laekumised trükitakse). Sellest määramisaknast tuleb edaspidi eraldi juttu.
4. Osuta [OK] dokumendi trükkimiseks.
5. Sule aken 'Dokumendid' sulgemisruudust.

Dokumendimalli määramiseks igale dokumendile toimi järgnevalt (Hansaga on kaasas näidisdokumendimallid)—

1. Kujunda igale dokumendile dokumendimallid (või muuda näidisdokumendimalle vastavalt oma vajadustele) kasutades Üldise mooduli registrit [Dokumendimallid]. Dokumendimallide kujundamisest on lähemalt juttu Üldist moodulit käsitlevas peatükis juhendi 1. raamatus.
2. Mine Müügireskontrosse ja vali 'Dokumendid' Fail-menüüst või ava kaust [Dokumendid] Põhiaknas.
3. Tee iga rida aktiivseks ja vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda dokument'. Avanenud aknas saad dokumendile määrata malli (või mitu malli). Dokumendi sidumisest malliga loe peatüki 'Menüüid ja alam-menüüid' osast 'Dokumendid' juhendi 1. raamatus. Näiteks saad siduda dokumendi mitme erikeelse malliga keelekoodide abil või siduda erinevad mallid erinevate numbriseeriatega.
4. Dokumendile pead vastava dokumendimalli määrama vaid ühe korra. Edaspidi kasutatakse seda dokumendi trükkimisel automaatselt.

Trükitava dokumendi määramisest tuleb juttu edaspidi. Alati, kui soovid välja trükkida kõik registris olevad dokumendid, jäta määramisaknas väljad täitmata. Kui soovid välja trükkida vaid teatud dokumente, täida väljad nagu kirjeldatud edaspidi.

Tihti on võimalik välja trükkida dokumentide vahemik. Selleks sisesta vahemiku esimene ja viimane number ning eralda need kooloniga. Näiteks Klientide 001 kuni 010 puhul sisestad vastavale väljale '001:010'. Sõltuvalt väljast võib nummerdamine toimuda alfabeetiliselt või numbriliselt. Alfabeetilisse vahemikku 1:2 haaratakse ka numbrid 100, 10109, jne.

Arved

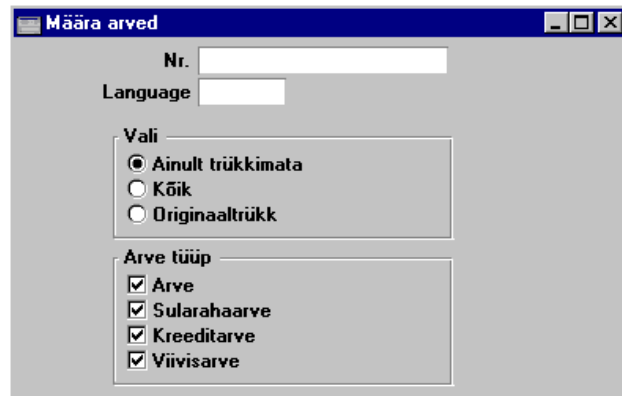
Arve trükkimiseks võib olla väga erinevaid põhjusi: proovitrükk Arve kontrollimiseks enne selle kinnitamist, koopia oma registri jaoks või Arve originaal Kliendile saatmiseks.

Proovitrüki väljastamiseks osuta Printeri ikoonile, kui töötad Arvega enne selle kinnitamist. Hansa väljastab Arve tekstiga 'Proovitrükk' diagonaalselt üle lehe. Kuna Arve on veel kinnitamata, saad seda vajadusel muuta. Sama kehtib ka Sularahaarvete, Viivisarvete ja Kreditarvete kohta. Kui soovid näha väljatrüki näidist ekraanil, hoia *Shift*-klahvi all ja osuta Printeri ikoonile.

Lõplike Arvete trükkimiseks toimi järgnevalt. Kõigile koopiatele trükitakse tekst 'Koopia' diagonaalselt üle lehe.

1. Vali 'Dokumendid' File-menüüst või ava kaust [Dokumendid] Põhiaknas. Tee topeltklõps real 'Arved'.

Avaneb aken 'Määra arved'.

The screenshot shows a dialog box titled "Määra arved". It has two input fields: "Nr." and "Language". Below these are two sections. The first section, "Vali", contains three radio buttons: "Ainult trükkimata" (which is selected), "Kõik", and "Originaaltrükk". The second section, "Arve tüüp", contains four checked checkboxes: "Arve", "Sularahaarve", "Kreeditarve", and "Viivisarve".

2. Sisesta Arve number või kooloniga eraldatud numbrivahemik. Vali millised Arved trükitakse. Sisesta Keel, kui soovid välja trükkida vaid teatud Keelekoodiga (Osa 4) Arved. Märki valikud määramaks, millised arved trükitakse—

Ainult trükkimata

Selle valikuga jäetakse välja Arved, mida on juba kord välja trükitud. Välja trükitakse ainult määratud vahemiku kinnitatud Arved.

Kõik

Trükitakse kõik valitud vahemikku kuuluvad Arved. Eelnevalt välja trükitud Arvetele trükitakse tekst 'Koopia'. Välja trükitakse ka määratud vahemiku kinnitamata Arved

Originaal

Selle valikuga trükitakse samuti kõik valitud vahemikku kuuluvad Arved. Eelnevalt välja trükitud Arved trükitakse uuesti välja originaalarvetena ning neile ei trükita teksti 'Koopia'. Välja trükitakse ka määratud vahemiku kinnitamata Arved.

Kasuta Arve tüüpide valikuid, kui soovid välja trükkida teatud tüüpi Arveid. Need trükitakse erinevatele dokumendimallidele, mille määramiseks märki iga dokument nimekirjaaknas ja vali Spetsiaal-menüüst käsklus 'Kirjelda dokument'.

Arve	Standardarve kasutab arve dokumenti. Märgi sama valik, kui soovid välja trükkida Projektiarveid (mille 4. Osal on märgitud Projekt). Sellised Arved trükitakse kasutades Projektiarve dokumenti, mitte Arve dokumenti.
Sularahaarve	Kui Arvel on Sularaha Tasumistingimus, kasutatakse Arve dokumendi asemel alati Sularahaarve dokumenti.
Kreeditarve	Kui Arvel on Kredit Tasumistingimus, kasutatakse Arve dokumendi asemel alati Kreeditarve dokumenti.
Viivisarve	Kui Arve koostati kasutades Hooldusfunktsiooni 'Koosta viivisarved', (kirjeldatud käesolevas peatükis edaspidi), kasutatakse Arve dokumendi asemel alati Viivisarve dokumenti.

3. Osuta [OK] trükkimise alustamiseks või tühista valikud sulgedes akna sulgemisruudust.

Arvele dokumendimalli kujundamisel on Koguste jaoks kaks võimalikku välja. Väljal 'Kogus' trükitakse Arve kogusele alati nii palju kohti peale koma, kui Arvele sisestati. Väljal 'Kogus sisse' trükitakse alati kaks kohta peale koma ning summa ümardatakse vastavalt üles- või allapoole.

Intrastat M/R

Seda süsteemi kasutatakse statistika kogumiseks kaupade tegeliku liikumise kohta erinevate EÜ liikmesmaade vahel. Kui Sinu firma asub mõnes EÜ riigis ning selle kaubavahetus firmadega teistes EÜ maades ületab lubatud väärtuse, tuleb saata see aruanne vastavatele instantsidele.

Sellel dokumendil näed perioodil müüdud Artikleid koos koguste ja väärtustega. Dokumendimall tuleb kujundada vastavalt ametlikele nõuetele.

Periood	01.01.2001:31.12.2001
Artiklid	
Artikliklassid	
Arved	
Kasutaja	Lihtne Siseneda kasutaja

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Määra periood, mille kohta aruannet soovid.
Artiklid	<i>Ctrl-Enter</i>	Artiklite register
	Vahemik	Alfabeetiline
		Sisesta Artikli number või kooloniga eraldatud numbrite vahemik, mida soovid aruandes näha.
Artikliklassid	<i>Ctrl-Enter</i>	Artikliklasside register, Müügireskontro
	Vahemik	Alfabeetiline
		Sisesta Artikliklass või Artikliklasside vahemik, kui soovid Aruandes näha teatud Klassidesse kuuluvaid Artikleid.
Arved	Vahemik	Numbriline
		Kui soovid koguda statistikat teatud Arvetelt, sisesta soovitud Arvete vahemiku esimene ja viimane number eraldades need kooloniga. See on abiks, kui kasutad EÜ Klientide Arvete jaoks eraldi numbriseeriat.

Kliendisedelid

Siit saad väljastada sedeleid Kliendi nime ja aadressiga. Aadressina kasutatakse Arve aadressi Kliendi kaardi 1. osalt. Lähemalt loe palun peatükist 'Kliendid' juhendi 1. raamatus.

Kliendi väljavõte, tasumata arved

Kliendi väljavõtte dokumendil näed kokkuvõtet Kliendile saadetud tasumata Arvetest. See dokument on sarnane samanimelisele aruandele, kuid dokumendi kujundus on erinev ning seda saab iga kasutaja vastavalt oma vajadustele ümber kujundada Üldise mooduli Dokumendimallide registris. Aruanne on mõeldud firmasiseseks kasutamiseks, dokument Kliendile saatmiseks.

Klient	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide register
	Vahemik	Alfabeetiline
		Sisesta siia Kliendi number või numbrivahemik, kelle kohta soovid väljavõtteid.
Klass	<i>Ctrl-Enter</i>	Kliendiklasside seadistus, Müügireskontro
		Kui soovid trükkida väljavõtteid teatud Klassi kuuluvate Klientide kohta, määra see Klass siin.
Viivitatud päevi üle		Kui soovid väljavõttesse ainult Arveid, mille tasumisega on viivitatud üle tähtaja rohkem, kui teatud arv päevi, sisesta see päevade arv siia.
Muuda märgukirja taset		Igal Arvel on teatud kood (Märgukirja tase), mis näitab, mitu korda on sellele Arvele Märgukirju või Kliendi väljavõtteid koostatud. Aseta linnuke sellesse ruutu, kui soovid, et Märgukirja taset muudetakse, kui trükitakse Kliendi väljavõte.
		Märgukirjade saatmisel (vt edaspidi) määrab Märgukirja tase, milline tekst Märgukirjale trükitakse.
		Iga Arve Märgukirja tase tuuakse välja ka Kliendi väljavõttel ning seda näed samuti Arve 4. osal.
Vali arved		Määra siis, millised Arved väljavõttesse kaasatakse.

Kõik	Selle valikuga võetakse väljavõttesse kõik tasumata Arved.
Aegunud	Selle valikuga võetakse väljavõttesse ainult need Arved, mille tasumistähtaeg on ületatud.

Kliendi väljavõte, perioodiline

Sellel dokumendil näed kõiki müügitehinguid Klientidega valitud perioodil. See erineb dokumendist 'Kliendi väljavõte, tasumata arved' selle poolest, et siin tuuakse lisaks välja ka tasutud Arved ja Laekumised. See dokument on sarnane samanimelisele aruandele, kuid dokumendi kujundus on erinev.

The screenshot shows a window titled "Määra kliendi väljavõte, perioodiline". It contains the following fields and options:

- Klient**: An empty text input field.
- Klass**: An empty text input field.
- Periood**: A text input field containing the date range "01.01.2001:31.12.2001".
- Objekt**: An empty text input field.
- Ainult saldoga kliendid**: A checkbox option.

Klient	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide register
	Vahemik	Alfabeetiline
		Sisesta siia Kliendi number või numbrivahemik, kelle kohta soovid väljavõtteid.
Klass	<i>Ctrl-Enter</i>	Kliendiklasside seadistus, Müügireskontro
		Kui soovid trükkida väljavõtteid teatud Klassi kuuluvate Klientide kohta, määra see Klass siin.
Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Määra aruandele periood.

Objekt	Ctrl-Enter	Objektide register, Finants/Üldine moodul
---------------	-------------------	--

Saad aruandesse tellida vaid teatud Objektide kombinatsiooni kandvad Arved.

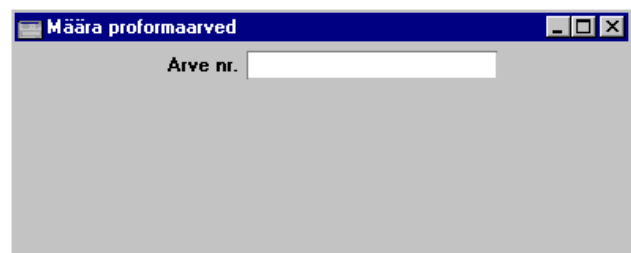
Ainult saldogaga kliendid

Märgi see valik, kui soovid jätta välja saldota Kliendid.

Kreeditarved, Sularahaarved, Projektiarved, Viivisarved

Need valikud toimivad samuti nagu 'Arved', mida kirjeldasime. Erinevad valikud on selleks, et saaksid neile dokumentidele määrata erinevad dokumendimallid. Selleks märgi iga rida 'Dokumentide' nimekirjas ning vali käsklus 'Kirjelda dokument' Spetsiaal-menüüst. See tuleb teha iga dokumendi puhul, mida kasutad. Kui dokumendimall on määramata, annab Hansa selle dokumendi trükkimisel veateate 'Ei leia dokumenti'. Kui saad sellise teate, kontrolli Arve tüüpi ja vaata, kas vastav dokumendimall on olemas ning dokumendiga seotud. Proformaarved

Proformaarve trükitakse tavaliselt, kui soovetakse saada ettemaksu. Proformaarve erineb tavalisest Arvest väliselt selle poolest, et Arve numbri ees on sõna 'Proforma' ning ka kinnitamata Arvetele ei trükita teksti 'Proovitruk'.

Sisesta Arve number või numbrivahemik ja osuta [OK]. Proformaarved trükitakse kõigi valitud vahemikku kuuluvate Arvete kohta. Arved võivad olla kinnitatud või kinnitamata ning ükskõik millist tüüpi (Arved, Sularahaarved, Kreeditarved, Viivisarved või Projektiarved).

Üksiku Proformaarve saad välja trükkida, kui Arve on ekraanil avatud kasutades Spetsiaal-menüü funktsiooni 'Trüki proformaarve'.

Laekumised

Seda dokumenti võid kasutada, kui pead kõik Laekumised välja trükkima. Kui Laekumisel on rohkem kui üks rida, trükitakse need samale dokumendile, kui tegemist on sama Kliendi maksetega.

The screenshot shows a window titled "Määra laekumised" with the following fields:

- Nr.**: A text input field for the invoice number.
- Tsheki nr.**: A text input field for the check number.
- Vali**: A selection field with a radio button and the text "Kõik".

Nr.	Vahemik Numbriline Sisesta laekumise number või numbrivahemik.
Tsheki nr.	Kasuta seda välja, kui soovid välja trükkida Laekumist, mis kannab teatud Tsheki numbrit, nt et kontrollida, kas selline tshekk on saadud.
Vali, Kõik	Võid valida, kas valitud vahemikust trükitakse välja vaid seni trükkimata Laekumised või kõik.

Märgukirjad

Kui Kliendi väljavõttes näitavad, Kliendi hetkeseisu võimaluse korral ühel lehel, trükitakse Märgukirjad iga Arve kohta eraldi lehele. See on vajalik, kui Kliendil on mitmeid üle aja tasumata Arveid, mille kohta on vaja väljastada erineva tekstiga meeldetuletusi.

Pane tähele, selleks, et Kliendile saaks Märgukirju väljastada, peab Kliendi kaardi 3. osal olema märgitud valik 'Märgukirjad'. Kui sellistel Klientidel on Arveid, mille kohta Sa ei soovi Märgukirju saata, saad selle ära keelata asetades konkreetsel Arvel linnukese ruutu 'Ei tee märgukirju' (Arve 4. osa).

Arved	Vahemik	Numbriline
	<i>Ctrl-Enter</i>	Tasumata kinnitatud Arved, Arvete register
		Sisesta Arve number, millele soovid Märgukirja koostada.
Klient	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide register
		Sisesta siia Kliendi number, kellele soovid Märgukirju koostada.
Klass	<i>Ctrl-Enter</i>	Kliendiklasside seadistus, Müügireskontro
		Kui soovid väljastada Märgukirju teatud Klassi kuuluvatele Klientidele, määra see Klass siin.

Muuda märgukirja taset

Igal Arvel on teatud kood (Märgukirja tase), mis näitab, mitu korda on sellele Arvele Märgukirju või Kliendi väljavõtteid koostatud. Aseta linnuke sellesse ruutu, kui soovid, et Märgukirja taset muudetakse, kui trükitakse Märgukiri.

Märgukirjade saatmisel määrab Märgukirja tase, milline tekst seadistusest 'Märgukirjatekstid' Märgukirjale trükitakse.

Iga Arve Märgukirja taset näed Arve 4. osal.

Viivitatud päevi üle

Sisestades siia mingi päevade arvu, saad koostada Märgukirjad ainult Arvetele, mille tasumisega on üle tähtaja viivitatud rohkem päevi, kui siin näidatud.

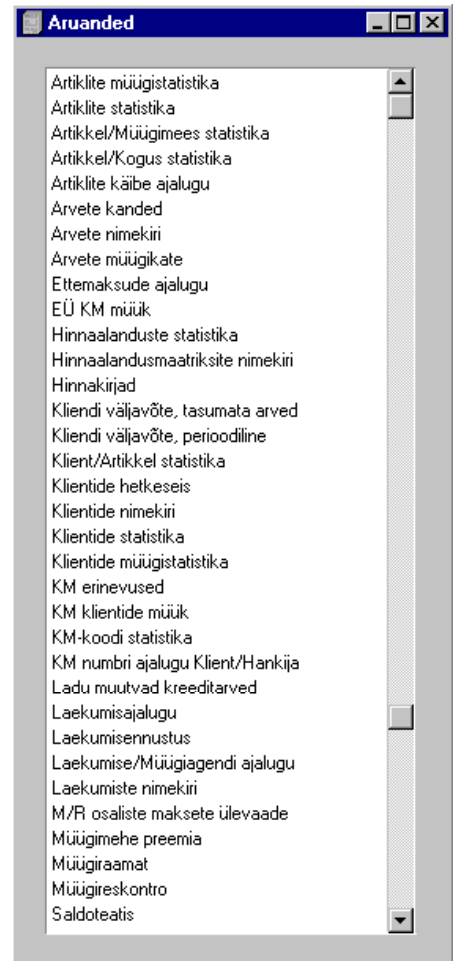
Hetke märgukirjatase

Kasuta seda välja, kui soovid, et Märgukirjad koostataks ainult mingi teatud märgukirjatasemega Arvetele.

Aruanded

Nagu teisteski moodulites, vali aruande trükkimiseks 'Aruanded' Failmenüüst või ava kaust [Aruanded] Põhiaknas. Samuti võid kasutada klahvilühendeid *Ctrl-R* või *⌘-R*. Tee soovitud rida aktiivseks.

Müügireskontros on järgmised aruanded—

Kasutades Spetsiaal-menüüd, määra, kuhu aruanne saadetakse (vaikimisi esitatakse aruanne ekraanil). Võid aruande kõigepealt ekraanile tellida ja

seejärel selle välja trükkida osutades Printeri ikoonile. Kui oled valinud, kuhu aruanne saadetakse, osuta [OK].

Avaneb määramisaken, kus saad määrata, millised andmed aruandesse kaasatakse. Osuta [OK] ja aruanne trükitakse välja.

Kui soovid aruannet kõigi registris olevate dokumentide kohta, jäta määramisaknas väljad täitmata. Kui soovid aruannet piiritleda, täida väljad nagu näidatud edaspidi iga aruannet käsitlevas juhendi osas.

Tihti on võimalik aruannet tellida teatud vahemiku kohta. Selleks sisesta vahemiku esimene ja viimane number ning eralda need kooloniga. Näiteks Klientide 001 kuni 010 puhul sisestad vastavale väljale '001:010'. Sõltuvalt väljast võib nummerdamine toimuda alfabeetiliselt või numbriliselt. Alfabeetilisse vahemikku 1:2 haaratakse ka numbrid 100, 10109, jne.

Kui aruanne on ekraanile tellitud ning algandmetes tehakse muudatusi, on võimalik lasta aruanne ümber arvutada kasutades Spetsiaal-menüü käsklust 'Arvuta ümber'.

Artikkel/kogus statistika

Selle aruande kohta loe palun peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Arikkel/müügimees statistika

Seda aruannet saab näha kahel kujul. Võttes aluseks kinnitatud Arved, näidatakse aruandes iga Artikli müüdü kogused Müügimeeste kaupa või iga Müügimehe kohta Artiklid, mis ta on müüdnud.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood. Vaikimisi sisestub esimene periood seadistusest 'Aruannete perioodid'.
Arved	Vahemik	Numbriline
		Sisesta Arve number või numbrivahemik.
Müügimees	Vahemik	Alfabeetiline
	<i>Ctrl-Enter</i>	Kasutajate register, Üldine moodul
		Sisesta Müügimees või Müügimeeste vahemik.
Artiklid	Vahemik	Alfabeetiline
	<i>Ctrl-Enter</i>	Artiklite register
		Kasuta seda välja, kui soovid aruannet teatud Artikli või Artiklite vahemiku kohta.
Artikliklass	Vahemik	Alfabeetiline
	<i>Ctrl-Enter</i>	Artikliklasside register, Müügireskontro
		Kasuta seda välja, kui soovid aruannet Artiklite kohta, mis kuuluvad teatud Artikliklassi või Artikliklasside vahemikku.

Klient	Vahemik	Alfabeetiline
	Ctrl-Enter	Klientide register
		Kasuta seda välja, kui soovid aruannet valitud perioodil teatud Kliendile müüdud Artiklite kohta.
Kliendiklass	Ctrl-Enter	Kliendiklasside seadistus, Müügireskontro
		Kasuta seda välja, kui soovid aruannet valitud perioodil teatud Kliendiklassi kuuluvatele Klientidele müüdud Artiklite kohta.
Esitus		Määra, kumba aruande kuju kasutatakse.

Artikkel/Müügimees

Selle valikuga näidatakse iga Artikli kohta müüginumbrid Müügimeeste lõikes. Pane tähele, et näidatakse ka Artiklid, mida ei ole valitud perioodil müüdud.

Müügimees/Artikkel

Selle valikuga näidatakse iga Müügimehe kohta Artiklid, mida nad on müünud. Näidatakse ka need Müügimehed, kes ei ole midagi müünud.

Artiklite käibe ajalugu

Selle aruande kohta loe palun peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Artiklite müügistatistika

Selle aruande kohta loe palun peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Artiklite nimekiri

Selle aruande kohta loe palun peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Artiklite statistika

Selle aruande kohta loe palun peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Arvete kanded

Selles aruandes esitatakse valitud perioodil sisestatud Arved ning võetakse kokku kontode ja Objektide kasutus. Seda on vaja, kui Arvetest ei koostata automaatselt kandeid Finantsi: selle aruande detailset varianti saab kasutada kannete käsitsi sisestamisel ning kokkuvõtte põhjal saab sisestada finantsi ühe kokkuvõtva kande iga konto/Objekti kombinatsiooni liikumiste kohta.

Aruande Detailne esitus annab täieliku ülevaate kõigist kannetest ning iga Arve kohta näidatakse kasutatud Konto/Objekti kombinatsioonid. Kokkuvõttes näidatakse perioodi Arvete summad, millele järgneb kokkuvõte igale Konto/Objekti kombinatsioonile kantud summadest valitud perioodil.

Sarnase aruande Laekumiste kohta saad kasutades aruannet 'Allsüsteemide kanded' Finantsis.

Määra arvete kanded

Periood 01.01.2001:31.12.2001

Arved

K.a. kogused

Esitus

Kokkuvõte

Detailne

Arvete müügikate

Selles aruandes esitatakse Arvete müügikate. Müügikate arvutatakse arveridade põhjal.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood.
Arve nr.	Vahemik	Numbriline
		Sisesta Arve number või numbrivahemik
Klient, Müügimees, Artikkel, Artikliklass, Objekt, Objekt arve realt, Tasumistingimus		Määra sobiv kombinatsioon. Kõigil neil väljadel saad kasutada <i>Ctrl-Enter</i> klahvikombinatsiooni.
Esitus		Määra aruandes esitatava informatsiooni detailsus.
	Kokkuvõte	Selle valikuga esitatakse aruandes iga Arve kohta üks rida.
	Detailne	Selle valikuga näidatakse iga Arve iga rea müügikate.
Vali		Vali, kas aruandesse kaasatakse kinnitatud või kinnitamata Arved või mõlemad.
Vali		Vali, mis tüüpi Arved aruandesse kaasatakse.

Ainult Teenindustellimuste arved

Need on arved, mis on koostatud Teenindustellimustest (Arve 4. osal on Teenindustellimuse number). Märki see valik, kui soovid aruannet ainult selliste Arvete kohta. Valima pead ka vähemalt ühe ülaltoodud arvetüüpidest.

Arvete nimekiri

Selles aruandes esitatakse kronoloogiline nimekiri valitud perioodil koostatud Arvetest. Valikut saad piiritleda teatud numbrivahemikku kuuluvate või kindlale Kliendile tehtud Arvetega. Samuti saad valida Arve tüübi.

Arve nr.	Vahemik	Numbriline
		Sisesta Arvete numbrivahemik.
Periood	Ctrl-Enter	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood. Vaikimisi sisestub esimene periood seadistusest 'Aruannete perioodid'.

Klient	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide register Kui soovid aruannet teatud Kliendi kohta, sisesta selle Hankija number.
Kliendiklass	<i>Ctrl-Enter</i>	Kliendiklasside seadistus, Müügireskontro Kui soovid aruannet teatud Klassi kuuluvate Klientide kohta, sisesta Kliendiklassi kood.
Klassifikaator	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide klassifikaatorite seadistus, Müügiteeninduse moodul (kui on installeeritud) Kui soovid aruandesse kaasata teatud Klassifikaatorit kandvate Klientide Arved, sisesta see Klassifikaator siia. Kui sisestad mitu Klassifikaatorit eraldades need komadega, kaasatakse aruandesse ainult need Arved, mille on sama Klassifikaatorite kombinatsioon.
Müügimees	<i>Ctrl-Enter</i>	Kasutajate register, Üldine moodul Vali Müügimees.
Objekt	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Üldine moodul Kui soovid aruandesse kaasata teatud Objekti kandvad Arved, sisesta see Objekt siia. Siia sisestatakse Objekt Arve 1. osalt, mitte arveridade Objektid.
Objektitüüp	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektitüüpide seadistus, Finants Kui soovid aruandesse kaasata teatud Objektitüübiga Objekti kandvad Arved, sisesta see Objektitüüp siia.
Projekt	<i>Ctrl-Enter</i>	Projektide register, Projektarvestuse moodul (kui on installeeritud) Kaasatakse ainult teatud Projekti Arved. Sellised Arved on koostatud projektarvestuse moodulist kasutades hooldusfunktsiooni 'Koosta projektarved'.
Ladu	<i>Ctrl-Enter</i>	Ladude register, Lao moodul Saad aruandesse kaasata vaid teatud Ladu kasutanud Arved (Arve 4. osa).

Tasumistingimus	<i>Ctrl-Enter</i>	Tasumistingimuste seadistus, Müügi/Ostureskontro
		Saad aruandesse kaasata vaid teatud Tasumistingimusega Arved.
Esitus		Määra aruandes esitatava informatsiooni detailsus.
Kokkuvõte		Selle valikuga esitatakse aruandes iga Arve kohta üks rida, millel näed Kuupäeva, Klienti, Tüüpi, Kogusummat ja Valuutat.
Detailne		Lisaks ülaltoodud informatsioonile näidatakse selle valikuga aruandes ka Arveaadress, Tasumistähtaeg, Tellimuse number ja Kontaktisik. Iga Arve iga rea kohta tuuakse välja Artikli kood, Nimetus, KM kood, ja Summa. Seda aruannet saad kasutada ka arhiveerimisel üksikute Arvete asemel.
	Kokkuvõte valuutaga	
		See valik on samasugune nagu Kokkuvõte, kuid näidatakse ka valuutakurse.
Vali		Vali, kas aruandesse kaasatakse kinnitatud või kinnitamata Arved või mõlemad.
Järjestus		Aruande saad tellida Arve operatsioonikuupäevade, Arve numbrite või Ladude järgi järjestatuna.
Arve tüüp		Märgi, millist tüüpi Arveid aruandesse soovid.
Näita kommentaare		Seda valikut kasutatakse ainult Detailse aruande puhul. Aruandes näidatakse siis ka kommentaar Arve 4. osalt.
	Näita Baasvaluuta 1 & 2 summasid	
		Vaikimisi esitatakse aruandes summad (koos ja ilma käibemaksuta) Arvetel kasutatud Valuutades. Kui soovid aruande kogusummat näha ka Baasvaluutas 1 & 2, märgi see valik.

Ettemaksude ajalugu

See on nimekiri Ettemaksudest, milles näed Laekumise kuupäeva ja numbrit, Klienti, Ettemaksu numbrit, Valuutat ja Summat. Sõltuvalt aruande tellimisel tehtud valikust näidatakse Arvega seotud Ettemaksude juures ka Arve

kuupäeva, numbrit ja summat. Aruande lõppu trükitakse Arvetega sidumata Ettemaksude kogusumma.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Aruande periood: vaikimisi sisestub esimene periood seadistusest 'Aruannete perioodid'.
Klient	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide register
		Kui soovid aruannet teatud Kliendi Ettemaksude kohta, sisesta selle Kliendi number siia.
Ettemaksu nr.	<i>Ctrl-Enter</i>	Sidumata Ettemaksud
		Kui soovid mingi kindla Ettemaksu ajalugu näha, sisesta selle Ettemaksu number siia. Selle numbri leiad Ettemaksu Laekumise C osalt.
Näita valuutat		Märgi see valik, kui soovid aruandes Valuutasid näha.
Vali		Kasuta neid valikuid aruande esituse määramiseks.

Järjesta ettemaksu nr. järgi

Selle valikutega järjestatakse Ettemaksud Ettemaksu numbrite järgi. Kui Ettemaks on seotud Arvega, näidatakse ka Arve number, seotud summa ja ülejäänud sidumata Ettemaksu summa.

Järjesta kliendi järgi

Selle valikuga järjestatakse Ettemaksud Kliendinumbrate järgi. Kui Ettemaks on seotud

Arvega, näidatakse ka Arve number, seotud summa ja ülejäänud sidumata Ettemaksu summa.

Näita ettemaksude saldosid

Selle valikuga näidatakse iga Ettemaks eraldi real Kliendi nime ja sidumata summaga.

Näita Klientide saldosid

Selle valikuga näidatakse sidumata ettemaksude kogusumma iga Kliendi kohta.

EÜ KM müük

Selle aruandega saad ülevaate kogu mitte-kohalikust müügist EÜ maadesse. See on vajalik EÜ KM aruandluse jaoks. Iga Kliendi kohta näidatakse Maa, KM number ja valitud perioodi käive koos käibemaksuga.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood.
Klient	Vahemik	Alfaabetaalne
	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide register
		Sisesta Kliendi number või numbrivahemik, keda soovid aruandesse kaasata.

Klassifikaator *Ctrl-Enter* Klientide klassifikaatorite seadistus, Müügiteeninduse moodul (kui on installeeritud)

Kui soovid aruannet vaid teatud Klassifikaatorit kandvate Klientide kohta, sisesta see Klassifikaator siia.

Päis Sisesta aruandele pealkiri. Kui see väli on tühi, antakse aruandele pealkirjaks 'EU VAT Sales'.

K. a. Kliendid

Kasuta neid valikuid, et aruandesse kaasata või välja jätta mingi piirkonna Klientidele tehtud Arved.

Ainult saldogaga kliendid

Märgi see valik, kui soovid saldota Kliendid aruandest välja jätta.

Hinnaalandusmaatriksite nimekiri

Selle aruande kohta loe palun peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Hinnaalanduste statistika

Selles aruandes näidatakse iga Kliendi tasumata summasid nii koos kui ilma võimaliku kassa-alega. Eraldi näidatakse ka kassa-ale summa.

Määra hinnaalanduste statistika

Klient

Artikkel

Kliendiklass

Müügiag. (kliendikaardilt)

Periood 01.01.2001:31.12.2001

Min. käive

Min. MK

Järjestus

Klient

Käive

Esitus

Kokkuvõte

Detailne

Klient	Vahemik	Alfabeetiline
	Ctrl-Enter	Klientide register
		Sisesta siia Kliendi number või numbrivahemik, keda soovid aruandesse kaasata.
Artikkel	Ctrl-Enter	Artiklite register
		Kui soovid aruandesse vaid teatud Artiklit kandvaid tasumata Arveid, sisesta see Artikkel siia.
Kliendiklass	Ctrl-Enter	Kliendiklasside seadistus, Müügireskontro
		Kui soovid aruannet vaid teatud Klassi kuuluvate Klientide kohta, sisesta Kliendiklass.
Müügimees	Ctrl-Enter	Kasutajate register, Üldine moodul
		Vali Müügimees.
Periood	Ctrl-Enter	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood.
Min. käive		Kui soovid aruandes näha vaid Kliente, kelle tasumata summad ületavad, mingit teatud summat, sisesta see summa siia.
Min. MK		Kui soovid aruandes näha vaid Kliente, kelle tasumata Arvete müügikate on suurem kui mingi teatud summa, sisesta see summa siia.
Esitus		Määra siin aruandes esitatava informatsiooni detailsus.
Järjestus		Aruande saad tellida Klientide või tasumata summade järgi järjestatuna.

Hinnakirjad

Selle aruande kohta loe palun peatükist 'Artiklid ja hinnad' juhendi 1. raamatus.

Kliendi väljavõte, tasumata arved

See aruanne võtab kokku iga Kliendi tasumata Arved ning on seega kasutatav Kliendi võlgnevuste jälgimisel. Iga Arve kohta näidatakse Arve number,

Tasumistähtaeg, Märgukirjatase, tasuna olev summa ja päevade arv, mis on läinud üle maksetähtaja. Pane tähele, et kõigis Hansa aruannetes näidatakse üle tähtaja läinud päevade arv negatiivsena.

Klient	Vahemik	Alfabeetiline
	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide register
	Sisesta Kliendi number või numbrivahemik, kelle kohta aruannet soovid.	
Klass	<i>Ctrl-Enter</i>	Kliendiklasside seadistus, Müügireskontro
	Kui soovid aruannet teatud Kliendiklassi kohta, sisesta see Klass siia.	
Objekt	<i>Ctrl-Enter</i>	Objektide register, Üldine moodul
	Kui soovid aruandesse kaasata teatud Objekti kandvad Arved, sisesta see Objekt siia. Siia sisestatakse Objekt Arve 1. osalt, mitte arveridade Objektid. Objekt võib tähistada osakonda, kulukohta vms.	
Vali arved	Vali, kas aruandesse kaasatakse kõik tasumata Arved või tähtaja ületanud Arved.	
Summad	Tasumata summasid võid näha nii kohaliku Valuutas (konverteeritakse vastavalt Arvel toodud vahetuskursile) või Arve Valuutas.	

Ainult Ettemaksu Laekumised

Kasuta seda valikut, kui soovid aruandes näha ka ettemakse (st Laekumisi, millel ei ole märgitud Arve numbrit osal A).

Kliendi väljavõte, perioodiline

See aruanne on sarnane aruandele 'Kliendi väljavõte, tasumata arved'. Kui viimases esitati ainult tasumata Arved, siis siin näidatakse ka tasutud Arved ja Laekumised. Seega saad selle aruandega Müügireskontro toimingute ajaloost valitud perioodil täieliku ülevaate.

Kui aruanne on ekraanil avatud, saad selles kasutada Hansa *drill-down* funktsiooni. Tee valitud Arve või Laekumise numbril topeltklõps vastava Arve või Laekumise kaardi avamiseks.

Klient	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide register
	Vahemik	Alfabeetiline
		Sisesta Kliendi number või numbrivahemik, kelle kohta soovid aruannet tellida.
Klass	<i>Ctrl-Enter</i>	Kliendiklasside seadistus, Müügireskontro
		Kui soovid aruannet teatud Klassi kuuluvate Klientide kohta, sisesta Kliendiklassi kood.

Klassifikaator *Ctrl-Enter* Klientide klassifikaatorite seadistus, Müügiteeninduse moodul (kui on installeeritud)

Kui soovid aruannet teatud klassifikaatorit kandvate Klientide kohta, sisesta Klassifikaatori kood. Kui sisestad mitu komadega eraldatud Klassifikaatorit, kaasatakse aruandesse ainult need Kliendid, kes kannavad märgitud Klassifikaatorite kombinatsiooni.

Periood *Ctrl-Enter* Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul

Sisesta aruande periood. Vaikimisi sisestub esimene periood seadistusest 'Aruannete perioodid'.

Ainult saldogaga kliendid

Märgi see valik, kui soovid saldotsa Kliendid aruandest välja jätta.

Summad valuutas Ülevalolevaid summasid võid aruandesse tellida kas kohalikus Valuutas (konverteeritakse vastavalt Arvel olevale valuutakursile) või Arve Valuutas, kui oled märkinud antud valiku.

Esitus Määra aruandes esitatava informatsiooni detailsus.

Kokkuvõte Selle valikuga esitatakse iga Kliendi hetkeseisu kohta kokkuvõte.

Detailne Selle valikuga näidatakse valitud perioodi iga Müügireskontro toimingut Arvete ja Laekumistega.

Järjestus (Detailne)

Kasuta neid valikuid aruande Detailse esituse järjestuse seadistamiseks. Mõnedes riikides Laekumise on Operatsioonikuupäev ja Tasumiskuupäev alati sama, sel juhul ei oma need valiku tähtsust.

Operatsioonikp. Laekumised järjestatakse nende Operatsioonikuupäevade järgi (Laekumise päises).

Tasumise kp. Laekumised järjestatakse nende Tasumise kuupäevade järgi (Laekumise A osal).

Kaasaarvatud saadud laekumised

Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata kinnitamata Laekumised, millel on märgitud valik 'Saadud' (st tšekid ei ole veel panga poolt heaks kiidetud).

Igale kliendile uus lk.

Märgi see valik, kui soovid, et iga Kliendi kohta väljastataks eraldi lehekülg. See valik toimib, kui aruanne saadetakse printerile.

Klient/artikkel statistika

Selle aruande kohta loe palun peatükist 'Kliendid' juhendi 1. raamatus.

Klientide hetkeseis

Selle aruande kohta loe palun peatükist 'Kliendid' juhendi 1. raamatus.

Klientide müügistatistika

Selle aruande kohta loe palun peatükist 'Kliendid' juhendi 1. raamatus.

Klientide nimekiri

Selle aruande kohta loe palun peatükist 'Kliendid' juhendi 1. raamatus.

Klientide statistika

Selle aruande kohta loe palun peatükist 'Kliendid' juhendi 1. raamatus.

KM erinevused

See aruanne on kasutusel Argentiinas. Lähemalt küsi palun oma Hansa esindajalt.

KM klientide müük

See aruanne on lihtne Klientide nimekiri käibemaksuga müügiga valitud perioodil. Kliendid järjestatakse KM numbrite järjekorras. Informatsioon

võetakse kinnitatud Arvetelt. Kliendikaardil peab olema korrektne KM number.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul Sisesta aruande periood.
Klient	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide register Vahemik Alfabeetiline Sisesta vajadusel Kliendi number või numbrivahemik, kelle kohta aruannet soovid.
Klass	<i>Ctrl-Enter</i>	Kliendiklasside seadistus, Müügireskontro Kui soovid aruannet teatud Klassi kuuluvate Klientide kohta, sisesta Kliendiklassi kood.
Müügimees	<i>Ctrl-Enter</i>	Kasutajate register, Üldine moodul Kui soovid aruandesse kaasata vaid teatud Müügimehe Arved, sisesta siia selle Müügimehe initialsid.
Klassifikaator	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide klassifikaatorite seadistus, Müügiteeninduse moodul (kui on installeeritud) Kui soovid aruannet teatud klassifikaatorit kandvate Klientide kohta, sisesta Klassifikaatori kood. Kui sisestad mitu komadega eraldatud Klassifikaatorit, kaasatakse aruandesse ainult need Klientid, kes kannavad märgitud Klassifikaatorite kombinatsiooni.

Min. summa	Kui soovid aruannet vaid Klientide kohta, kelle müük koos käibemaksuga valitud perioodil ületab teatud summa, sisesta siia see summa. Kui soovid aruannet täpsete summadega (vt. allpool), peab ka siia sisestatud summa olema täpne. Kui tellid aruande tuhandetes (vt. allpool), sisesta siia täpne summa jagatud tuhandega. Näiteks, kui soovid aruandesse Kliente, kelle KM-ga müügi kogusumma ületab valitud perioodil 10,000, sisesta siia Täpse valiku puhul '10,000' ning Tuhandete valiku puhul '10'.
Esitus	Määra nende valikutega aruandes esitatava informatsiooni detailsus.
Kokkuvõte	Selle valikuga esitatakse lihtne Klientide nimekiri koos KM numbriga ning käibemaksuga müügi kogusummaga valitud perioodil.
Detailne	Lisaks Kokkuvõttes esitatavale informatsioonile esitatakse selle valikuga iga Kliendi kohta kogumüük ilma KM-ta ja KM summa.
Detailne arvetega	See on sarnane eelmisele valikule, kuid lisaks tuuakse ära ka Arvete numbrid ja kuupäevad, millest kogusumma moodustub.
Ümardamine	Aruandesse saad tellida täpsed summad või tuhandega jagatud summad. Kui märgid viimase valiku ning Min. summa väli (ülal) on tühi, loetakse minimaalseks summaks '1,000', kuna väiksema müügiga Kliente ei kaasata.

KM koodi statistika

Mõnedes maades nõuavad maksuametid väga detailset aruandlust firma käibemaksu kohta. See aruanne ongi selleks mõeldud.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande perioodi algus- ja lõpukuupäev.
Päis		Anna aruandele pealkiri. Kui see väli on tühi, antakse aruandele pealkirjaks 'Müügi KM koodi statistika'.
Arve nr.	Vahemik	Numbriline
		Sisesta Arve number või numbrivahemik, mida soovid aruandesse kaasata.
Kõik KM koodid		Vaikimisi näidatakse aruandes iga Arve kohta kasutatud KM kood, KM protsent ning Arve käibemaksuga ja käibemaksuta summa. Kui soovid kõigi Arvete puhul näha kõiki KM koode, ka neid, mida Arvel ei ole kasutatud, märgi see valik.
Vali		Märgi, kas aruandesse kaasatakse kinnitatud ja/või kinnitamata Arved.
Arve tüüp: Ilma/Koos		Arvetel on võimalik KM arvutust kas sisse või välja lülitada kasutades valikut 'Baashind koos KM-ga' seadistuses 'Lausendamise M/R'. Märgi valik 'Ilma', kui soovid aruandess vaid käibemaksuta Arveid ning 'Koos', kui soovid aruandesse Arveid, millel on ka käibemaksu arvestatud.

Arve tüüp: Tavaline/Kreeditarve

Määra siin, kas aruandesse kaasatakse tavalised Arved ja/või Kreeditarved. Ettemaksuarved, Sularahaarved ja Viivisarved loetakse tavalisteks Arveteks.

Järjestus

Aruande saad tellida järjestatuna Arve numbrite või Operatsioonikuupäevade järgi.

KM numbri ajalugu

Selles aruandes esitatakse kõik Müügi- ja Ostureskontro toimingud iga Kliendi ja Hankija kohta. Aruanne järjestatakse firmade KM numbrite järgi. Müügi- ja Ostureskontro toimingud järjestatakse Operatsioonikuupäevade järgi eraldi sektsioonidena.

Periood*Ctrl-Enter*

Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul

Sisesta aruande periood. Vaikimisi sisestub esimene periood seadistusest 'Aruannete perioodid'.

KM nr.

Sisesta KM number, kui soovid aruannet teatud firma toimingute kohta.

K.a. kliendid

Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata Müügireskontro toimingud.

K.a. hankijad

Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata Ostureskontro toimingud.

Ladu muutvad kreditarved

Selles aruandes näed nimekirja Kreditarvetest: see on mõeldud abiks laoseisude ja -väärtuste kontrollimisel peale ladu muutvate kreditarvete koostamist.

Kui tehakse Kreditarve ning kaup võetakse Lattu tagasi, võivad laoväärtused muutuda valeks. Kui Artiklite Ostuhinnad on erinevad, ei saa Hansa teada tagastatud kaupade tegelikku Ostuhinda.

Et seda probleemi vältida, on soovitatav võtta kaubad lattu tagasi kasutades kas Tagastatud kaupade registrit (kui Lähetus koostati Müügitellimusest) või Lao sissetulekute registrit (kui Müügitellimus puudub). Mõlemal juhul on võimalik Artikli tegelik Ostuhind sisestada käsitsi vastavalt Lähetusele ning seega hoida laoväärtused õiged.

Kui Müügitellimust ei koostatud ning asendustoodet ei soovita, tuleb krediteerida Arve. Kreditarvel tuleb maha võtta linnuke 'Muuda ladu' (Osa 4), sest muidu muudetakse laoväärtused vale Ostuhinnaga (ladu muudetakse Lao sissetulekuga). See linnuke võetakse maha automaatselt, kui sisestad Arvele Kredit-tasumistingimuse.

Selles aruandes esitatakse kõik kinnitatud Kreditarved, millel on märgitud valik 'Muuda ladu'. See aitab Sul parandada laoväärtused, mis on valeks läinud seoses ladu muutvate Kreditarvetega.

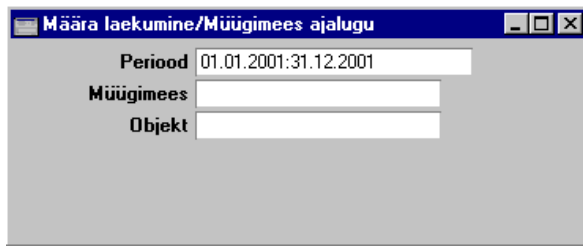
Laekumisajalugu

Selles aruandes võetakse kokku iga Kliendi Laekumiste ajalugu. Aruandel on kaks kuju: üks rida iga Kliendi kohta, millel näidatakse tasutud Arvete keskmist laekumisaega, keskmist päevade arvu, millega Tasumistähtaega ületati (st vastavalt Tasumistingimustele) ning tasumata ja üle tähtaja läinud Arvete hetke summasid. Aruande Detailses esituses näidatakse iga Laekumise kohta tasutud Arve vanust ja tasumisega hilinetud päevade arvu.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood.
Klient	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide register
		Sisesta Kliendi number või numbrivahemik, keda soovid aruandesse kaasata.
Klass	<i>Ctrl-Enter</i>	Kliendiklasside seadistus, Müügireskontro
		Kui soovid aruandesse kaasata Kliente, kes kuuluvad teatud Kliendiklassi, sisesta selle Klassi kood siia.
Esitus		Määra aruandes esitatava informatsiooni detailsus nagu kirjeldatud eespool.

Laekumise/müügimehe ajalugu

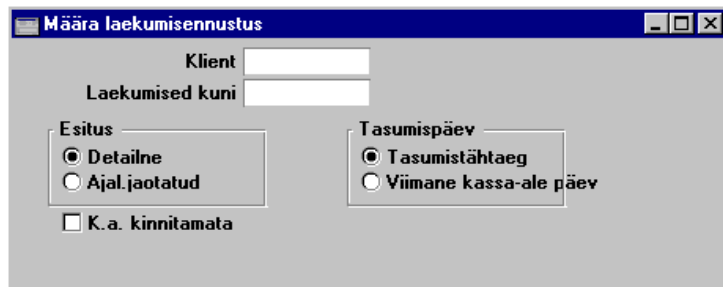
Laekumise/müügimehe ajalugu on nimekiri Arvetest, mis tasuti valitud perioodi jooksul. Arved on järjestatud Tasumise kuupäevade järgi (Arvete puhul, mida on tasutud erinevate laekumistega, kasutatakse varaseimat Tasumise kuupäeva). Iga Arve kohta näidatakse Arve kuupäeva, Kliendi numbrit ja nime, Müügimeest, Valuutat, Arve summat kokku ja laekunud summat. Laekunud summa jaguneb Laekumiste viisi: näidatakse Laekumiste numbreid, Tasumise kuupäevi, Saadud Valuutasid, Saadud summasid ja Panga summasid. Aruande lõpus näidatakse iga Müügimehe Arvete laekunud summad kokku. Eraldi tuuakse välja Saadud summad igas Valuutas.

Periood	Ctrl-Enter	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul Aruandes näidatakse kõik Arved, millel on vähemalt üks Laekumine Tasumise kuupäevaga määratud perioodist.
Müügimees	Ctrl-Enter	Kasutajate register, Üldine moodul Kui soovid aruandesse teatud Müügimehe Arveid, sisesta Müügimehe initsiaalid siia.
Objekt	Ctrl-Enter	Objektide register, Üldine moodul Kui soovid aruandesse teatud Objekti kandvaid Arveid, sisesta see Objekt siia. Siia sisestatakse Objekt Arve 1. osalt, mitte arveridade Objektid. Kui sisestad mitu Objekti eraldades need komadega, võetakse aruandesse ainult sellised Arved, mis kannavad märgitud Objektide kombinatsiooni.

Laekumisennustus

See aruanne, mis koos Ostureskontro Tasumisennustusega on mugav abivahend rahavoogude prognoosimisel, annab informatsiooni teatud kuupäevaks oodatavate Laekumiste kohta. Aruandes esitatakse laekumata Arved järjestatuna Tasumistähtaegade järgi.

Klient	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide register
		Kasuta seda välja, kui soovid teada, kui palju on oodatavaid Laekumisi teatud Kliendilt.
Laekumised kuni	<i>Ctrl-Enter</i>	Hetke kuupäev
		Aruandesse ei kaasata Arveid, mille Tasumistähtaeg on siin näidatud kuupäevast hilisem. Seda välja kasutatakse rahavoo ennustamiseks teatud kuupäevaks.
Esitus		Määra nendel väljadel aruande kuju.
Detailne		Aruandesse kaasatakse kõik võimalikud Laekumised.
Ajaliselt jaotatud		Aruandesse kaasatakse kõik võimalikud laekumised summerituna ning ajaliselt grupeerituna.
Tasumispäev		Vali, kas aruandes loetakse laekumistähtjaks Arve Tasumistähtaega või viimast päeva, mil sellele Arvele veel kassa-ale kehtiks.
K.a. kinnitamata		Tavaliselt võetakse aruandes arvesse ainult kinnitatud Arved. Kui soovid kaasata ka kinnitamata Arved, märgi see valik. Kinnitamata arved esitatakse aruandes omaette.

Laekumiste nimekiri

See aruanne on kronoloogiline nimekiri valitud perioodil sisestatud Laekumistest. Saad aruandesse tellida Laekumiste vahemiku või teatud Tasumisviisi kandvad Laekumised.

Nr.	Vahemik	Numbriline
		Sisesta Laekumise number või numbrivahemik.
Periood	Ctrl-Enter	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood. Vaikimisi sisestub esimene periood seadistusest 'Aruannete perioodid'.
Tasumisviis	Ctrl-Enter	Tasumisviiside seadistus, Müügi/Ostureskontro
		Kui soovid aruannet teatud Tasumisviisi kandvate Laekumiste kohta, sisesta see Tasumisviis siia. See on Tasumisviis Laekumise päisest, mitte ridadelt.
Klient	Ctrl-Enter	Klientide register
		Kui soovid aruannet teatud Kliendi Laekumiste kohta, sisesta Kliendi number siia.
Viide		Kui soovid aruandesse teatud Viitenumbrit kandvaid Laekumisi, sisesta Viitenumber siia.
Vali		Määra siin, millised Laekumised aruandesse kaasatakse.
Näita		Määra nende valikutega, kas aruandes näidatakse Laekumiste Saadud summad või Panga summad. Need on tavaliselt erinevad, ainult siis, kui nad on erinevates Valuutades.

M/R osaliste maksete ülevaade

Arveid on võimalik lasta tasuda osaliste maksetena, kui Arvel kasutatud Tasumistingimus on seotud mingi Osaliste maksete kavaga samanimelisest seadistusest. Selles aruandes esitatakse tasumata osalised maksed. Tasutud makseid ei näidata.

Periood	<i>Ctrl-Enter</i>	Aruannete perioodide seadistus, Üldine moodul
		Sisesta aruande periood. Vaikimisi sisestub esimene periood seadistusest 'Aruannete perioodid'. Aruandes näidatakse, neid osalisi makseid, mille tasumistähtaeg langeb valitud perioodi.
Klient	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide register
		Sisesta Kliendi number, kui soovid ülevaadet mingi Kliendi osalistest maksetest.
Valuuta	<i>Ctrl-Enter</i>	Valuutade register, Üldine moodul
		Sisesta Valuuta, kui soovid näha teatud Valuutas tehtud Arvete osalisi makseid.
Näita valuutat		Märgi see valik, kui soovid aruandes Valuutasid näha.
Järjestus		Aruandes esitatava informatsiooni saad lasta järjestada Arve numbrite, Tasumistähtaegade, või Klientide järgi. Viimasel juhul saad iga Kliendi osalised maksed järjestada kas Arve numbri või Tasumistähtaja järgi.

Müügimehe preemia

Selles aruandes näed preemia arvutust firma iga Müügimehe kohta.

Preemia arvutus põhineb üldisel preemia protsendil, mis määratakse igale Müügimehele Kasutajate registris (Üldine moodul), millest enne arvestatakse Artikli kaardile sisestatud preemia protsenti (Artikli kaardi 4. osal).

Müügimees *Ctrl-Enter* Kasutajate register, Üldine moodul

Vali Müügimees.

Periood: Alates/Kuni

Ctrl-Enter Hetke kuupäev

Sisesta periood, mille kohta aruannet soovid.

Esitus Määra siin aruandes esitatava informatsiooni detailsus

Detailne Selle valikuga näed Müügimehe preemia analüüsi arveridade kaupa.

Kokkuvõte Selle valikuga esitatakse üherealine kokkuvõte iga Müügimehe kohta.

Arvestusalus Määra siin kas preemia arvestus (kasutades igale Müügimehele või Artiklile määratud preemia protsenti) peaks põhinema perioodi käibel või müügikattel.

Määra Vali, kas preemia arvestatakse perioodil tehtud Arvete alusel (st käibe alusel) või perioodil laekunud summade alusel. Kui teed teise valiku, saad lisaks valida, kas ka Sularahaarved kaasatakse preemia arvutusse.

Ainult saldogad read

Seda valikut saad kasutada ainult koos valikuga 'Detailne' ning sellega jäetakse aruandest välja nullsummadega arvete.

Ainult preemiaga read

Seda valikut saad kasutada ainult koos valikuga 'Detailne' ning sellega aruandest välja arvestada, mille eest preemiat ei arvestata. Sellised read on võimalikud, kui Müügimehele või Artiklile ei ole preemia protsenti määratud.

Näita artikli nimetust

Seda valikut saad kasutada ainult koos valikuga 'Detailne' ning sellega näidatakse aruandes ka kõigi Artiklite nimetused.

Näita kliendi nime

Seda valikut saad kasutada ainult koos valikuga 'Detailne' ning sellega näidatakse aruandes ka kõigi Klientide nimed.

Näita osakonda

Seda valikut saad kasutada ainult koos valikutega 'Detailne' ning 'Näita kliendi nime' ning sellega näidatakse aruandes ka kõigi Klientide Osakonnad ning nimed.

Müügiraamat

See aruanne on spetsiaalselt Venemaa jaoks. Lähemalt küsi palun oma Hansa esindajalt.

Müügireskontro

Müügireskontro aruanne on kokkuvõtte iga Kliendi müügiseisust. Võlgnevuste jälgimisel on see koos aruannetega 'Kliendi väljavõte, tasumata arved' ja 'Kliendi väljavõte, perioodiline' heaks abivahendiks.

Kõige lihtsamal kujul esitatakse aruandes Kliendi nimi ja telefoninumber ning iga Arve tasumata summa, Märgekirjatase, Tasumistähtaeg ning hilinetud päevade arv. Aruandele saab valida erinevaid kujusid ning kaasata erinevat informatsiooni.

Kui aruanne on ekraanil saad Ajaloo ja Kokkuvõtte valikute puhul kasutada Hansa *drill-down* funktsiooni. Tee soovitud Arve- või Laekumise numbril topeltklõps ning vastav kaart avatakse eraldi aknas.

Klient	<i>Ctrl-Enter</i>	Klientide register
	Vahemik	Alfabeetiline
		Sisesta Kliendi number või numbrivahemik, keda soovid aruandesse kaasata.
Klass	<i>Ctrl-Enter</i>	Kliendiklasside seadistus, Müügireskontro
		Kui soovid aruannet teatud Kliendiklassi kuuluvate Klientide kohta, sisesta see Klass siia.
Müügimees	<i>Ctrl-Enter</i>	Kasutajate register, Üldine moodul
		Määra müügimees.
Kuupäev		Vajadusel saad aruande tellida mingi varasema kuupäeva seisuga. Sisesta soovitud kuupäev siia. Kui soovid aruannet hetke seisuga, jäta see väli täitmata.
Esitus		
Ajalugu		Selle valikuga näidatakse aruandes iga Arve kohta kõik Laekumised, osalised maksed ja Kreditarved.
Kokkuvõte		Selle valikuga esitatakse kokkuvõte, milles näidatakse iga Arve tasumata summa, Tasumistähtaeg ja hilinetud päevade arv.
Ajaliselt jaotatud		Märgi see valik, kui soovid iga Kliendi kohta näha ühte rida, millel näidatakse Arvete tasumata

kogusummad ajaliselt grupeerituna. Ajalised grupid kirjeldatakse Müügireskontro seadistuses 'Ajaline jaotus aruannetes'.

Ajaliselt jaotatud, detailne

Selle valikuga näidatakse iga Kliendi kohta üksikult kõik tasumata Arved, näidates ka millisesse ajalisest gruppi iga Arve kuulub. Samuti näidatakse Kliendi telefoninumber.

Saldo Selle valikuga näidatakse lihtsalt iga Kliendi tasumata Arvete saldo.

Kursivahed Müügireskontro Valuutaarved kannavad endas kursikasumit või -kahjumit, mis arvutatakse maksmise hetkel. Selle valikuga arvutatakse tasumata Arvete kursivahed hetke kursiga.

Summad

Kirjendatud, EEK Aruandes esitatakse kõik summad konverteerituna kohaliku Valuutasse vastavalt tehingu kuupäeva kursile.

Valuuta Märki see valik, kui soovid, et summa esitataks aruandes Arvetel ja Laekumistel kasutatud Valuutades.

Vali Määra nende valikutega, millised Arved aruandesse kaasatakse.

Kõik arved Märki see valik, kui soovid aruandes näha kõiki tasumata Arveid.

Aegunud Kaasa aruandesse ainult need Arved, mille tasumisega on viivitatud üle Tasumistähtaaja.

Järjestus Aruande saad tellida Kliendi numbrite või nimede järgi järjestatuna.

Näita baasvaluuta 2 summasid

Vaikimisi esitatakse aruandes tasumata Arvete kogusumma ja aegunud tasumata Arvete kogusumma kohalikus Valuutas (Baasvaluutas 1). Märki see ruut, kui soovid neid summasid näha ka Baasvaluutas 2.

Ainult viivisarved

Märgi see valik, kui soovid aruandesse kaasata ainult Viivisarved.

Näita arve kommentaari

Märgi see valik, kui soovid aruandes näha Kommentaare Arve 4. osalt. Kommentaare näed esituse valikuga: 'Ajalugu'.

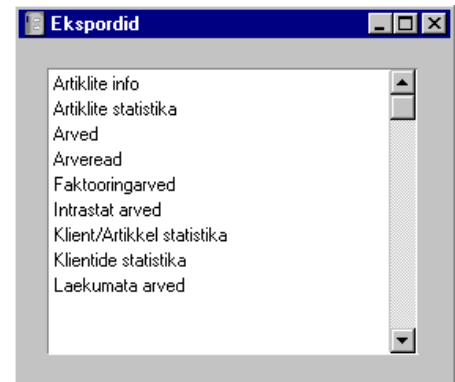
Impordid

Müügireskontros on võimalik importida spetsiaalset Pangafaili välismaksete puhul. Lähemalt küsi palun oma Hansa esindajalt.

Ekspordid

Ekspordi funktsioon võimaldab teatud informatsiooni andmebaasist tekstifailidesse eksportida, mida saad teksti- ning tabelitöötlusprogrammidega edasiseks analüüsiks avada ning töödelda või kujundusprogrammidega trüki avaldamiseks ümber kujundada. Samuti on tekstifaile võimalik importida teistesse Hansa andmebaasidesse või Ettevõtetesse kasutades impordifunktsiooni Üldises moodulis. Ka aruandeid on võimalik faili salvestada, seega on enamus Hansas sisalduvast informatsioonist muudes programmides kasutatav tekstifaili kaudu: Vali 'Ekspordid' File-menüüst või ava [Ekspordid] Põhiaknas.

Avaneb alltoodud aken, milles näed Müügireskontro võimalikke ekspordifunktsioone. Vali soovitud funktsioon tehes sellel hiirega topeltklõpsu. Avaneb määramisaken, milles saad määrata ekspordifaili sisu. Osuta [OK] ning avaneb 'Save as' aken, milles saad failile nime anda ja valida, kuhu fail salvestatakse.

Artiklite info

Selle funktsiooniga eksporditakse Artiklite fail ja kogu informatsioon. Sisesta Artiklite vahemik ning anna failile nimi.

Määra artiklite info eksport

Artikkel

Artikkelklass

Artiklite statistika

Seda eksporti saad kasutada firmas kasutatavate Artiklite kohta statistika tegemiseks. Tulemuseks on fail 12 + 12 kuu kokkuvõtetega jooksvast finantsaastast. Esimeses 12 grupis on kogused ja teises grupis müügiäärtused. Vali Artikkel või Artiklivahemik.

Määra artikli stat.eksport

Artikkel

Artikli klass

Arved

See eksport teeb tabulatsioonidega eraldatud faili, milles näidatakse iga valitud Arve Number, Klient, Objekt, netosumma, KM summa ja kogusumma.

Määra arveeksport

Periood

Arved

Klient

Objekt

T.koopia kommentaar

Esitus

Kokkuvõte

Detailne

Eksportile saab määrata teatud perioodi, Arve numbri (või numbrivahemiku, Kliendi ja/või Objekti).

Väljale 'Tekstikooopia kommentaar' saad lisada failile kommentaari (kuni 40 tähemärki). Seda kommentaari näed Kommentaaridega imporditavate failide nimekirjas Üldises moodulis.

Arveread

Selle valikuga eksporditakse valitud Arvete read. Read eksporditakse lihtsas tabeli formaadis, iga arverea kohta üks rida. Andmeid saab importida muudesse tabelitöötlusprogrammidesse, andmebaasidesse või statistilise analüüsi programmidesse.

Faktooringarved

Selle funktsiooniga saad eksportida Arve detailid, mida sa saata faktooringfirmale tasumiseks. Iga faktooringfirma soovib seda faili oma spetsiaalses formaadis: selle saad valida Faktooringfaili seadistuses. Lähemalt küsi palun oma Hansa esindajalt.

Klient/Artikkel statistika

Seda eksporti saab kasutada statistiliseks analüüsiks muu tarkvaraprogrammiga. Sisesta Kliendi/Artikli kombinatsioonid ja määra periood. Tulemuseks on tabulatsioonidega eraldatud fail kolme tulpaga iga kuu ning iga Kliendi/Artikli kombinatsiooni kohta. Nendeks tulpadeks on müüdü kogus, väärtus ja müügikate.

Määra klient/Artikkel statistika eksport

Period 01.01.2001:31.12.2001

Artikkel

Klient

Esitus

Kokkuvõte

Detailne

Klientide statistika

Selle käsklusega eksporditakse valitud Kliendi või Klientide jooksva arvestusaasta iga kuu müügisumma.

Määra kliendi stat. eksport

Klient

Sisesta Kliendi number või numbrivahemik.

Laekumata arved

Selle käsklusega eksporditakse kõik kinnitatud laekumata Arved. Seda faili võid kasutada uuele süsteemile üleminekul või finantsaasta alguses uue andmebaasi loomisel.

Määra saldogarvete eksport

T.k.kommentaar

Tasumisviis

Esimese laekumise nr.

Laek.kp.

Eksporditud arved ei muuda ladu

Koosta laekumised osaliselt laekunud arvetele

Väljale 'Tekstikooopia kommentaar' saad lisada failile kommentaari (kuni 40 tähemärki). Seda kommentaari näed Kommentaaridega imporditavate failide nimekirjas Üldises moodulis.

Faili importimisel uude andmebaasi sisestuvad Arve kinnitatutena, kuid Finantsi neist kandeid ei koostata (Finantsi tuleb eraldi algsaldod sisestada). Kui märkisid enne ekspordi käivitamist valiku 'Koosta laekumised osaliselt laekunud arvetele', koostatakse ka kinnitatud laekumised laekunud summade kohta (taas ilma kanneteta). Kui märgid selle valiku, pead määrama ka Tasumisviisi (kasuta vajadusel *Ctrl-Enter* klahvikombinatsiooni), Tasumise kuupäeva ja esimese Laekumise numbri, mida uute laekumiste koostamisel kasutatakse. Pea meeles, et Ettemakse uude andmebaasi ei viida.

Kui mõni summa on Valuutas, ära unusta importida Valuutasid ja Valuutakursse enne Arvete importimist.

Kui kasutad valikut 'Eksporditud arved ei muuda ladu', ei muudeta Arvete importimisel uude andmebaasi Artiklite laoseise. Kui see valik ei ole märgitud, muudetakse laoseisud ainult uues andmebaasis juba olemasolevatel Laoartiklitel. Kui laekumata Arvel on kasutatud Artikleid, mida uues baasis ei ole, luuakse need Artiklite registrisse Tavaliste Artiklitena null-laoseisuga. Impordi käigus luuakse ka vajalikud Kliendid.

